

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

1. Γενικά

Στο Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2019-2022, για το έτος 2018, το πρωτογενές αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης σε όρους Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης (ΣΧΔ) και με βάση τη νέα οικονομική ταξινόμηση είχε προβλεφθεί ότι θα διαμορφωθεί σε πλεόνασμα ύψους 6.521 εκατ. ευρώ ή 3,56% του ΑΕΠ, ενώ με βάση τη μεθοδολογία του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών (ESA) είχε προβλεφθεί πλεόνασμα ύψους 6.881 εκατ. ευρώ ή 3,8% του ΑΕΠ.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της εκτέλεσης του Προϋπολογισμού, το πρωτογενές αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης για το έτος 2018 εκτιμάται ότι σε όρους Ενισχυμένης Εποπτείας θα διαμορφωθεί σε 7.383 εκατ. ευρώ ή 3,98% του ΑΕΠ, αυξημένο έναντι του στόχου της ενισχυμένης εποπτείας κατά 885 εκατ. ευρώ ή 0,48% του ΑΕΠ. Σε όρους ESA εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί σε 7.573 εκατ. ευρώ ή 4,1% του ΑΕΠ. Σημειώνεται ότι η εκτίμηση για το ύψος του ΑΕΠ το 2018 έχει μεταβληθεί σε σχέση με το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2019-2022 λόγω της πρόσφατης αναθεώρησης του ΑΕΠ του 2017 από την ΕΛΣΤΑΤ.

Στο πλαίσιο της αξιολόγησης των δημοσιονομικών προβλέψεων των κρατών μελών της ΕΕ κατά τη διαδικασία του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, θα πρέπει να υπολογίζεται πλέον και το διαρθρωτικό ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης. Για το 2018 το διαρθρωτικό ισοζύγιο εκτιμάται σε πλεόνασμα 4,1% του ΑΕΠ. Η βελτίωση σε σχέση με το αντίστοιχο μέγεθος που είχε αποτυπωθεί στο προσχέδιο του προϋπολογισμού του 2019 οφείλεται κυρίως στην αναθεώρηση του παραγωγικού κενού (Output Gap) από την ΕΕ (European Economic Forecast - Autumn 2018).

**Πίνακας 3.1 Αποτελέσματα Γενικής Κυβέρνησης περιόδου 2017 – 2019
(σε εκατ. ευρώ)**

Γενική Κυβέρνηση κατά ESA ανά υποτομέα	2017 Πραγματ/σεις	2018 Εκτίμηση	2019 Πρόβλεψη
1. Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού (Βουλή, Υπουργεία, Περιφερειακές Υπηρεσίες Υπουργείων και Αποκεντρωμένες Διοικήσεις)	-7.336	-4.657	-3.150
2. Ισοζύγιο Κεντρικής Κυβέρνησης (Κράτος, ΝΠ, ΔΕΚΟ ταξινομημένες εντός της Γενικής Κυβέρνησης και νοσοκομεία)	-2.092	-1.444	-784
3. Ισοζύγιο Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ)	679	438	244
4. Ισοζύγιο Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης (ΟΚΑ) εκτός νοσοκομείων	2.805	2.177	1.673
5. Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης (2+3+4)	1.392	1.171	1.132
% του ΑΕΠ	0,8%	0,6%	0,6%
6. Ενοποιημένοι τόκοι Γενικής Κυβέρνησης	5.618	6.403	6.302
% του ΑΕΠ	3,1%	3,4%	3,3%
7. Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA (5+6)	7.010	7.573	7.434
% του ΑΕΠ	3,9%	4,1%	3,9%
8. Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία της ενισχυμένης εποπτείας	7.442	7.383	6.945
% του ΑΕΠ	4,1%	4,0%	3,6%
9. Ενοποιημένο Χρέος Γενικής Κυβέρνησης	317.414	335.000	323.500
% του ΑΕΠ	176,1%	180,4%	167,8%
ΑΕΠ	180.218	185.658	192.749

Σημείωση: Τυχόν διαφορές ποσών και ποσοστών στους πίνακες που ακολουθούν οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Η δημοσιονομική στρατηγική για το έτος 2018 είχε δύο βασικές επιδιώξεις. Πρώτον, την επίτευξη των δεδηλωμένων δημοσιονομικών στόχων, έτσι ώστε να εμπεδωθεί η διεθνής αξιοπιστία στα ελληνικά δημόσια οικονομικά και να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για την επιστροφή της χώρας στις διεθνείς αγορές κεφαλαίων με τρόπο διατηρήσιμο και, δεύτερον, τη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής με την ανάπτυξη παρεμβάσεων κοινωνικής πολιτικής, ειδικά στον κρίσιμο τομέα αντιμετώπισης της παιδικής φτώχειας, μέσω δράσεων όπως:

- η ολοκλήρωση της υλοποίησης του προγράμματος εξόφλησης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης για την ενίσχυση της πραγματικής οικονομίας,
- η πλήρης εφαρμογή του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης (ΚΕΑ) με σκοπό την προστασία των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων,
- η ενίσχυση κατά 260 εκατ. ευρώ του προϋπολογισμού των οικογενειακών επιδομάτων,
- η περαιτέρω ενίσχυση της φορολογικής συμμόρφωσης, μέσω της εντατικοποίησης των φορολογικών ελέγχων και της παροχής κινήτρων στους φορολογούμενους για ηλεκτρονικές πληρωμές (συμμετοχή σε κληρώσεις με χρηματικά έπαθλα, διαμόρφωση αφορολογήτου με βάση το ύψος των ετήσιων ηλεκτρονικών πληρωμών),
- η έναρξη λειτουργίας του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ) για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή δράσεων για την οικονομική στήριξη και κοινωνική ένταξη οικογενειών και ευπαθών ομάδων, όπως το επίδομα παιδιού, το ΚΕΑ και το επίδομα κοινωνικής αλληλεγγύης ανασφάλιστων υπερηλίκων,
- η εφαρμογή κανόνα προσλήψεων-αποχωρήσεων 1:3 στο σύνολο της Γενικής Κυβέρνησης,
- η συνέχιση της εφαρμογής του προγράμματος αποκρατικοποιήσεων,
- η επισκόπηση δαπανών στα Υπουργεία και στους εποπτευόμενους φορείς τους, προκειμένου να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα των δημοσίων δαπανών και να ενισχυθούν οι δαπάνες σε τομείς με υψηλή κοινωνική αποτελεσματικότητα,
- η διαμόρφωση νέου ενιαίου πλαισίου κανόνων λογιστικής και νέας οικονομικής ταξινόμησης, με σκοπό τη σταδιακή εφαρμογή στο σύνολο της Γενικής Κυβέρνησης,
- η έναρξη της πιλοτικής φάσης υλοποίησης του Μεταφορικού Ισοδυνάμου για την ενίσχυση της ανάπτυξης στη νησιωτική Ελλάδα.

Στον πίνακα 3.2 παρουσιάζεται το ισοζύγιο της Γενικής Κυβέρνησης σε ταμειακή και σε δημοσιονομική βάση.

Πίνακας 3.2 Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με την μεθοδολογία European System of Accounts (ESA)
(σε εκατ. ευρώ) ^{1, 3}

	2017	2018		2019	
	Πραγμ/σεις ²	Εκτίμηση ΜΠΔΣ	Εκτίμηση	Πρόβλεψη ΜΠΔΣ	Πρόβλεψη
I. Καθαρά έσοδα (ταμειακά) κρατικού προϋπολογισμού (α+β+γ+δ+ε+στ-ζ)	50.696	52.791	53.824	52.588	53.022
α. Φόροι (1+2+3+4+5+6+7)	49.857	50.168	51.259	50.192	51.127
1. Φόροι επί αγαθών και υπηρεσιών	26.344	26.514	27.357	26.877	27.559
εκ των οποίων: Φόροι προστιθέμενης αξίας	16.603	16.459	17.069	16.645	17.210
Ειδικό φόρος κατανάλωσης	7.102	7.304	7.294	7.432	7.381
2. Φόροι και δασμοί επί εισαγωγών	201	211	225	222	237
3. Τακτικοί φόροι ακίνητης περιουσίας	3.100	3.343	3.063	3.016	2.801
4. Λοιποί φόροι επί παραγωγής	1.368	1.222	1.209	955	944
5. Φόρος εισοδήματος	16.210	16.271	16.644	16.498	16.796
εκ των οποίων: Φόρος εισοδήματος πληρωτέος από Φυσικά Πρόσωπα (ΦΠ)	10.623	10.803	10.988	10.859	11.070
Φόρος εισοδήματος πληρωτέος από εταιρίες (ΝΠ)	4.225	4.096	4.284	4.258	4.420
6. Φόροι κεφαλαίου	194	155	163	151	159
7. Λοιποί τρέχοντες φόροι	2.440	2.452	2.598	2.473	2.631
β. Κοινωνικές εισφορές	66	51	71	50	58
γ. Μεταβιβάσεις	2.726	4.448	4.457	4.077	4.049
δ. Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	1.939	1.208	1.793	833	773
ε. Λοιπά τρέχοντα έσοδα	2.135	1.825	2.194	1.498	1.500
εκ των οποίων: ε1. Επιστροφές δαπανών για τόκους	3	0	5	0	0
στ. Πωλήσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων	25	380	36	122	335
ζ. Επιστροφές εσόδων	6.052	5.289	5.988	4.185	4.818
Πληροφοριακά στοιχεία: Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) ⁴	2.445	3.735	3.855	3.590	3.740
II. Δαπάνες (ταμειακές) κρατικού προϋπολογισμού (α+β+γ+δ+ε+στ+ζ+η+θ+ι)	57.422	56.159	57.032	57.035	57.796
α. Παροχές σε εργαζομένους	12.018	12.525	13.527	12.992	13.016
β. Κοινωνικές Παροχές	2.305	1.162	1.190	2.425	246
γ. Μεταβιβάσεις	28.713	25.642	26.470	23.834	26.104
δ. Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	1.267	1.278	1.539	1.299	1.324
ε. Επιδότησεις	134	148	151	150	150
στ. Τόκοι (σε ακαθάριστη βάση)	6.211	5.150	5.520	6.200	6.600
ζ. Λοιπές Δαπάνες	137	78	78	50	51
η. Πιστώσεις υπό κατανομή	6.133	9.626	8.012	9.509	9.687
θ. Αγορές παγίων περιουσιακών στοιχείων	504	549	544	575	617
ι. Αγορές τιμαλφών	0	0	0	0	0
Πληροφοριακά στοιχεία: Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) ⁴	5.950	6.750	6.750	7.300	6.750
III. Ταμειακό ισοζύγιο κρατικού προϋπολογισμού (I-II)	-6.726	-3.368	-3.209	-4.447	-4.774
% ΑΕΠ	-3,7%	-1,8%	-1,7%	-2,3%	-2,5%
IV. Ταμειακό πρωτογενές αποτέλεσμα κρατικού προϋπολογισμού (III+II.στ-Ι.ε1)	-518	1.782	2.306	1.753	1.826
% ΑΕΠ	-0,3%	1,0%	1,2%	0,9%	0,9%
V. Εθνολογιστικές προσαρμογές - Έσοδα (α+β+γ+δ+ε+στ-ζ)	-210	70	-208	827	784
α. Φόροι (1+2+3+4+5+6+7)	410	-322	30	190	135
1. Φόροι επί αγαθών και υπηρεσιών	54	-19	-27	22	19
εκ των οποίων: Φόροι προστιθέμενης αξίας	56	-28	-26	13	11
Ειδικό φόρος κατανάλωσης	-42	4	4	5	6
2. Φόροι και δασμοί επί εισαγωγών	0	0	0	0	0
3. Τακτικοί φόροι ακίνητης περιουσίας	15	-321	0	-1	-31
4. Λοιποί φόροι επί παραγωγής	117	50	53	52	53
5. Φόρος εισοδήματος	223	-30	2	116	92
εκ των οποίων: Φόρος εισοδήματος πληρωτέος από Φυσικά Πρόσωπα (ΦΠ)	354	-2	-7	108	81
Φόρος εισοδήματος πληρωτέος από εταιρίες (ΝΠ)	-136	-4	8	1	4
6. Φόροι κεφαλαίου	1	-3	0	0	0
7. Λοιποί τρέχοντες φόροι	1	1	2	2	2
β. Κοινωνικές εισφορές	0	0	0	0	0
γ. Μεταβιβάσεις	12	62	20	519	513
δ. Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	-1.169	-496	-1.102	-50	-35
ε. Λοιπά τρέχοντα έσοδα	118	-59	-40	167	170
εκ των οποίων: Επιστροφές δαπανών για τόκους	0	0	0	0	0
στ. Πωλήσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων	6	0	0	0	0
ζ. Επιστροφές εσόδων	-413	-885	-885	0	0
Πληροφοριακά στοιχεία: Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) ⁴	-176	55	55	302	302

Πίνακας 3.2 Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με την μεθοδολογία European System of Accounts (ESA)
(σε εκατ. ευρώ) ^{1, 3}

	2017	2018		2019	
	Πραγμ/σεις ²	Εκτίμηση ΜΠΔΣ	Εκτίμηση	Πρόβλεψη ΜΠΔΣ	Πρόβλεψη
VI. Εθνικολογιστικές προσαρμογές - Δαπάνες (α+β+γ+δ+ε+στ+ζ+η+θ+ι)	-400	-1.347	-1.240	-495	840
α. Παροχές σε εργαζομένους	0	6	6	19	19
β. Κοινωνικές Παροχές	106	7	7	0	0
γ. Μεταβιβάσεις	-20	-83	-83	-20	-20
δ. Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	205	61	61	61	61
ε. Επιδοτήσεις	0	0	0	0	0
στ. Τόκοι (σε ακαθάριστη βάση)	-137	-1.700	-1.580	-750	-400
ζ. Λοιπές Δαπάνες	0	0	0	0	0
η. Πιστώσεις υπό κατανομή	0	122	109	1	986
θ. Αγορές παγίων περιουσιακών στοιχείων	-554	239	239	194	194
ι. Αγορές τιμαλφών					
Πληροφοριακά στοιχεία: Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) ⁴	0	116	116	0	0
VII. Καθαρά έσοδα κρατικού προϋπολογισμού κατά ESA (I+V)	50.485	52.860	53.616	53.414	53.806
α. Φόροι (1+2+3+4+5+6+7)	50.267	49.846	51.289	50.382	51.263
1. Φόροι επί αγαθών και υπηρεσιών εκ των οποίων: Φόροι προστιθέμενης αξίας	26.398 16.659	26.495 16.431	27.330 17.043	26.899 16.658	27.578 17.220
Ειδικοί φόροι κατανάλωσης	7.061	7.308	7.298	7.437	7.387
2. Φόροι και δασμοί επί εισαγωγών	201	211	225	222	237
3. Τακτικοί φόροι ακίνητης περιουσίας	3.115	3.022	3.063	3.015	2.770
4. Λοιποί φόροι επί παραγωγής	1.485	1.272	1.262	1.007	997
5. Φόρος εισοδήματος εκ των οποίων: Φόρος εισοδήματος πληρωτέος από Φυσικά Πρόσωπα (ΦΠ)	16.432 10.977	16.241 10.802	16.646 10.982	16.614 10.967	16.888 11.151
Φόρος εισοδήματος πληρωτέος από εταιρίες (ΝΠ)	4.089	4.092	4.292	4.259	4.424
6. Φόροι κεφαλαίου	196	152	163	151	159
7. Λοιποί τρέχοντες φόροι	2.440	2.453	2.600	2.475	2.633
β. Κοινωνικές εισφορές	66	51	71	50	58
γ. Μεταβιβάσεις	2.738	4.510	4.477	4.596	4.562
δ. Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	770	711	691	783	738
ε. Λοιπά τρέχοντα έσοδα εκ των οποίων: ε1. Επιστροφές δαπανών για τόκους	2.253 3	1.766 0	2.154 5	1.665 0	1.669 0
στ. Πωλήσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων	31	380	36	122	335
ζ. Επιστροφές εσόδων	5.639	4.404	5.103	4.185	4.818
Πληροφοριακά στοιχεία: Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) ⁴	2.269	3.790	3.910	3.892	4.042
VIII. Δαπάνες κρατικού προϋπολογισμού κατά ESA (II-VI)	57.822	57.506	58.273	57.529	56.956
α. Παροχές σε εργαζομένους	12.018	12.518	13.521	12.973	12.998
β. Κοινωνικές Παροχές	2.199	1.155	1.183	2.425	246
γ. Μεταβιβάσεις	28.733	25.725	26.553	23.854	26.124
δ. Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	1.061	1.217	1.478	1.238	1.263
ε. Επιδοτήσεις	134	148	151	150	150
στ. Τόκοι (σε ακαθάριστη βάση)	6.348	6.850	7.100	6.950	7.000
ζ. Λοιπές Δαπάνες	137	78	78	50	51
η. Πιστώσεις υπό κατανομή	6.133	9.504	7.903	9.508	8.701
θ. Αγορές παγίων περιουσιακών στοιχείων	1.058	310	305	380	423
ι. Αγορές τιμαλφών	0	0	0	0	0
Πληροφοριακά στοιχεία: Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) ⁴	5.950	6.634	6.634	7.300	6.750
IX. Ισοζύγιο κρατικού προϋπολογισμού κατά ESA (VII-VIII)	-7.336	-4.646	-4.657	-4.115	-3.150
% ΑΕΠ	-4,1%	-2,5%	-2,5%	-2,2%	-1,6%
X. Πρωτογενές αποτέλεσμα κρατικού προϋπολογισμού κατά ESA (IX+VIII.στ-VII.ε1)	-991	2.204	2.438	2.835	3.850
% ΑΕΠ	-0,6%	1,2%	1,3%	1,5%	2,0%
XI. Ισοζύγιο λοιπών νομικών προσώπων Κεντρικής Κυβέρνησης κατά ESA	2.804	1.286	1.502	995	1.856
XII. Ισοζύγιο επαναταξινομημένων ΔΕΚΟ κατά ESA	2.133	1.588	1.550	434	414
XIII. Ισοζύγιο Νοσοκομείων - ΠΦΥ κατά ESA	307	156	161	116	96
XIV. Ισοζύγιο Κεντρικής Κυβέρνησης κατά ESA (IX+XI+XII+XIII)	-2.092	-1.616	-1.444	-2.570	-784

Πίνακας 3.2 Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με την μεθοδολογία European System of Accounts (ESA)
(σε εκατ. ευρώ) ^{1, 3}

	2017	2018		2019	
	Πραγμ/σεις ²	Εκτίμηση ΜΠΔΣ	Εκτίμηση	Πρόβλεψη ΜΠΔΣ	Πρόβλεψη
XV. Ισοζύγιο ΟΤΑ κατά ESA	679	482	438	258	244
XVI. Ισοζύγιο ΟΚΑ κατά ESA	2.805	1.808	2.177	3.815	1.673
XVII. Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA (XIV+XV+XVI)	1.392	674	1.171	1.503	1.132
% ΑΕΠ	0,8%	0,4%	0,6%	0,8%	0,6%
XVIII. Ενοποιημένοι Τόκοι Γενικής Κυβέρνησης	5.618	6.206	6.403	6.294	6.302
% ΑΕΠ	3,1%	3,4%	3,4%	3,3%	3,3%
Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA (XVII+XVIII)	7.010	6.881	7.573	7.797	7.434
% ΑΕΠ	3,9%	3,8%	4,1%	4,1%	3,9%
ΑΕΠ	180.218	182.959	185.658	189.743	192.749

¹ Τυχόν διαφορές με μεγέθη που παρουσιάζονται στο ΜΠΔΣ 2019-2022 οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις και στη μετάβαση από την ισχύουσα στη νέα οικονομική ταξινόμηση κατά τα οριζόμενα στο ΠΔ 54/2018 και στην 2/58493/ΔΠΓΚ/31-7-2018 υπουργική απόφαση.

² Σύμφωνα με τα στοιχεία της Διαδικασίας Υπερβολικού Ελλείμματος Οκτωβρίου 2018 της ΕΛΣΤΑΤ.

³ Για το έτος 2018 δεν περιλαμβάνεται πρόγραμμα εξόφλησης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τρίτους εκτός γενικής κυβέρνησης, το οποίο είναι δημοσιονομικά ουδέτερο σε όρους Γενικής Κυβέρνησης και ολοκληρώνεται με το τέλος του τρέχοντος έτους.

⁴ Τα έσοδα του ΠΔΕ περιέχονται στις μεταβιβάσεις και στα λοιπά τρέχοντα έσοδα, ενώ οι δαπάνες του ΠΔΕ περιέχονται στις πιστώσεις υπό κατανομή.

Πίνακας 3.3 Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τους όρους της Ενισχυμένης Εποπτείας¹
(σε εκατ. ευρώ)

	2017	2018		2019	
	Πραγμ/σεις	Εκτίμηση ΜΠΔΣ	Εκτίμηση	Πρόβλεψη ΜΠΔΣ	Πρόβλεψη
I. Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA	7.010	6.881	7.573	7.797	7.434
II. Προσαρμογές ενισχυμένης εποπτείας	432	-359	-190	-280	-489
Μεταφορά εσόδων από ANFA και SMP	-345	-314	-314	-291	-291
Επιστροφές εσόδων	892	292	144	0	0
Έσοδα αποκρατικοποιήσεων	-31	-380	-36	-122	-335
Δαπάνες μεταναστευτικών ροών μη αντικυζόμενες	80	43	17	134	137
Στήριξη χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	-165	0	0	0	0
III. Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία της ενισχυμένης εποπτείας (I + II)	7.442	6.521	7.383	7.517	6.945
% ΑΕΠ	4,13%	3,56%	3,98%	3,96%	3,60%
IV. Στόχος ενισχυμένης εποπτείας	3.154	6.404	6.498	6.641	6.746
% ΑΕΠ	1,75%	3,50%	3,50%	3,50%	3,50%
V. Δημοσιονομικό Πλεόνασμα (+) ή Κενό (-) σύμφωνα με τη μεθοδολογία της ενισχυμένης εποπτείας (III-IV)	4.288	118	885	876	199
% ΑΕΠ	2,38%	0,06%	0,48%	0,46%	0,10%
ΑΕΠ	180.218	182.959	185.658	189.743	192.749

¹ Η Σύμβαση Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης ήταν σε ισχύ έως τις 20/8/2018. Από τις 21/8/2018 ισχύουν οι όροι της Ενισχυμένης Εποπτείας.

2. Κρατικός προϋπολογισμός 2018

Το έλλειμμα του Κρατικού Προϋπολογισμού για το έτος 2018 εκτιμάται να ανέλθει σε 3.209 εκατ. ευρώ σε ταμειακή βάση (μειωμένο κατά 159 εκατ. ευρώ σε σχέση με το στόχο του ΜΠΔΣ 2019-2022) και σε 4.657 εκατ. ευρώ σε δημοσιονομική βάση (αυξημένο κατά 11 εκατ. ευρώ σε σχέση με το στόχο του ΜΠΔΣ 2019-2022).

Επίσης, το πρωτογενές αποτέλεσμα του Κρατικού Προϋπολογισμού εκτιμάται, σε ταμειακή βάση, σε πλεόνασμα ύψους 2.306 εκατ. ευρώ, αυξημένο κατά 524 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου. Τέλος, το πρωτογενές αποτέλεσμα του Κρατικού Προϋπολογισμού σε δημοσιονομική βάση, εκτιμάται σε πλεόνασμα ύψους 2.438 εκατ. ευρώ, αυξημένο κατά 234 εκατ. ευρώ, έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2019-2022.

2.1 Έσοδα

Τα καθαρά έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού, σε δημοσιονομική βάση, μετά την αφαίρεση των επιστροφών φόρων, εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν στα 53.616 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 755 εκατ. ευρώ ή 1,4%, έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2019-2022.

Τα παραπάνω έσοδα, σε ταμειακή βάση, εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν στα 53.824 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 1.033 εκατ. ευρώ ή 2,0% έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2019-2022.

Η μεταβολή αυτή οφείλεται κυρίως:

- στα αυξημένα κατά 611 εκατ. ευρώ έσοδα από Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ),
- στα μειωμένα, σε ταμειακή βάση, έσοδα από τους τακτικούς φόρους ακίνητης περιουσίας κατά 281 εκατ. ευρώ, λόγω μετακύλισης εισπραχθείσας της τελευταίας δόσης του ΕΝΦΙΑ έτους 2018 στον Ιανουάριο 2019 (η ανωτέρω μεταβολή δεν έχει δημοσιονομική επίπτωση),
- στα αυξημένα κατά 373 εκατ. ευρώ έσοδα από φόρο εισοδήματος,
- στα αυξημένα κατά 586 εκατ. ευρώ, σε ταμειακή βάση, έσοδα από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών, λόγω του επαναπροσδιορισμού του ποσού που εκτιμάται ότι θα εισπραχθεί από την επέκταση της σύμβασης του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών για την περίοδο 2026-2046. Η ανωτέρω ταμειακή αύξηση δεν έχει δημοσιονομική επίπτωση, καθόσον συνοδεύεται από ισόποση αρνητική προσαρμογή,
- στα αυξημένα κατά 369 εκατ. ευρώ λοιπά τρέχοντα έσοδα,
- στα μειωμένα κατά 344 εκατ. ευρώ έσοδα από πωλήσεις πάγιων περιουσιακών στοιχείων,
- στις αυξημένες κατά 699 εκατ. ευρώ επιστροφές φόρων.

Ανάλυση εσόδων κατά μείζονα κατηγορία

Έσοδα μη χρηματοοικονομικών συναλλαγών

Φόροι

- *Φόροι επί αγαθών και υπηρεσιών*

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται κυρίως ο ΦΠΑ, οι Ειδικό Φόροι Κατανάλωσης (ΕΦΚ), οι φόροι με μορφή χαρτοσήμου και οι φόροι επί χρηματοοικονομικών και κεφαλαιακών συναλλαγών. Από φόρους επί αγαθών και υπηρεσιών, εκτιμάται ότι θα εισπραχθούν έσοδα ύψους 27.357 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 843 εκατ. ευρώ ή 3,2% έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2019-2022. Η υπέρβαση του στόχου προέρχεται κυρίως από τον ΦΠΑ και οφείλεται στην αυξημένη καταναλωτική δαπάνη.

- **Φόροι και δασμοί επί εισαγωγών**

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται κυρίως οι δασμοί και τα λοιπά τέλη που επιβάλλονται στις εισαγωγές από κράτη μη μέλη της ΕΕ με βάση το κοινό τελωνειακό δασμολόγιο. Εκτιμώνται έσοδα 225 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 14 εκατ. ευρώ, έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2019-2022.

- **Τακτικοί φόροι ακίνητης περιουσίας**

Από τους τακτικούς φόρους ακίνητης περιουσίας, που περιλαμβάνουν κυρίως τον ΕΝΦΙΑ, αναμένεται να εισπραχθούν έσοδα ύψους 3.063 εκατ. ευρώ, μειωμένα σε ταμειακή βάση κατά 281 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου, αυξημένα όμως κατά 41 εκατ. ευρώ σε δημοσιονομική βάση. Αυτό οφείλεται στο γεγονός της μετακύλισης της τελευταίας δόσης του ΕΝΦΙΑ έτους 2018 στον Ιανουάριο 2019, που όμως δημοσιονομικά συνυπολογίζεται στα έσοδα του 2018.

- **Λοιποί φόροι παραγωγής**

Τα κύρια έσοδα της κατηγορίας αυτής προέρχονται από το τέλος επιτηδεύματος και τη συμμετοχή του Δημοσίου στα κέρδη της Τράπεζας της Ελλάδος. Από τους λοιπούς φόρους παραγωγής εκτιμάται ότι θα εισπραχθούν 1.209 εκατ. ευρώ, πλησίον του στόχου του ΜΠΔΣ (ύψους 1.222 εκατ. ευρώ).

- **Φόρος εισοδήματος**

Από το φόρο εισοδήματος (φυσικών προσώπων, νομικών προσώπων και ειδικών κατηγοριών), αναμένεται να εισπραχθούν έσοδα ύψους 16.644 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 373 εκατ. ευρώ ή 2,3%, έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2019-2022. Η αύξηση αυτή προέρχεται κυρίως από το φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων και από τον παρακρατούμενο φόρο εισοδήματος στα φυσικά πρόσωπα, και ιδίως από την παρακράτηση του φόρου λόγω καταβολής του εφάπαξ χρηματικού ποσού σε διάφορες κατηγορίες δικαιούχων ειδικών μισθολογίων.

- **Φόροι κεφαλαίου**

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι φόροι και τα τέλη των κληρονομιών, των δωρεών, των γονικών και λοιπών παροχών. Εκτιμώνται έσοδα 163 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 8 εκατ. ευρώ, έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2019-2022.

- **Λοιποί τρέχοντες φόροι**

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει κυρίως τα τέλη κυκλοφορίας οχημάτων και τα διάφορα μη ταξινομημένα φορολογικά έσοδα. Τα έσοδα από τους λοιπούς τρέχοντες φόρους αναμένεται να ανέλθουν στο ποσό των 2.598 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 146 εκατ. ευρώ, έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2019-2022.

Κοινωνικές εισφορές

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει κυρίως τις εισφορές των εργαζομένων για παροχές υγείας από το Δημόσιο. Εκτιμώνται έσοδα 71 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 20 εκατ. ευρώ, έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2019-2022.

Μεταβιβάσεις

Σε αυτή την κατηγορία εσόδων περιλαμβάνονται κυρίως:

- το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) που αναμένεται να ανέλθει σε 3.555 εκατ. ευρώ, καθώς και μικρό μέρος του εθνικού σκέλους του ΠΔΕ, ύψους 22 εκατ. ευρώ,
- τα έσοδα από τη μεταφορά αποδόσεων λόγω της διακράτησης ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου στα χαρτοφυλάκια των Κεντρικών Τραπεζών του Ευρωσυστήματος (ANFAs), καθώς και από το Πρόγραμμα Αγοράς Ομολόγων (SMPs), της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), όπου και προβλέπονται έσοδα ύψους 314 εκατ. ευρώ. Σημειώνεται ότι τα έσοδα αυτά κατατίθενται απευθείας στον ειδικό λογαριασμό εξυπηρέτησης του δημόσιου χρέους (Segregated Account) και δεν υπολογίζονται στο αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης, σύμφωνα με τους όρους της Ενισχυμένης Εποπτείας,
- οι μεταβιβάσεις από τα κοινοτικά ταμεία και τα κράτη μέλη της ΕΕ που αφορούν τον τακτικό προϋπολογισμό, συμπεριλαμβανομένων των απολήψεων από το ΕΓΤΑΑ και των δράσεων μεταναστευτικών ροών συνολικών εκτιμώμενων εσόδων ύψους 229 εκατ. ευρώ.

Το σύνολο των εσόδων από μεταβιβάσεις αναμένεται να ανέλθει στα 4.457 εκατ. ευρώ, πλησίον του στόχου του ΜΠΔΣ 2019-2022 ύψους 4.448 εκατ. ευρώ.

Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει κυρίως τα έσοδα από παράβολα, από μισθώματα κτιρίων και υποδομών και από προμήθειες λόγω παροχής της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου. Αναμένεται να εισπραχθούν έσοδα ύψους 1.793 εκατ. ευρώ, έναντι στόχου 1.208 εκατ. ευρώ. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στην αναπροσαρμογή του τιμήματος που αναμένεται να εισπραχθεί από την επέκταση της σύμβασης του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών για την περίοδο 2026-2046 (από 484 εκατ. ευρώ σε 1.115 εκατ. ευρώ), που όμως δεν έχει καμία δημοσιονομική επίπτωση στο τρέχον έτος καθώςσον αφορά σε μεταγενέστερα έτη.

Λοιπά τρέχοντα έσοδα

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει διάφορες κατηγορίες εσόδων με τις κυριότερες να είναι τα μερίσματα από τη συμμετοχή του Δημοσίου στο μετοχικό κεφάλαιο διαφόρων εταιρειών, οι τόκοι από ομόλογα που κατέχει το Ελληνικό Δημόσιο, οι διάφορες κατηγορίες προστίμων και προσαυξήσεων, το μεγαλύτερο μέρος του εθνικού σκέλους του ΠΔΕ, καθώς και οι επιστροφές ιδίων πόρων από την ΕΕ. Τα λοιπά τρέχοντα έσοδα αναμένεται να διαμορφωθούν στα 2.194 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 369 εκατ. ευρώ ή 20,2% έναντι των προβλέψεων του ΜΠΔΣ 2019-2022. Η αύξηση αυτή οφείλεται κατά κύριο λόγο στα αυξημένα έσοδα από:

- επιστροφές ιδίων πόρων από την ΕΕ, κατά 59 εκατ. ευρώ,
- μερίσματα, κατά 56 εκατ. ευρώ,
- τόκους ομολόγων, κατά 58 εκατ. ευρώ,
- πρόστιμα και προσαυξήσεις, κατά 37 εκατ. ευρώ και
- εθνικό σκέλος του ΠΔΕ, κατά 98 εκατ. ευρώ.

Πωλήσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων

Η σημαντική, κατά 343 εκατ. ευρώ, υστέρηση των εσόδων αυτών σε σχέση με το στόχο του ΜΠΔΣ 2019-2022, οφείλεται κυρίως στη μη είσπραξη στο τρέχον έτος του προβλεπόμενου αντιτίμου από την αξιοποίηση της έκτασης του πρώην Διεθνούς Αεροδρομίου του Ελληνικού, που πρόκειται να πραγματοποιηθεί το 2019.

Επιστροφές φόρων

Οι επιστροφές αχρεωστήτως εισπραχθέντων εσόδων σε ταμειακή βάση αναμένεται να διαμορφωθούν στα 5.988 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 699 εκατ. ευρώ ή 13,2%, έναντι των προβλέψεων του ΜΠΔΣ

2019-2022. Σε δημοσιονομική βάση, στην οποία συμπεριλαμβάνεται και η μεταβολή του όγκου των εκκρεμών επιστροφών για τις οποίες έχει εκδοθεί ΑΦΕΚ, αναμένεται να διαμορφωθούν σε 5.103 εκατ. ευρώ, έναντι στόχου 4.404 εκατ. ευρώ στο ΜΠΔΣ.

Έσοδα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων

Τα έσοδα του ΠΔΕ περιλαμβάνονται στις κατηγορίες «Μεταβιβάσεις» και «Λοιπά τρέχοντα έσοδα». Ειδικότερα, τα έσοδα ΠΔΕ σε ταμειακή βάση, αναμένεται να ανέλθουν στο ποσό των 3.855 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων ποσό 3.577 εκατ. ευρώ περιλαμβάνεται στην κατηγορία «Μεταβιβάσεις» και 278 εκατ. ευρώ στην κατηγορία «Λοιπά τρέχοντα έσοδα», αυξημένα κατά 120 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου. Σε δημοσιονομική βάση τα έσοδα ΠΔΕ θα διαμορφωθούν στα 3.910 εκατ. ευρώ. Στον πίνακα 3.8 παρουσιάζονται οι πηγές χρηματοδότησης του ΠΔΕ.

Έσοδα χρηματοοικονομικών συναλλαγών

Χρεωστικοί τίτλοι

Η κατηγορία αυτή των χρηματοοικονομικών εσόδων περιλαμβάνει τα έσοδα του Ελληνικού Δημοσίου από χρεολύσια επενδύσεων σε ομόλογα. Εκτιμώνται έσοδα 753 εκατ. ευρώ που προέρχονται από τα χρεολύσια ομολόγων ΟΣΕ και ΕΑΣ, τα οποία πέρασαν στην κατοχή του Ελληνικού Δημοσίου μετά το PSI (πίνακας 3.4).

Συμμετοχικοί τίτλοι

Η κατηγορία αυτή των χρηματοοικονομικών εσόδων περιλαμβάνει έσοδα από πωλήσεις μετοχών διαφόρων εισηγμένων και μη εισηγμένων στο ΧΑ εταιρειών, κυρίως της Ελληνικού Δημοσίου ή/και ΤΑΙΠΕΔ ΑΕ. Εκτιμώνται έσοδα ύψους 781 εκατ. ευρώ (πίνακας 3.4).

Πίνακας 3.4 Καθαρά έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού κατά μείζονα κατηγορία (σε εκατ. ευρώ)							
α/α	Μείζονες κατηγορίες	Περιγραφή	2017	2018	2019	Μεταβολή %	
			Πραγματοποιήσεις	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις	2018/17	2019/18
1	11	Φόροι	43.945	45.418	46.423	3,4	2,2
2	12	Κοινωνικές εισφορές	66	70	57	6,8	-19,1
3	13	Μεταβιβάσεις	2.726	4.457	4.049	63,5	-9,1
		εκ των οποίων ΠΔΕ	2.010	3.577	3.590	78,0	0,3
4	14	Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	1.909	1.783	765	-6,6	-57,1
5	15	Λοιπά τρέχοντα έσοδα	2.025	2.059	1.393	1,7	-32,3
		εκ των οποίων ΠΔΕ	435	278	150	-36,2	-45,9
6	31	Πωλήσεις Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων	25	36	335	46,1	822,1
A	Έσοδα μη χρηματοοικονομικών συναλλαγών¹ (1+2+3+4+5+6)		50.696	53.824	53.022	6,2	-1,5
7	43	Χρεωστικοί τίτλοι	92	753	285	722,0	-62,2
8	45	Συμμετοχικοί τίτλοι και μερίδια επενδυτικών κεφαλαίων	2.077	781	1.124	-62,4	44,0
9	49	Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις	18	33	0	82,3	-100,0
10	52	Υποχρεώσεις από Νόμισμα και καταθέσεις	13	23	12	82,8	-47,8
11	53	Χρεωστικοί τίτλοι (υποχρεώσεις)	69.642	37.647	33.800	-45,9	-10,2
12	54	Δάνεια	595.044	756.386	600.000	27,1	-20,7
13	57	Χρηματοοικονομικά παράγωγα	969	0	0	-100,0	0,0
B	Έσοδα Χρηματοοικονομικών συναλλαγών (7+8+9+10+11+12+13)		667.855	795.624	635.221	19,1	-20,2
Γ	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ (A+B)		718.550	849.448	688.243	18,2	-19,0

¹ Περιλαμβάνονται επιστροφές φόρων.

2.2 Δαπάνες

Οι συνολικές δαπάνες του Κρατικού Προϋπολογισμού για το έτος 2018 εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν σε ταμειακή βάση στα 57.032 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 873 εκατ. ευρώ σε σχέση με τον στόχο του ΜΠΔΣ 2019-2022.

Επίσης, οι συνολικές δαπάνες του Κρατικού Προϋπολογισμού για το έτος 2018 εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν σε δημοσιονομική βάση στα 58.273 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 767 εκατ. ευρώ, σε σχέση με τον στόχο του ΜΠΔΣ 2019-2022.

Οι πρωτογενείς δαπάνες του Κρατικού Προϋπολογισμού εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν σε δημοσιονομική βάση στα 51.178 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 522 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2019-2022.

Ανάλυση δαπανών κατά μείζονα κατηγορία

Δαπάνες μη χρηματοοικονομικών συναλλαγών

Παροχές σε εργαζομένους

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι τακτικές αποδοχές, οι πρόσθετες αποδοχές, οι αποδοχές σε είδος, οι παροχές κληρωτών, καθώς και οι αντίστοιχες εργοδοτικές εισφορές.

Για το έτος 2018 οι δαπάνες αυτές εκτιμάται ότι θα ανέλθουν σε ταμειακή βάση στα 13.527 εκατ. ευρώ αυξημένες κατά 1.002 εκατ. ευρώ σε σχέση με τον στόχο του ΜΠΔΣ 2019-2022, κυρίως λόγω της καταβολής χρηματικού ποσού που αφορά προσωπικό διαφόρων κατηγοριών ειδικών μισθολογίων. Οι πρόσθετες αποδοχές εκτιμάται ότι θα ανέλθουν στα 1.493 εκατ. ευρώ.

Κοινωνικές Παροχές

Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, το επίδομα θέρμανσης, τη συνεισφορά του Ελληνικού Δημοσίου στην προστασία της κύριας κατοικίας, τις συντάξεις που εξακολουθούν να πληρώνονται απευθείας από το κράτος, καθώς και τις λοιπές παροχές κοινωνικής πρόνοιας σε είδος και χρήμα. Επιπρόσθετα, περιλαμβάνεται και το σύνολο των πληρωμών του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης (ΚΕΑ) για το 2018, ενώ από το νέο έτος θα γίνεται πλέον μέσω του ΟΠΕΚΑ, ο οποίος θα επιχορηγείται από το κράτος για τον σκοπό αυτό.

Οι σχετικές δαπάνες σε ταμειακή βάση εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν στα 1.190 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 28 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2019-2022, κυρίως λόγω της ανακατανομής 145 εκατ. ευρώ από την κατηγορία των μεταβιβάσεων για την απευθείας καταβολή του ΚΕΑ από τον Τακτικό Προϋπολογισμό.

Μεταβιβάσεις

Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής περιλαμβάνουν επιχορηγήσεις και αποδόσεις σε υποτομείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως ΟΤΑ, ΟΚΑ, νοσοκομεία και ΠΦΥ, και σε φορείς εκτός Γενικής Κυβέρνησης, οργανισμούς του εξωτερικού, καθώς και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Επίσης, περιλαμβάνονται οι επιχορηγήσεις για επενδύσεις, οι καταπτώσεις εγγυήσεων, οι αναλήψεις χρεών φορέων Γενικής Κυβέρνησης, καθώς και οι αποζημιώσεις λόγω δικαστικών αποφάσεων.

Οι δαπάνες αυτές σε ταμειακή βάση εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν στα 26.470 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 828 εκατ. ευρώ, έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2019-2022, κυρίως λόγω της αύξησης της επιχορήγησης του ΕΦΚΑ για την καταβολή εφάπαξ χρηματικού ποσού σε συνταξιούχους κατά τα προβλεπόμενα του άρθρου 15 του ν. 4575/2018.

Στον πίνακα 3.5 γίνεται ανάλυση των μεταβιβάσεων σε φορείς εντός και εκτός Γενικής Κυβέρνησης.

Πίνακας 3.5 Μεταβιβάσεις σε φορείς εντός και εκτός της Γενικής Κυβέρνησης από τον Τακτικό Προϋπολογισμό (σε εκατ. ευρώ)							
	2017	2018		2019		Μεταβολή %	
	Πραγματο- ποιήσεις	ΜΠΔΣ	Εκτιμήσεις	ΜΠΔΣ	Προβλέψεις	2018/17	2019/18
Μεταβιβάσεις φορέων εντός Γενικής Κυβέρνησης							
1 Τρέχουσες εγχώριες μεταβιβάσεις (1α+1β+1γ+1δ)	22.201	20.598	21.108	19.111	21.368	-4,9	1,2
1α Μεταβιβάσεις στην Κεντρική Διοίκηση	0	2	2	2	2	405,1	0,0
1β Μεταβιβάσεις σε νοσοκομεία & ΠΦΥ	1.689	1.273	1.292	1.274	1.280	-23,5	-0,9
1γ Μεταβιβάσεις σε ΟΤΑ	2.947	3.025	3.044	2.327	2.281	3,3	-25,0
1δ Μεταβιβάσεις σε ΟΚΑ (1δ1+1δ2+1δ3+1δ4+1δ5+1δ6)	17.564	16.299	16.771	15.509	17.805	-4,5	6,2
1δ1 παροχών σύνταξης	14.305	13.962	14.380	12.376	13.371	0,5	-7,0
1δ2 παροχών σε ανέργους (ΟΑΕΔ)	425	505	505	505	556	18,8	10,1
1δ3 παροχών υγείας (ΕΟΠΥΥ)	314	100	88	100	100	-71,9	13,6
1δ4 παροχών προνοιακού χαρακτήρα	458	1.137	1.200	1.933	3.183	162,0	165,2
1δ5 λειτουργικών και έκτακτων δαπανών	1.484	16	18	16	16	-98,8	-11,8
1δ6 Αντιπαροχή έναντι της ενσωματωμένης στη ΔΕΗ ΑΕ περιουσίας των Τομέων Ασφάλισης Προσωπικού ΔΕΗ	579	579	579	579	579	0,0	0,0
2 Μεταβιβάσεις σε λοιπά νομικά πρόσωπα	2.162	1.610	1.675	1.679	1.728	-22,5	3,2
3 Λοιπές μεταβιβάσεις (τρέχουσες εγχώριες)	6	4	4	3	3	-37,5	-28,5
4 Επιχορηγήσεις επενδύσεων εσωτερικού	187	190	214	190	190	14,2	-11,1
5 Λοιπές μεταβιβάσεις	1.080	958	952	393	393	-11,9	-58,7
I Σύνολο μεταβιβάσεων εντός ΓΚ Τακτικού Προϋπολογισμού (1+2+3+4+5)	25.637	23.360	23.952	21.376	23.682	-6,6	-1,1
Μεταβιβάσεις φορέων εκτός Γενικής Κυβέρνησης							
1 Μεταβιβάσεις σε λοιπά νομικά πρόσωπα	174	113	138	119	117	-20,8	-15,3
2 Λοιπές μεταβιβάσεις (τρέχουσες εγχώριες)	157	96	131	90	82	-16,7	-37,5
3 Λοιπές μεταβιβάσεις	2.745	2.073	2.249	2.251	2.223	-18,0	-1,2
II Σύνολο μεταβιβάσεων εκτός ΓΚ Τακτικού Προϋπολογισμού (1+2+3)	3.076	2.282	2.518	2.459	2.421	-18,1	-3,9
III Σύνολο μεταβιβάσεων Τακτικού Προϋπολογισμού (I+II)	28.713	25.642	26.470	23.834	26.104	-7,8	-1,4

Αγορές αγαθών και υπηρεσιών

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται δαπάνες καταναλωτικού χαρακτήρα (αγαθά και υπηρεσίες). Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής για το έτος 2018 εκτιμάται ότι θα ανέλθουν σε 1.539 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 261 εκατ. ευρώ, έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2019-2022, κυρίως λόγω της ενίσχυσης των πιστώσεων της κατηγορίας αυτής από το τακτικό αποθεματικό.

Επιδοτήσεις

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι επιδοτήσεις για τις άγονες γραμμές, καθώς και για την ΤΡΑΙΝΟΣΕ. Η εκτίμηση για αυτή την κατηγορία για το έτος 2018 ανέρχεται σε 151 εκατ. ευρώ.

Τόκοι (σε ακαθάριστη βάση)

Η εκτίμηση για τις δαπάνες τόκων σε ακαθάριστη ταμειακή βάση, ανέρχεται σε 5.520 εκατ. ευρώ.

Λοιπές δαπάνες

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνεται κυρίως η δαπάνη για τις επιστροφές στην ΕΕ από ανεκτέλεστα προγράμματα ύψους 50 εκατ. ευρώ, ενώ η συνολική δαπάνη της κατηγορίας αυτής αναμένεται να ανέλθει σε 78 εκατ. ευρώ.

Πιστώσεις υπό κατανομή

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται κυρίως οι δαπάνες του ΠΔΕ (με ταμειακή εκτίμηση 6.750 εκατ. ευρώ), το τακτικό αποθεματικό και οι υπό κατανομή πιστώσεις προς τους ΟΚΑ.

Οι δαπάνες για την κατηγορία αυτή εκτιμώνται σε ταμειακή βάση στα 8.012 εκατ. ευρώ, μειωμένες κατά 1.614 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ, γεγονός που οφείλεται κυρίως στη μεταφορά πιστώσεων από το αποθεματικό, συνολικού ύψους 562 εκατ. ευρώ, για να αντιμετωπισθούν δαπάνες κυρίως για:

- την εκτέλεση τελεσίδικων και αμετάκλητων δικαστικών αποφάσεων,
- την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών,
- την αποπληρωμή συσσωρευμένων ληξιπρόθεσμων οφειλών της Κεντρικής Διοίκησης και των λοιπών φορέων προς τη ΔΕΗ και
- την κάλυψη της δαπάνης καθολικών ταχυδρομικών υπηρεσιών.

Επίσης η παρατηρούμενη μείωση σε σχέση με το ΜΠΔΣ 2019-22 οφείλεται και στο γεγονός του επιμερισμού της δαπάνης καταβολής εφάπαξ χρηματικού ποσού (άρθρα 10 - 15 του ν. 4575/2018) σε εν ενεργεία υπαλλήλους και συνταξιούχους σε προαναφερόμενες κατηγορίες δαπανών.

Αγορές παγίων περιουσιακών στοιχείων

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται κυρίως οι εκτιμώμενες δαπάνες αγοράς οπλικών συστημάτων. Η συνολική δαπάνη της κατηγορίας αυτής ανέρχεται σε 544 εκατ. ευρώ. Επισημαίνεται πως οι φυσικές παραλαβές των εξοπλιστικών προγραμμάτων εκτιμάται ότι θα ανέλθουν στα 271 εκατ. ευρώ.

Δαπάνες Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων

Η υλοποίηση του ΠΔΕ για το 2018 έχει ως στόχο να συνδράμει τη δημοσιονομική προσπάθεια με αναπτυξιακές δράσεις, συμβάλλοντας στην ενίσχυση της οικονομίας και ταυτόχρονα τη στήριξη της κοινωνικής συνοχής. Για το έτος 2018, προβλέπεται η υλοποίηση έργων και δράσεων συνολικού ύψους 6.750 εκατ. ευρώ.

Από το ποσό αυτό, τμήμα ύψους 5.750 εκατ. ευρώ, αφορά συγχρηματοδοτούμενα έργα, με περαιτέρω διάκριση σε 4.060 εκατ. ευρώ για έργα ΕΣΠΑ 2014-2020 και 1.690 εκατ. ευρώ για λοιπά συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα. Βασικός στόχος της εκτέλεσης του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του ΠΔΕ και για το 2018 είναι η απορρόφηση των πόρων των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων και η εξασφάλιση της εισροής της κοινοτικής συνδρομής, στο πλαίσιο των στόχων και υποχρεώσεων που απορρέουν από τις Συνθήκες της ΕΕ.

Το υπόλοιπο, ύψους 1.000 εκατ. ευρώ εκτιμάται ότι θα δαπανηθεί για την υλοποίηση των έργων που χρηματοδοτούνται από αμιγώς εθνικούς πόρους. Με τα έργα αυτά ενισχύονται πολιτικές και δράσεις των Υπουργείων και των Περιφερειών και αντιμετωπίζονται έκτακτες ανάγκες.

Δαπάνες χρηματοοικονομικών συναλλαγών

Οι σημαντικού μεγέθους χρηματοοικονομικές συναλλαγές ταξινομούνται στις εξής μείζονες κατηγορίες:

- «Συμμετοχικοί τίτλοι και μερίδια επενδυτικών κεφαλαίων» με εκτίμηση ύψους 112 εκατ. ευρώ, μέσω της οποίας εξυπηρετείται κυρίως η συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στις αυξήσεις Μετοχικού Κεφαλαίου Εταιριών.
- «Χρεωστικοί τίτλοι», «Δάνεια» και «Χρηματοοικονομικά παράγωγα» μέσω των οποίων εξυπηρετείται το δημόσιο χρέος.

Πίνακας 3.6 Δαπάνες Κρατικού Προϋπολογισμού κατά μείζονα κατηγορία σε ταμειακή βάση (σε εκατ. ευρώ)

α/α	Μείζονες κατηγορίες	Περιγραφή	2017	2018	2019	Μεταβολή %	
			Πραγματοποιήσεις	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις	2018/17	2019/18
1	21	Παροχές σε εργαζομένους	12.018	13.527	13.016	12,6	-3,8
2	22	Κοινωνικές παροχές	2.305	1.190	246	-48,4	-79,3
3	23	Μεταβιβάσεις	28.713	26.470	26.104	-7,8	-1,4
4	24	Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	1.267	1.539	1.324	21,5	-14,0
5	25	Επιδότησεις	134	151	150	12,5	-0,4
6	26	Τόκοι ^{1 & 3}	5.696	4.670	5.600	-18,0	19,9
7	27	Λοιπές δαπάνες	137	78	51	-42,8	-34,3
8	29	Πιστώσεις υπό κατανομή ² εκ των οποίων ΠΔΕ	6.133 5.950	8.012 6.750	9.687 6.750	30,6 13,4	20,9 0,0
9	31	Αγορές παγίων περιουσιακών στοιχείων	504	544	617	8,0	13,4
10	33	Αγορές τιμαλφών	0	0	0	14,1	181,0
A Δαπάνες μη χρηματοοικονομικών συναλλαγών (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)			56.907	56.182	56.796	-1,3	1,1
11	45	Συμμετοχικοί τίτλοι και μερίδια επενδυτικών κεφαλαίων	36	112	332	208,5	196,1
12	49	Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις	18	41	0	129,5	-100,0
13	52	Υποχρεώσεις από νόμισμα και καταθέσεις	8	7	8	-14,4	17,7
14	53	Χρεωστικοί τίτλοι (υποχρεώσεις)	76.157	36.604	43.749	-51,9	19,5
15	54	Δάνεια	586.220	755.652	602.991	28,9	-20,2
16	57	Χρηματοοικονομικά παράγωγα ³	1.471	850	1.000	-42,2	17,6
B Δαπάνες χρηματοοικονομικών συναλλαγών (11+12+13+14+15+16)			663.910	793.266	648.080	19,5	-18,3
Γ Γενικό σύνολο δαπανών (A+B)			720.817	849.448	704.876	17,8	-17,0

¹ Τόκοι σε ακαθάριστη βάση.

² Στη μείζονα κατηγορία 29 «Πιστώσεις υπό κατανομή» περιλαμβάνονται οι δαπάνες του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ).

³ Μέρος των τόκων της κεντρικής διοίκησης κατατάσσεται στη μείζονα κατηγορία «Χρηματοοικονομικά παράγωγα» σύμφωνα με τη νέα οικονομική ταξινόμηση.

3. Βασικά μεγέθη Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης 2019

Για το έτος 2019, το πρωτογενές αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης σε όρους Ενισχυμένης Εποπτείας προβλέπεται να διαμορφωθεί σε 6.945 εκατ. ευρώ ή 3,60% του ΑΕΠ, αυξημένο έναντι του στόχου της Ενισχυμένης Εποπτείας κατά 199 εκατ. ευρώ και μειωμένο κατά 572 εκατ. ευρώ σε σχέση με την πρόβλεψη του ΜΠΔΣ 2019-2022 (πίνακας 3.3).

Αντίστοιχα, σε δημοσιονομική βάση το πρωτογενές αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης προβλέπεται να διαμορφωθεί σε 7.434 εκατ. ευρώ ή 3,9% του ΑΕΠ, μειωμένο κατά 363 εκατ. ευρώ σε σχέση με την πρόβλεψη του ΜΠΔΣ 2019-2022 (πίνακας 3.2).

Για το 2019 το διαρθρωτικό ισοζύγιο προβλέπεται στο 2,2% του ΑΕΠ. Η βελτίωση σε σχέση με το αντίστοιχο μέγεθος που είχε αποτυπωθεί στο προσχέδιο του προϋπολογισμού του 2019 οφείλεται κυρίως στην αναθεώρηση του παραγωγικού κενού (Output Gap) από την ΕΕ (European Economic Forecast - Autumn 2018).

4. Κρατικός Προϋπολογισμός 2019

Το νέο λογιστικό πλαίσιο το οποίο θα εφαρμοσθεί για την Κεντρική Διοίκηση από το 2019 εισάγει νέα οικονομική ταξινόμηση κοινή για τη λογιστική και την παρακολούθηση του Κρατικού

Προϋπολογισμού, καθώς και νέα διοικητική ταξινόμηση για τα Υπουργεία και τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις. Ο κρατικός προϋπολογισμός οικονομικού έτους 2019 αποτυπώνεται με τη νέα οικονομική και διοικητική ταξινόμηση (τόμος προϋπολογισμού). Στους σχετικούς πίνακες της εισηγητικής έκθεσης ενσωματώνονται οι λογαριασμοί της νέας οικονομικής ταξινόμησης με σχετική αντιστοίχιση των οικονομικών ετών 2017 και 2018.

Βασική προτεραιότητα της δημοσιονομικής στρατηγικής παραμένει για τέταρτο συνεχές έτος η επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων, ώστε να προστατευθεί η με κόπο κατακτηθείσα αξιοπιστία των δημοσίων οικονομικών της χώρας, και, ταυτόχρονα, η αξιοποίηση του διαθέσιμου δημοσιονομικού περιθωρίου της τάξης του 0,5% του ΑΕΠ, ώστε το μίγμα πολιτικής να καταστεί πιο φιλικό στην οικονομική μεγέθυνση και πιο αποτελεσματικό στην κοινωνική προστασία.

Η επίτευξη των ανωτέρω προτεραιοτήτων επιχειρείται με τη συνέχιση της υλοποίησης δράσεων, αλλά και την έναρξη νέων, όπως:

- η ενίσχυσης της διαφάνειας στη δημοσιονομική διαχείριση με την εφαρμογή του νέου πλαισίου κανόνων λογιστικής από το 2019 για την Κεντρική Διοίκηση με τη νέα οικονομική και διοικητική ταξινόμηση και ο σχεδιασμός για την επέκτασή του στο σύνολο της Γενικής Κυβέρνησης,
- η συγκέντρωση των πλεοναζόντων διαθεσίμων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης στον Ενιαίο Λογαριασμό Θησαυροφυλακίου, με σκοπό την άσκηση αποτελεσματικότερων πολιτικών διαχείρισης ρευστότητας,
- η εφαρμογή κανόνα προσλήψεων-αποχωρήσεων 1:1 στο σύνολο της Γενικής Κυβέρνησης, η οποία θα επιταχύνει την κάλυψη των κενών που παρατηρούνται σε διάφορους κρίσιμους τομείς για τη λειτουργία του κράτους, όπως π.χ. η παιδεία και η υγεία,
- η προστασία των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων με την εφαρμογή δράσεων όπως η χορήγηση του ΚΕΑ, του επιδόματος παιδιού κ.λπ.,
- η πλήρης εφαρμογή του μεταφορικού ισοδυνάμου για την ενίσχυση της ανάπτυξης στη νησιωτική Ελλάδα,
- η περαιτέρω ενίσχυση της φορολογικής συμμόρφωσης, μέσω της εντατικοποίησης των φορολογικών ελέγχων και της παροχής κινήτρων στους φορολογούμενους για ηλεκτρονικές πληρωμές (συμμετοχή σε κληρώσεις με χρηματικά έπαθλα, διαμόρφωση αφορολογήτου με βάση το ύψος των ετήσιων ηλεκτρονικών πληρωμών) και
- η συνέχιση του προγράμματος αποκρατικοποιήσεων.

Οι δημοσιονομικές παρεμβάσεις που αποτυπώνονται στον πίνακα 3.7 και είναι ενσωματωμένες στον προϋπολογισμό του 2019 περιλαμβάνουν τη μη εφαρμογή των παρεμβάσεων και των εξισορροπητικών παρεμβάσεων, που είχαν συμπεριληφθεί στο ΜΠΔΣ 2019-2022 για το 2019, καθώς και νέες παρεμβάσεις στους τομείς των ασφαλιστικών εισφορών, των φορολογικών εσόδων και των δαπανών κοινωνικής προστασίας.

Συγκεκριμένα, στις νέες παρεμβάσεις περιλαμβάνονται τα εξής:

- **Βοήθεια στο σπίτι:** Μετατρέπεται το τρέχον εργασιακό καθεστώς 3.000 εργαζομένων ορισμένου σε αορίστου χρόνου.
- **Ειδική αγωγή:** Πρόσληψη 4.500 εκπαιδευτικών και εξειδικευμένου προσωπικού σε θέσεις προσωπικού που τώρα απασχολείται με συμβάσεις ορισμένου χρόνου. Η δαπάνη σήμερα καλύπτεται από πόρους του ΠΔΕ. Οι νέες προσλήψεις θα χρηματοδοτηθούν από τον τακτικό προϋπολογισμό χωρίς να μεταβληθεί το τρέχον όριο δαπανών του ΠΔΕ. Παράλληλα, θα μειωθεί ισόποσα το όριο για το προσωπικό ορισμένου χρόνου προκειμένου να μην μεταβληθεί ο αριθμός των δημοσίων υπαλλήλων συνολικά.
- **Επίδομα στέγασης:** Το στεγαστικό επίδομα απευθύνεται σε νοικοκυριά που διαμένουν σε ενοικιαζόμενη κατοικία και δανειολήπτες. Τα κριτήρια ένταξης είναι εισοδηματικά, περιουσιακά

(ακίνητη περιουσία και καταθέσεις), διαμονής στην επικράτεια, πολυτελούς διαβίωσης, ασφαλιστικής κάλυψης και οικογενειακής κατάστασης.

- **Μείωση ασφαλιστικών εισφορών:** Το μέτρο αφορά στη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών ελευθέρων επαγγελματιών, αυτοαπασχολούμενων και αγροτών και ειδικότερα στη μείωση του συντελεστή κύριας ασφάλισης κατά 1/3 και στην εφαρμογή της ελάχιστης εισοδηματικής βάσης για την επικουρική ασφάλιση και την εφάπαξ παροχή.
- **Επιδότηση ασφαλιστικών εισφορών νέων:** Η συγκεκριμένη δράση αποσκοπεί στη βελτίωση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας των νέων και αναμένεται να οδηγήσει στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, συμβάλλοντας στη μείωση της ανεργίας των νέων, που είναι η υψηλότερη στην ΕΕ, αλλά και μειώνοντας το ποσοστό των νέων που βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας. Το μέτρο αφορά νέους ηλικίας έως 24 ετών και συνίσταται στην επιδότηση του 50% των εργοδοτικών εισφορών.
- **Μείωση ΕΝΦΙΑ:** Το μέτρο συνίσταται στη μείωση του ΕΝΦΙΑ κατά 10% μεσοσταθμικά.
- **Μείωση φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων:** Το μέτρο συνίσταται στη σταδιακή μείωση του συντελεστή φορολόγησης από 29% σε 25% σε ορίζοντα τετραετίας και θα έχει δημοσιονομική επίπτωση από το 2020 και εφεξής.
- **Μείωση φορολογίας διανεμόμενων κερδών:** Το μέτρο αναφέρεται στη μείωση του φορολογικού συντελεστή επί των διανεμόμενων κερδών κατά 5 ποσοστιαίες μονάδες και θα έχει δημοσιονομική επίπτωση από το 2020 και εφεξής.

Πίνακας 3.7 Δημοσιονομικές παρεμβάσεις 2019 (σε καθαρή βάση) (σε εκατ. ευρώ)		
Παρεμβάσεις	Ποσό	Παρατηρήσεις
A Μεταβολές σε σχέση με ΜΠΔΣ 2019-2022	-335	
1 Μη εφαρμογή εξισορροπητικών παρεμβάσεων 2019 πλην οικογενειακών επιδομάτων	1.730	
2 Συνταξιοδοτικές παρεμβάσεις (διατάξεις ν. 4472/2017)	-2.065	
B Νέες δημοσιονομικές παρεμβάσεις (B1+B2)	-910	
B1 ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΣΟΔΩΝ	-437	
1 Μείωση ΕΝΦΙΑ	-260	Μεσοσταθμική μείωση κατά 10%
2 Μείωση ασφαλιστικών εισφορών ελευθέρων επαγγελματιών, αυτοαπασχολούμενων και αγροτών	-177	Μείωση συντελεστή κύριας ασφάλισης κατά 1/3 - Εφαρμογή ελάχιστης εισοδηματικής βάσης για επικουρική ασφάλιση και εφάπαξ παροχής
3 Μείωση φορολογίας διανεμόμενων κερδών	0	Η παρέμβαση θα έχει δημοσιονομική επίπτωση από το 2020 - Μείωση συντελεστή φορολόγησης από 15% σε 10%
4 Σταδιακή μείωση φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων από 29% σε 25%	0	Η παρέμβαση θα έχει δημοσιονομική επίπτωση από το 2020 - Μείωση 1% κατ' έτος
B2 ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΔΑΠΑΝΩΝ	-473	
5 Επίδομα στέγασης	-400	
6 Επιδότηση ασφαλιστικών εισφορών για νέους εργαζόμενους	-51	
7 Ενίσχυση ειδικής αγωγής	-22	
8 Ενίσχυση προγράμματος "Βοήθεια στο σπίτι"	0	Η δημοσιονομική επίπτωση έχει αποτυπωθεί στο βασικό σενάριο
Σύνολο δημοσιονομικών παρεμβάσεων (A + B)	-1.245	

Σημείωση: Στο σκέλος των δαπανών, το θετικό πρόσημο δηλώνει μείωση δαπάνης (εξοικονόμηση), ενώ το αρνητικό πρόσημο δηλώνει αύξηση δαπάνης. Στο σκέλος των εσόδων, το θετικό πρόσημο σημαίνει αύξηση των εσόδων και το αρνητικό πρόσημο δηλώνει μείωση των εσόδων.

Το έλλειμμα του Κρατικού Προϋπολογισμού για το έτος 2019 εκτιμάται σε 4.774 εκατ. ευρώ σε ταμειακή βάση αυξημένο κατά 327 εκατ. ευρώ, σε σχέση με το στόχο του ΜΠΔΣ 2019-2022 και σε 3.150 εκατ. ευρώ σε δημοσιονομική βάση, μειωμένο κατά 965 εκατ. ευρώ σε σχέση με τον στόχο.

Επίσης, το πρωτογενές αποτέλεσμα του Κρατικού Προϋπολογισμού εκτιμάται, σε ταμειακή βάση, σε πλεόνασμα ύψους 1.826 εκατ. ευρώ, αυξημένο κατά 73 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ. Τέλος, το πρωτογενές αποτέλεσμα του Κρατικού Προϋπολογισμού σε δημοσιονομική βάση, εκτιμάται σε πλεόνασμα ύψους 3.850 εκατ. ευρώ, αυξημένο κατά 1.015 εκατ. ευρώ, έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2019-2022.

4.1 Έσοδα

Τα καθαρά έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού, σε δημοσιονομική βάση, μετά την αφαίρεση των επιστροφών φόρων, προβλέπεται να διαμορφωθούν στα 53.806 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 391 εκατ. ευρώ ή 0,7%, έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2019-2022.

Σε ταμειακή βάση, τα παραπάνω έσοδα προβλέπονται στα 53.022 εκατ. ευρώ αυξημένα κατά 435 εκατ. ευρώ ή 0,8% έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2019-2022. Σημαντικό μέρος της αύξησης αυτής οφείλεται στο βελτιωμένο μακροοικονομικό περιβάλλον.

Η προαναφερθείσα αύξηση προβλέπεται να πραγματοποιηθεί, παρά τη σημαντική άνοδο των επιστροφών φόρων κατά 633 εκατ. ευρώ.

Ανάλυση εσόδων κατά μείζονα κατηγορία

Έσοδα μη χρηματοοικονομικών συναλλαγών

Φόροι

- **Φόροι επί αγαθών και υπηρεσιών**

Από φόρους επί αγαθών και υπηρεσιών προβλέπεται ότι θα εισπραχθούν έσοδα ύψους 27.559 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 682 εκατ. ευρώ ή 2,5% έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2019-2022. Ειδικότερα:

- Τα έσοδα από ΦΠΑ αναμένεται να ανέλθουν στα 17.210 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 565 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2019-2022.
- Οι φόροι κατανάλωσης προβλέπονται στα 7.381 εκατ. ευρώ και είναι μειωμένοι κατά 51 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2019-2022.

- **Φόροι και δασμοί επί εισαγωγών**

Από φόρους και δασμούς επί εισαγωγών προβλέπονται έσοδα 237 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 15 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2019-2022.

- **Τακτικοί φόροι ακίνητης περιουσίας**

Από τους τακτικούς φόρους ακίνητης περιουσίας, αναμένεται να εισπραχθούν έσοδα ύψους 2.801 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 215 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2019-2022, λόγω της εφαρμογής της δημοσιονομικής παρέμβασης μείωσης του ΕΝΦΙΑ έτους 2019 κατά 10% μεσοσταθμικά, ή 260 εκατ. ευρώ.

- **Λοιποί φόροι παραγωγής**

Από τους λοιπούς φόρους παραγωγής προβλέπεται ότι θα εισπραχθούν 944 εκατ. ευρώ, πλησίον του στόχου του ΜΠΔΣ 2019-2022 ύψους 955 εκατ. ευρώ.

- **Φόρος εισοδήματος**

Από το φόρο εισοδήματος αναμένεται να εισπραχθούν έσοδα ύψους 16.796 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 298 εκατ. ευρώ ή 1,8% έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2019-2022. Ειδικότερα:

- Ο φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων προβλέπεται να διαμορφωθεί στα 11.070 εκατ. ευρώ, αυξημένος κατά 211 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου, ως αποτέλεσμα της δευτερογενούς επίδρασης των συνταξιοδοτικών παρεμβάσεων.
- Ο φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων προβλέπεται να παρουσιάσει αύξηση κατά 162 εκατ. ευρώ σε σχέση με το στόχο και να διαμορφωθεί στα 4.420 εκατ. ευρώ.

- **Φόροι κεφαλαίου**

Οι φόροι κεφαλαίου προβλέπεται να ανέλθουν σε 159 εκατ. ευρώ, αυξημένοι κατά 8 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2019-2022.

- **Λοιποί τρέχοντες φόροι**

Τα έσοδα από τους λοιπούς τρέχοντες φόρους προβλέπεται να ανέλθουν στο ποσό των 2.631 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 158 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2019-2022, λόγω αυξημένων εσόδων από τα διάφορα μη ταξινομημένα φορολογικά έσοδα.

Κοινωνικές εισφορές

Τα έσοδα από κοινωνικές εισφορές προβλέπεται να διαμορφωθούν στα 58 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 8 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2019-2022.

Μεταβιβάσεις

Τα έσοδα από μεταβιβάσεις αναμένεται να ανέλθουν στα 4.049 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 28 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2019-2022. Εξ αυτών, ποσό 291 εκατ. ευρώ θα προέλθει από τη μεταφορά αποδόσεων λόγω της διακράτησης ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου στα χαρτοφυλάκια των Κεντρικών Τραπεζών του Ευρωσυστήματος (ANFAs), καθώς και από το Πρόγραμμα Αγοράς Ομολόγων (SMPs) της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ).

Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών

Από τις πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών προβλέπεται να εισπραχθούν έσοδα ύψους 773 εκατ. ευρώ, έναντι στόχου 833 εκατ. ευρώ.

Λοιπά τρέχοντα έσοδα

Τα λοιπά τρέχοντα έσοδα προβλέπεται να διαμορφωθούν στα 1.500 εκατ. ευρώ, πλησίον του στόχου του ΜΠΔΣ 2019-2022, ύψους 1.498 εκατ. ευρώ.

Πωλήσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων

Προβλέπονται έσοδα 335 εκατ. ευρώ αυξημένα κατά 212 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου, κυρίως λόγω της είσπραξης το 2019 αντί για το 2018 του αντιτίμου από την αξιοποίηση της έκτασης του πρώην Διεθνούς Αεροδρομίου του Ελληνικού.

Επιστροφές φόρων

Οι επιστροφές αχρεωστήτως εισπραχθέντων εσόδων προβλέπεται να διαμορφωθούν στα 4.818 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 633 εκατ. ευρώ ή 15,1%, έναντι των προβλέψεων του ΜΠΔΣ 2019-2022.

Έσοδα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων

Τα έσοδα του ΠΔΕ σε ταμειακή βάση προβλέπεται να ανέλθουν στο ποσό των 3.740 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 150 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2019-2022, λόγω μεταφοράς στο ΠΔΕ απολήψεων από την ΕΕ που μέχρι πρότινος εμφανίζονταν στον τακτικό προϋπολογισμό.

Βασική πηγή εσόδων για την χρηματοδότηση των έργων του ΠΔΕ αποτελούν οι εισροές από την Ευρωπαϊκή Ένωση και ειδικότερα από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ), καθώς και τα ταμεία για τη μετανάστευση.

Τα έσοδα του ΠΔΕ κατά ταμείο για τα έτη 2017, 2018 και 2019 με τα αντίστοιχα ποσά παρουσιάζονται στον πίνακα 3.8.

Πίνακας 3.8 Έσοδα ΠΔΕ (σε εκατ. ευρώ)			
Πηγές εσόδων	2017	2018	2019
	Πραγματ/σεις	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις
Ίδια έσοδα	481	300	180
Επιχορηγήσεις ΕΕ	1.964	3.555	3.560
- ΕΤΠΑ	615	1.490	1.485
- Ταμείο Συνοχής	339	600	576
- ΕΚΤ	310	800	689
- Λοιπά	13	60	53
- Ταμείο Αλληλεγγύης και Διαχείρισης Μεταναστευτικών Ροών	108	70	70
- ΕΓΤΕ (ΕΓΤΠΕ – Τμήμα Εγγυήσεων)	10	10	22
- ΕΓΤΑΑ (ΕΓΤΠΕ – Τμήμα Προσανατολισμού)	559	490	622
- ΕΤΘΑ (ΕΤΑ και ΧΜΠΑ)	9	35	43
Σύνολο	2.445	3.855	3.740

Πηγές: ΓΛΚ, Υπεύθυνες Αρχές Πιστοποίησης και Πληρωμής ΕΠ, Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων, Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Έσοδα χρηματοοικονομικών συναλλαγών

Χρεωστικοί τίτλοι

Τα έσοδα από χρεολύσια επενδύσεων σε ομόλογα ΟΣΕ και ΕΑΣ, τα οποία περιήλθαν στην κατοχή του Ελληνικού Δημοσίου μετά το PSI προβλέπονται σε 285 εκατ. ευρώ.

Συμμετοχικοί τίτλοι

Τα έσοδα από πωλήσεις μετοχών διαφόρων εισηγμένων και μη εισηγμένων στο ΧΑ εταιρειών, κυριότητας Ελληνικού Δημοσίου ή/και ΤΑΙΠΕΔ ΑΕ, προβλέπονται να ανέλθουν στα 1.124 εκατ. ευρώ.

4.2 Δαπάνες

Οι συνολικές δαπάνες του Κρατικού Προϋπολογισμού για το έτος 2019 εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν σε ταμειακή βάση στα 57.796 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 761 εκατ. ευρώ σε σχέση με τον στόχο του ΜΠΔΣ 2019-2022.

Αντίστοιχα, οι συνολικές δαπάνες του Κρατικού Προϋπολογισμού για το έτος 2019 εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν σε δημοσιονομική βάση στα 56.956 εκατ. ευρώ, μειωμένες κατά 573 εκατ. ευρώ σε σχέση με τον στόχο του ΜΠΔΣ 2019-2022.

Οι πρωτογενείς δαπάνες του Κρατικού Προϋπολογισμού εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν σε δημοσιονομική βάση στα 49.956 εκατ. ευρώ, μειωμένες κατά 623 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2019-2022.

Ανάλυση δαπανών κατά μείζονες κατηγορίες (πίνακας 3.6)

Δαπάνες μη χρηματοοικονομικών συναλλαγών

Παροχές σε εργαζομένους

Οι δαπάνες παροχών σε εργαζομένους προβλέπεται ότι θα ανέλθουν σε ταμειακή βάση στα 13.016 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 25 εκατ. ευρώ σε σχέση με τον στόχο του ΜΠΔΣ 2019-2022.

Επισημαίνεται ότι οι πρόσθετες αποδοχές προβλέπεται να ανέλθουν σε 503 εκατ. ευρώ.

Κοινωνικές Παροχές

Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής σε ταμειακή βάση προβλέπεται ότι θα διαμορφωθούν στα 246 εκατ. ευρώ, μειωμένες κατά 2.179 εκατ. ευρώ, έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2019-2022, κυρίως λόγω της μεταφοράς πιστώσεων στην κατηγορία των μεταβιβάσεων για την επιχορήγηση στον ΟΠΕΚΑ με σκοπό την υλοποίηση της δράσης του ΚΕΑ, καθώς και λόγω της άρσης των εξισορροπητικών παρεμβάσεων του 2019, όπως αυτές είχαν παρουσιαστεί στο ΜΠΔΣ 2019-2022.

Μεταβιβάσεις

Οι δαπάνες για μεταβιβάσεις σε ταμειακή βάση προβλέπεται ότι θα διαμορφωθούν στα 26.104 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 2.270 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2019-2022, κυρίως λόγω της μεταφοράς πιστώσεων προς τον ΟΠΕΚΑ για την υλοποίηση του ΚΕΑ, της αυξημένης επιχορήγησης στον ΕΦΚΑ, καθώς και λόγω δράσεων όπως η επιδότηση στέγασης και η επιδότηση ασφαλιστικών εισφορών για νέους εργαζόμενους.

Αγορές αγαθών και υπηρεσιών

Η πρόβλεψη για αυτή την κατηγορία για το έτος 2019 είναι 1.324 εκατ. ευρώ, αυξημένη κατά 25 εκατ. ευρώ σε σχέση με τον στόχο του ΜΠΔΣ 2019-2022.

Επιδότησεις

Η πρόβλεψη για αυτή την κατηγορία για το έτος 2019 είναι 150 εκατ. ευρώ και δεν έχει διαφοροποιηθεί σε σχέση με τον στόχο του ΜΠΔΣ 2019-2022.

Τόκοι (σε ακαθάριστη βάση)

Η εκτίμηση για τις δαπάνες τόκων σε ακαθάριστη ταμειακή βάση, ανέρχεται σε 6.600 εκατ. ευρώ.

Λοιπές Δαπάνες

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνεται η πρόβλεψη για τη δαπάνη από τις επιστροφές από ανεκτέλεστα προγράμματα στην ΕΕ ύψους 51 εκατ. ευρώ και παραμένει στα ίδια επίπεδα με την αντίστοιχη του ΜΠΑΣ 2019-2022.

Πιστώσεις υπό κατανομή

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται κυρίως οι πιστώσεις του ΠΔΕ (με πρόβλεψη ύψους 6.750 εκατ. ευρώ), το τακτικό αποθεματικό (ύψους 1.000 εκατ. ευρώ), οι υπό κατανομή πιστώσεις για τους ΟΚΑ και οι πιστώσεις για την αντιμετώπιση της ροής προσφύγων και μεταναστών. Σημειώνεται ότι η καθαρή επιβάρυνση του προϋπολογισμού για την τελευταία αυτή δράση (δαπάνες προσφυγικών/μεταναστευτικών ροών τακτικού προϋπολογισμού μείον σχετικές εισροές από ΕΕ) εξαιρείται από το πρωτογενές αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης σε όρους της ενισχυμένης εποπτείας.

Επιπλέον, στην κατηγορία «Πιστώσεις υπό Κατανομή» συμπεριλαμβάνονται και οι πιστώσεις για την ενίσχυση της ειδικής αγωγής.

Τέλος στην κατηγορία αυτή έχει προβλεφθεί πίστωση ύψους 982 εκατ. ευρώ για την περίπτωση κατά την οποία δεν ολοκληρωθούν εντός του 2018 οι διαδικασίες εξόφλησης των δικαιούχων των άρθρων 10 - 15 του ν. 4575/2018. Η πρόβλεψη αυτή είναι δημοσιονομικά ουδέτερη κατά ΕΣΑ, καθώς το σχετικό κόστος θα βαρύνει δημοσιονομικά το έτος 2018.

Η πρόβλεψη για το σύνολο της κατηγορίας αυτής ανέρχεται στα 9.687 εκατ. ευρώ αυξημένη κατά 178 εκατ. ευρώ, έναντι του στόχου του ΜΠΑΣ 2019-2022.

Αγορές παγίων περιουσιακών στοιχείων

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται κυρίως οι ταμειακές δαπάνες αγοράς οπλικών συστημάτων ύψους 530 εκατ. ευρώ. Οι φυσικές παραλαβές των εξοπλιστικών προγραμμάτων προβλέπεται να ανέλθουν σε 336 εκατ. ευρώ.

Δαπάνες ΠΔΕ

Το ΠΔΕ χρηματοδοτεί την αναπτυξιακή πολιτική της χώρας με δράσεις που συμβάλλουν στην αύξηση του ιδιωτικού και δημόσιου κεφαλαίου της οικονομίας και στηρίζουν την αναπτυξιακή διαδικασία και τον εκσυγχρονισμό της χώρας σε μακροχρόνια βάση.

Για το έτος 2019 προβλέπεται η διάθεση πόρων 6.750 εκατ. ευρώ από το ΠΔΕ, που αντιπροσωπεύει το 3,5% του προβλεπόμενου ΑΕΠ της χώρας.

Από το ανωτέρω ποσό, τμήμα ύψους 5.750 εκατ. ευρώ, αφορά συγχρηματοδοτούμενα έργα, με περαιτέρω διάκριση σε 3.870 εκατ. ευρώ για έργα ΕΣΠΑ 2014-2020 και 1.880 εκατ. ευρώ για λοιπά συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα. Σταθερή επιδίωξη για την υλοποίηση του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του ΠΔΕ και για το 2019 παραμένει η απορρόφηση των πόρων, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η εισροή της αναλογούσας κοινοτικής συνδρομής. Ο στόχος αυτός θα συνδράμει στην προώθηση της αναπτυξιακής πολιτικής και θα απαιτήσει την εντατικοποίηση των ενεργειών για την επίτευξη της υλοποίησης των προγραμμάτων. Στο πλαίσιο αυτό, εξακολουθούν να αποτελούν προτεραιότητα οι τομείς των μεγάλων έργων υποδομών, η προώθηση της επιχειρηματικότητας, η ενίσχυση της απασχόλησης, η εκπαίδευση και κατάρτιση, οι τομείς της υγείας και της πρόνοιας, η προστασία του περιβάλλοντος, τα έργα υποδομών των ΟΤΑ όλης της χώρας και οι δράσεις για τη διοικητική μεταρρύθμιση.

Σε ό,τι αφορά τέλος το σκέλος του ΠΔΕ που χρηματοδοτείται από αμιγώς εθνικούς πόρους, οι σχετικές πιστώσεις ύψους 1.000 εκατ. ευρώ θα διατεθούν για την ενίσχυση των πολιτικών και δράσεων των Υπουργείων και των Περιφερειών, καθώς και την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών.

Πίνακας 3.9 Διαχρονική εξέλιξη δαπανών ΠΔΕ (2009-2019) (σε εκατ. ευρώ)			
Έτη	ΠΔΕ		
	Λοιποί εθνικοί πόροι	Συγχρηματοδοτούμενο	Σύνολο
2009	2.455	7.133	9.588
2010	2.218	6.236	8.454
2011	1.885	4.722	6.608
2012	1.412	4.710	6.122
2013	783	5.867	6.650
2014	710	5.882	6.592
2015	681	5.725	6.406
2016	833	5.454	6.288
2017	1.327	4.623	5.950
2018*	1.000	5.750	6.750
2019*	1.000	5.750	6.750

* Τα ποσά των ετών 2018 και 2019 αποτελούν εκτιμήσεις και προβλέψεις αντίστοιχα.

Πηγή: Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Συγχρηματοδοτούμενο σκέλος ΠΔΕ

Κύρια πηγή εσόδων για τη χρηματοδότηση των έργων του ΠΔΕ αποτελούν οι εισροές από την ΕΕ, μέσω κυρίως των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ). Βασικός στόχος στην παρούσα χρονική στιγμή είναι η αποτελεσματική υλοποίηση του ΕΣΠΑ 2014–2020, αλλά και η ολοκλήρωση όλων των ημιτελών έργων της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου 2007–2013.

- Ημιτελή έργα ΕΣΠΑ 2007-2013

Στις τελικές εκθέσεις των ΕΠ του ΕΣΠΑ 2007-2013, όπως αυτές επανυποβλήθηκαν στην ΕΕ τον Δεκέμβριο του 2017, περιλαμβάνονται 80 πράξεις, συνολικού προϋπολογισμού 1.900 εκατ. ευρώ, οι οποίες χαρακτηρίστηκαν ως ημιτελείς. Οι δικαιούχοι έχουν την υποχρέωση να ολοκληρώσουν τα δηλωθέντα ως ημιτελή έργα του ΕΣΠΑ 2007-2013 μέχρι 31.03.2019 και οι σχετικές προσπάθειες εντατικοποιούνται από όλα τα εμπλεκόμενα μέρη.

- ΕΣΠΑ 2014-2020

Μετά την ενδιάμεση αναθεώρηση του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου 2014-2020 και την τεχνική προσαρμογή των συνολικών κονδυλίων της Πολιτικής Συνοχής περιόδου 2017-2020, με βάση τα στοιχεία ΑΕΠ των ετών 2011-2014 όλων των κρατών μελών, η Ελλάδα επωφελήθηκε με επιπλέον πόρους ύψους 970 εκατ. ευρώ. Αυτή η αύξηση των κοινοτικών κονδυλίων οδήγησε στην αναθεώρηση των Προγραμμάτων, για την κατανομή του ποσού αυτού. Ύστερα από τη διαδικασία αυτή, η χώρα μας έχει εξασφαλίσει για την περίοδο 2014-2020 αναπτυξιακούς πόρους από την Ευρωπαϊκή Ένωση ύψους 21.000 εκατ. ευρώ, προερχόμενους από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ). Το ποσό αυτό αθροιζόμενο με την αναλογούσα εθνική συμμετοχή εκτιμάται ότι θα ανέλθει στο ύψος των 27.000 εκατ. ευρώ. Το σημαντικότερο τμήμα των πόρων αυτών αναμένεται να απορροφηθεί κατά την εκτέλεση του ΠΔΕ 2018-2021, με τη χρηματοδότηση των αναπτυξιακών δράσεων που σχεδιάστηκαν και θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020.

Ως προς την πρόοδο υλοποίησής του, το ΕΣΠΑ 2014-2020 εμφανίζει υψηλά ποσοστά ενεργοποίησης των δράσεων, με τις εκδοθείσες προσκλήσεις και τις εντάξεις να καλύπτουν ένα μεγάλο ποσοστό των διαθέσιμων πόρων. Ειδικότερα, με βάση πρόσφατη αναφορά (15.10.2018),

για το σύνολο του ΕΣΠΑ 2014-2020, έχουν δημοσιευθεί προσκλήσεις ύψους 21.800 εκατ. ευρώ, έχουν ενταχθεί στο ΠΔΕ έργα προϋπολογισμού 16.700 εκατ. ευρώ, έχουν αναληφθεί νομικές δεσμεύσεις (συμβάσεις κ.λπ.) σε ύψος 11.500 εκατ. ευρώ, ενώ οι μέχρι τώρα πληρωμές ανέρχονται στα 5.200 εκατ. ευρώ.

Με βάση επίσημα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (<https://cohesiondata.ec.europa.eu/overview>), η Ελλάδα κατατάσσεται στις πρώτες θέσεις σε όλη την Ευρώπη, στην απορρόφηση των πόρων του ΕΣΠΑ 2014-2020 (συνολικές εισροές από ΕΕ).

Πίνακας 3.10 Δαπάνες ΠΔΕ κατά φορέα 2017-2019
(σε εκατ. ευρώ)

Υπουργείο – Φορέας	2017*				2018				2019			
	Πραγματοποιήσεις			Συμμετοχή %	Εκτιμήσεις Πραγμ/σεων			Συμμετοχή %	Προϋπολογισμός			Συμμετοχή %
	Συγχρ/νες	Λοιπές από εθνικούς πόρους	Σύνολο		Συγχρ/νες	Λοιπές από εθνικούς πόρους	Σύνολο		Συγχρ/νες	Λοιπές από εθνικούς πόρους	Σύνολο	
Βουλή των Ελλήνων	0		0	0,00	1		1	0,01	1		1	0,01
Διοικητικής Ανασυγκρότησης	82	3	85	1,42	45	3	48	0,71	85	3	88	1,30
Εσωτερικών	103	257	360	6,05	104	31	135	2,00	115	31	146	2,16
Εξωτερικών	1	1	2	0,03	3	2	5	0,07	1	2	3	0,04
Εθνικής Άμυνας	1	6	7	0,12	30	10	40	0,59	10	20	30	0,44
Υγείας	34	0	34	0,57	45	20	65	0,96	40	20	60	0,89
Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων												
Δικαιωμάτων	3	2	5	0,08	8	3	11	0,16	4	3	7	0,10
Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων	376	86	462	7,76	455	165	620	9,19	400	165	565	8,37
Πολιτισμού και Αθλητισμού	5	19	24	0,40	20	33	53	0,79	20	24	44	0,65
Οικονομικών	0		0	0,01	5	3	8	0,12	20	2	22	0,33
Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	630	4	634	10,66	730	2	732	10,84	850	2	852	12,62
Περιβάλλοντος και Ενέργειας	164	34	198	3,33	395	20	415	6,15	380	40	420	6,22
Εργασίας, Κοιν. Ασφάλισης και Κοιν.Αλληλ.	217	11	228	3,83	350	35	385	5,70	320	20	340	5,04
Οικονομίας και Ανάπτυξης	904	657	1.560	26,22	1.694	399	2.093	31,01	1.768	405	2.173	32,19
εκ των οποίων Περιφερειακά προγράμματα	445	434	879	14,76	1.020	360	1.380	20,44	1.150	200	1.350	20,00
Υποδομών και Μεταφορών	2.045	211	2.256	37,92	1.750	214	1.964	29,10	1.600	204	1.804	26,73
Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής	8	12	20	0,33	22	20	42	0,62	26	20	46	0,68
Προστασίας του Πολίτη	32	4	36	0,61	63	6	69	1,02	55	6	61	0,90
Τουρισμού	2	20	22	0,37	5	22	27	0,40	15	8	23	0,34
Μεταναστευτικής Πολιτικής	17	0	17	0,28	22	5	27	0,40	30	5	35	0,52
Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης	0	0	0	0,00	3	7	10	0,15	10	20	30	0,44
Σύνολο	4.623	1.327	5.950	100	5.750	1.000	6.750	100	5.750	1.000	6.750	100

* Οι δαπάνες για το 2017 έχουν περιληφθεί με βάση τα στοιχεία του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης

ΠΔΕ χρηματοδοτούμενο αμιγώς από εθνικούς πόρους

Οι κατηγορίες έργων που θα χρηματοδοτηθούν από το εθνικό σκέλος του ΠΔΕ περιλαμβάνουν κυρίως επενδυτικές δραστηριότητες των ΟΤΑ β' βαθμού σε όλη τη χώρα, συντηρήσεις υποδομών, ενισχύσεις των ιδιωτικών επενδύσεων στο πλαίσιο υλοποίησης των αναπτυξιακών νόμων, δαπάνες για την αποκατάσταση ζημιών σε έργα υποδομής από σεισμούς, πυρκαγιές και άλλες φυσικές καταστροφές.

Πέραν αυτών, το εθνικό σκέλος του ΠΔΕ αναμένεται να συμβάλει στο πλαίσιο της ασκούμενης κοινωνικής πολιτικής και στην υποβοήθηση κοινωνικών ομάδων με ιδιαίτερα προβλήματα, διαθέτοντας πόρους για τη κοινωνική πρόνοια, τη λαϊκή κατοικία, την καταπολέμηση της ανεργίας, τη δωρεάν κρατική αρωγή σε πληγέντες από φυσικές καταστροφές κλπ.

Βασικό κριτήριο για τη χρηματοδότηση των έργων του εθνικού σκέλους του ΠΔΕ, θα είναι και το 2019 η συμπληρωματικότητα, σε σχέση με την εκτέλεση έργων συγχρηματοδοτούμενων από την ΕΕ. Θα πρέπει να επισημανθεί στο πλαίσιο αυτό, η συνεχιζόμενη ενεργοποίηση του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης στην κατεύθυνση της προτυποποίησης των διαδικασιών αξιολόγησης και καθορισμού των προτεραιοτήτων κατά την επιλογή των προγραμμάτων που εντάσσονται στη χρηματοδότηση από το ΠΔΕ.

Δαπάνες χρηματοοικονομικών συναλλαγών

Η συνολική πρόβλεψη για τις μείζονες κατηγορίες χρηματοοικονομικών συναλλαγών ανέρχεται σε 648.080 εκατ. ευρώ και το μεγαλύτερο μέρος εμφανίζεται στη μείζονα κατηγορία «Δάνεια».

4.3 Χρηματοδοτικές ανάγκες Κρατικού Προϋπολογισμού 2019

Στον πίνακα 3.11 εμφανίζονται οι ταμειακές χρηματοδοτικές ανάγκες του Κρατικού Προϋπολογισμού 2019, οι οποίες προβλέπεται να ανέλθουν στα 5.114 εκατ. ευρώ, ενώ ο καθαρός δανεισμός του Κρατικού Προϋπολογισμού θα διαμορφωθεί στα 3.693 εκατ. ευρώ.

Πίνακας 3.11 Χρηματοδοτικές ανάγκες Κρατικού Προϋπολογισμού 2019 (σε εκατ. ευρώ)	
Χρηματοδοτικές ανάγκες	
Έλλειμμα Κρατικού Προϋπολογισμού (ταμειακό)	4.774
Αυξήσεις ΜΚ εταιρειών	340
Πώληση μετοχών κ.λπ.	-1.421
Καθαρός δανεισμός	3.693
Χρεολύσια μεσομακροπρόθεσμου χρέους	11.740
Μερικό σύνολο	15.433
Πρόβλεψη εξόφλησης βραχυπρόθεσμου χρέους*	635.000
Σύνολο χρηματοδοτικών αναγκών	650.433
Χρηματοδότηση	
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός*	633.800
Μεταβολή ταμειακών διαθεσίμων	16.633
Σύνολο δανεισμού	650.433

Πηγή: ΟΔΔΗΧ - ΔΠΓΚ

* Υπολογίζεται ότι θα γίνει επανέκδοση του μεγαλύτερου μέρους των λήξεων του βραχυπρόθεσμου χρέους (έντοκα γραμμάτια και *peros*).

4.4 Μηνιαία κατανομή εσόδων-δαπανών Κρατικού Προϋπολογισμού 2019

Στον πίνακα 3.12 παρατίθεται ενδεικτική μηνιαία κατανομή των εσόδων και των δαπανών του Κρατικού Προϋπολογισμού για το έτος 2019 σε σωρευτική βάση.

**Πίνακας 3.12 Μηνιαία κατανομή εσόδων-δαπανών Κρατικού Προϋπολογισμού έτους 2019
σε σωρευτική ταμειακή βάση
(σε εκατ. ευρώ)**

	Ιαν.	Φεβρ.	Μαρ.	Απρ.	Μάιος	Ιουν.	Ιουλ.	Αυγ.	Σεπ.	Οκτ.	Νοεμ.	Δεκ.
I. Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού (1+2+3+4+5+6-7)	4.132	7.488	10.654	14.649	17.639	21.509	26.455	30.707	36.931	41.717	46.730	53.022
1 Φόροι	4.050	7.351	10.316	13.874	17.131	20.655	25.715	30.097	35.691	40.620	45.489	51.127
2 Κοινωνικές εισφορές	5	10	15	20	25	30	34	39	44	49	53	58
3 Μεταβιβάσεις	124	362	696	1.133	1.216	1.565	1.679	1.778	2.688	2.771	3.190	4.049
4 Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	74	116	174	206	254	339	395	435	500	573	621	773
5 Λοιπά τρέχοντα έσοδα	157	248	356	503	596	765	878	1.002	1.160	1.258	1.378	1.500
5α εκ των οποίων: Επιστροφές δαπανών για τόκους	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6 Πωλήσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων	2	3	5	6	8	10	13	17	20	22	23	335
7 Επιστροφές εσόδων	278	603	908	1.093	1.591	1.855	2.259	2.661	3.172	3.575	4.026	4.818
II. Δαπάνες Κρατικού Προϋπολογισμού (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	5.344	9.563	14.292	18.301	22.249	27.186	31.969	36.569	41.222	45.505	50.566	57.796
1 Παροχές σε εργαζομένους	1.070	2.154	3.239	4.324	5.408	6.493	7.578	8.662	9.747	10.832	11.921	13.016
2 Κοινωνικές παροχές	24	28	34	42	47	69	74	94	110	127	200	246
3 Μεταβιβάσεις	1.821	3.815	6.061	8.077	10.182	12.257	14.709	16.661	19.326	21.346	23.883	26.104
4 Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	7	52	134	212	336	528	656	731	807	924	1.041	1.324
5 Επιδότησεις	7	30	38	45	68	75	83	106	113	120	143	150
6 Τόκοι	1.109	1.879	2.678	2.982	3.162	4.105	4.711	5.590	5.759	6.101	6.321	6.600
7 Λοιπές δαπάνες	0	0	0	0	0	0	2	2	2	2	24	51
8 Πιστώσεις υπό κατανομή ^{1, 2}	1.287	1.563	1.923	2.404	2.794	3.275	3.735	4.266	4.861	5.517	6.457	9.687
9 Αγορές παγίων περιουσιακών στοιχείων	19	42	185	216	251	385	422	458	497	536	575	617
10 Τιμοληή	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III. Ταμειακό Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού (I-II)	-1.212	-2.075	-3.638	-3.652	-4.609	-5.678	-5.514	-5.862	-4.292	-3.787	-3.837	-4.774
IV. Ταμειακό Πρωτογενές αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού (III + II.6 - I.5α)	-103	-196	-960	-670	-1.447	-1.573	-803	-272	1.467	2.314	2.484	1.826

Πληροφοριακά στοιχεία:

Έσοδα από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ)	116	352	686	856	930	1.276	1.394	1.483	2.367	2.441	2.873	3.740
Δαπάνες από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ)	170	380	665	1.040	1.305	1.620	1.985	2.380	2.890	3.400	4.055	6.750

¹ Τα έσοδα του ΠΔΕ περιέχονται στις μεταβιβάσεις και στα λοιπά τρέχοντα έσοδα, ενώ οι δαπάνες του ΠΔΕ περιέχονται στις πιστώσεις υπό κατανομή.

² Οι πιστώσεις υπό κατανομή περιλαμβάνουν από το μήνα Ιανουάριο 982 εκατ. ευρώ, τα οποία θα χρησιμοποιηθούν στην περίπτωση κατά την οποία δεν έχουν ολοκληρωθεί οι πληρωμές εφάπαξ χρηματικών ποσών των άρθρων 10 έως 14 του ν. 4575/2018 εντός του 2018.

4.5 Χρηματοροές μεταξύ Ελλάδας και Ευρωπαϊκής Ένωσης 2017-2019

Οι χρηματοροές μεταξύ Ελλάδας και Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) κατά τα έτη 2017-2019 αποτυπώνονται στον πίνακα 3.13. Από τη σύγκριση απολήψεων και αποδόσεων προκύπτει ότι το ταμειακό όφελος της Ελλάδας από τον προϋπολογισμό της ΕΕ για το έτος 2017 διαμορφώθηκε στα 2.561 εκατ. ευρώ, ενώ για το 2018 εκτιμάται σε 4.166 εκατ. ευρώ, αντιπροσωπεύοντας το 1,4% και το 2,2% του ΑΕΠ αντίστοιχα. Το έτος 2019 το ταμειακό όφελος προβλέπεται σε 3.867 εκατ. ευρώ ή ποσοστό 2,0% του ΑΕΠ. Η σχέση απολήψεων - αποδόσεων αναμένεται να διαμορφωθεί σε 3,2/1 και 3/1 αντίστοιχα για τα έτη 2018 και 2019.

Οι πόροι των διαρθρωτικών ταμείων (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ) και του Ταμείου Συνοχής συνιστούν το μεγαλύτερο τμήμα της ευρωπαϊκής χρηματοδότησης, το οποίο κατευθύνεται σε τομείς αναπτυξιακής πολιτικής, προκειμένου να διασφαλιστεί κυρίως η στήριξη του στόχου της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής, η ενίσχυση της απασχόλησης και η βελτίωση των υποδομών και της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας.

Ειδικότερα, η μεταφορά πόρων από την ΕΕ στην ελληνική οικονομία συμβάλλει στην χρηματοδότηση των μεγάλων έργων υποδομών, κυρίως στους τομείς μεταφορών, περιβάλλοντος και ενέργειας, στην ενίσχυση της κοινωνικής πολιτικής, της περιφερειακής ανάπτυξης, της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, της έρευνας, της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας. Επίσης, ένα σημαντικό τμήμα ευρωπαϊκών πόρων προορίζεται για το γεωργικό τομέα, αφενός μέσω των εισοδηματικών ενισχύσεων από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ), αφετέρου μέσω των προγραμμάτων για την αγροτική ανάπτυξη από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ).

Χρηματοροές μεταξύ Ελλάδας και Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2018

Απολήψεις

Οι συνολικές εισροές από την ΕΕ κατά το έτος 2018 εκτιμάται ότι θα ανέλθουν σε 6.044 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση έναντι του 2017, κυρίως λόγω αυξημένων αναμενόμενων απολήψεων από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ).

Ειδικότερα, το έτος 2018 αναμένονται τα ακόλουθα:

Τακτικός προϋπολογισμός

Οι απολήψεις του τακτικού προϋπολογισμού συνίστανται, κατά κύριο λόγο, σε κοινοτικές ενισχύσεις για τη στήριξη του γεωργικού εισοδήματος και την υλοποίηση προγραμμάτων και δράσεων αγροτικής ανάπτυξης, όπως αγροπεριβαλλοντικά μέτρα (βιολογική γεωργία, μακροχρόνια παύση, κτηνοτροφία), τη στήριξη ορεινών και μειονεκτικών περιοχών, τη δάσωση, κ.λπ. Επίσης, συμπεριλαμβάνουν και κοινοτικές ενισχύσεις για την υλοποίηση δράσεων μεταναστευτικών ροών από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και λοιπά Υπουργεία.

Μέσω του τακτικού προϋπολογισμού αναμένεται να εισρεύσουν συνολικά 444 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων 107 εκατ. ευρώ αφορούν απολήψεις από το ΕΓΤΑΑ, 172 εκατ. ευρώ επιστροφές από την ΕΕ και 100 εκατ. ευρώ αναλογούν σε δράσεις μεταναστευτικών ροών.

Προϋπολογισμός Δημοσίων Επενδύσεων

Το 59% των συνολικών απολήψεων από την ΕΕ, ήτοι ποσό ύψους 3.555 εκατ. ευρώ, εκτιμάται ότι θα εισρεύσει το 2018 μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ). Οι εισροές του ΠΔΕ αφορούν τα κοινοτικά ταμεία και ειδικότερα, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), το Ταμείο Συνοχής, καθώς και το Ευρωπαϊκό

Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ). Στις εκτιμώμενες εισροές του ΠΔΕ συμπεριλαμβάνονται επίσης και οι απολήψεις των Ταμείων για τις μεταναστευτικές ροές.

Προϋπολογισμός Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (ΕΛΕΓΕΠ)

Οι απολήψεις του τομέα εγγυήσεων γεωργικών προϊόντων που περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό ΕΛΕΓΕΠ (ΕΓΤΕ/ Εγγυήσεις), χρηματοδοτούν τη στήριξη του εισοδήματος του αγροτικού πληθυσμού και την ανάπτυξη της υπαίθρου. Οι εισροές από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) αναμένεται να ανέλθουν σε 2.045 εκατ. ευρώ για το έτος 2018, αντιπροσωπεύοντας το 34% των συνολικών απολήψεων από την ΕΕ.

Αποδόσεις

Οι συνολικές συνεισφορές της Ελλάδας στον κοινοτικό προϋπολογισμό κατά το έτος 2018, εκτιμάται ότι θα ανέλθουν σε 1.878 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων ποσό 1.203 εκατ. ευρώ προέρχεται από τις συνεισφορές βάσει Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματος (ΑΕΕ).

Χρηματοροές μεταξύ Ελλάδας και Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2019

Βάση των προβλέψεων των χρηματοροών με την Ευρωπαϊκή Ένωση για το έτος 2019 αποτελεί κυρίως το σχέδιο προϋπολογισμού της ΕΕ του έτους αυτού, η πρόοδος υλοποίησης των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων και οι εισροές που αναμένονται στον προϋπολογισμό ΕΛΕΓΕΠ.

Απολήψεις

Το σύνολο των εισροών της Ελλάδας από την ΕΕ κατά το έτος 2019 προβλέπεται να ανέλθει στο ποσό των 5.778 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας μικρή μείωση 4,4% σε σχέση με το 2018, λόγω μειωμένων απολήψεων από τον Τακτικό Προϋπολογισμό.

Ειδικότερα, προβλέπονται τα εξής:

Τακτικός προϋπολογισμός

Οι προβλεπόμενες εισροές για τον τακτικό προϋπολογισμό ανέρχονται συνολικά σε 63 εκατ. ευρώ. Οι απολήψεις από το ΕΓΤΑΑ για το έτος 2019 αφορούν στο σύνολό τους το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Προϋπολογισμός Δημοσίων Επενδύσεων

Οι εισροές του ΠΔΕ, σύμφωνα με τον τρέχοντα σχεδιασμό, προβλέπεται να διαμορφωθούν στο ύψος των 3.560 εκατ. ευρώ σημειώνοντας οριακή αύξηση κατά 0,1% σε σχέση με το 2018.

Προϋπολογισμός ΕΛΕΓΕΠ

Η πρόβλεψη για τις απολήψεις του προϋπολογισμού ΕΛΕΓΕΠ μέσω του ΕΓΤΕ για το 2019 είναι ποσό ύψους 2.155 εκατ. ευρώ, που αντιστοιχεί σε αύξηση της τάξεως του 5,4% σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Αποδόσεις

Οι συνεισφορές της χώρας μας στον κοινοτικό προϋπολογισμό για το οικονομικό έτος 2019 προβλέπεται ότι θα ανέλθουν στο ποσό των 1.911 εκατ. ευρώ, καταγράφοντας μεταβολή 1,8% συγκριτικά με το 2018.

**Πίνακας 3.13 Χρηματοροές μεταξύ Ελλάδας και ΕΕ 2017-2019
(σε εκατ. ευρώ)**

	2017	2018	2019	2018/17	2019/18
	Πραγμ/σεις	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις	Μεταβολή %	
Αποδόσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση (I)	1.866	1.878	1.911	0,7	1,8
Ίδιοι κοινοτικοί πόροι	1.627	1.745	1.778	7,3	1,9
Δασμοί ΚΕΔ και αντιντάμπινγκ	266	219	204	-17,8	-6,8
Εισφορές ζάχαρης και ισογλυκόζης	2	2	2	5,3	0,0
Συνεισφορές βάσει ΦΠΑ	342	321	327	-6,3	1,9
Συνεισφορές βάσει ΑΕΕ	1.016	1.203	1.245	18,4	3,5
Λοιπές συνεισφορές-επιστροφές	168	55	55	-67,2	0,0
Πρόσθετες έκτακτες συνεισφορές	53	5	5	-90,5	0,0
Επιστροφές από ανεκτέλεστα προγράμματα	115	50	50	-56,6	0,0
Λοιπές συνεισφορές εκτός προϋπολογισμού ΕΕ	71	78	78	9,8	0,0
Συμμετοχή στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης	60	72	74	19,9	2,8
Λοιπές αποδόσεις	11	6	4	-33,3	
Απολήψεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση (II)	4.427	6.044	5.778	36,5	-4,4
Τακτικός Προϋπολογισμός	388	444	63	14,4	-85,8
Έξοδα είσπραξης ιδίων πόρων για λογαριασμό της ΕΕ	40	44	41	9,2	-6,8
Επιστροφές ιδίων πόρων ΕΕ	114	172	0		-100,0
Απολήψεις ΕΓΤΑΑ	206	107	0	-48,1	-100,0
Λοιπές τρέχουσες μεταβιβάσεις από τα κοινοτικά ταμεία και τα κράτη-μέλη της ΕΕ	23	22	22	-4,0	1,8
Απολήψεις για δράσεις μεταναστευτικών ροών του Υπ. Εθνικής Άμυνας	4	100	0	-	-
Απολήψεις για δράσεις μεταναστευτικών ροών λοιπών Υπουργείων	1				
Προϋπολογισμός Δημοσίων Επενδύσεων	1.964	3.555	3.560	81,0	0,1
Προϋπολογισμός ΕΛΕΓΕΠ	2.075	2.045	2.155	-1,5	5,4
Απολήψεις από ΕΓΤΕ	2.075	2.045	2.155	-1,5	5,4
Ταμειακό αποτέλεσμα (II-I)	2.561	4.166	3.867	62,6	-7,2

4.6 Δαπάνες κατά Υπουργείο

Στον προϋπολογισμό κάθε Υπουργείου προβλέπονται πιστώσεις για να καλυφθούν δαπάνες αποδοχών των υπαλλήλων με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, των δημόσιων λειτουργών, των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας, των διπλωματών, των ιατρών του ΕΣΥ, των μελών ΔΕΠ, των αρχιερέων κ.λπ., συμπεριλαμβανόμενων και των δαπανών βάσει των αλλαγών που επήλθαν με τις τελευταίες μισθολογικές ρυθμίσεις.

Ο προϋπολογισμός κάθε Υπουργείου καλύπτει επίσης τις δαπάνες μετακίνησης των υπαλλήλων, τις λειτουργικές δαπάνες ενοικίων, φωτισμού, ύδρευσης, τηλεπικοινωνιών, τις ανάγκες για συντήρηση του πάσης φύσεως εξοπλισμού, τις προμήθειες αναλωσίμων και κεφαλαιουχικών αγαθών κ.λπ.

Πέραν της κάλυψης των παραπάνω δαπανών, που αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την ομαλή λειτουργία κάθε Υπουργείου, προβλέπονται και πιστώσεις για ειδικές δράσεις οι οποίες αναπτύσσονται είτε από τα ίδια τα Υπουργεία, είτε από τους εποπτευόμενους φορείς τους και καλύπτονται κατά κύριο λόγο με επιχορήγηση από αυτά.

Πίνακας 3.14 Ανώτατα όρια δαπανών Φορέων Κρατικού Προϋπολογισμού σε ταμειακή και δεδουλευμένη βάση σύμφωνα με τη μεθοδολογία του ESA για τα έτη 2018-2019 (σε εκατ. ευρώ)

Φορέας		2018	2019
		Εκτιμήσεις	Προβλέψεις
1 Προεδρία της Δημοκρατίας	Ταμειακό Σύνολο	3	3
	Τακτικός Προϋπολογισμός	3	3
	ΠΔΕ	0	0
2 Βουλή των Ελλήνων	Ταμειακό Σύνολο	135	143
	Τακτικός Προϋπολογισμός	134	142
	ΠΔΕ	1	1
3 Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης	Ταμειακό Σύνολο	91	132
	Τακτικός Προϋπολογισμός	43	44
	ΠΔΕ	48	88
4 Υπουργείο Εσωτερικών	Ταμειακό Σύνολο	3.374	2.729
	Τακτικός Προϋπολογισμός	3.239	2.583
	ΠΔΕ	135	146
4α πρώην Υπουργείο Εσωτερικών	Ταμειακό Σύνολο	3.365	2.722
	Τακτικός Προϋπολογισμός	3.235	2.578
	ΠΔΕ	130	144
4β πρώην Υπουργείο Μακεδονίας-Θράκης	Ταμειακό Σύνολο	10	7
	Τακτικός Προϋπολογισμός	5	5
	ΠΔΕ	5	2
5 Υπουργείο Εξωτερικών	Ταμειακό Σύνολο	266	262
	Τακτικός Προϋπολογισμός	261	259
	ΠΔΕ	5	3
6 Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	Ταμειακό Σύνολο	3.320	3.389
	Τακτικός Προϋπολογισμός	3.280	3.359
	ΠΔΕ	40	30
7 Υπουργείο Υγείας	Ταμειακό Σύνολο	3.849	3.884
	Τακτικός Προϋπολογισμός	3.784	3.824
	ΠΔΕ	65	60
8 Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας & Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	Ταμειακό Σύνολο	630	657
	Τακτικός Προϋπολογισμός	619	650
	ΠΔΕ	11	7
9 Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας & Θρησκευμάτων	Ταμειακό Σύνολο	5.364	5.527
	Τακτικός Προϋπολογισμός	4.744	4.962
	ΠΔΕ	620	565
10 Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού	Ταμειακό Σύνολο	371	349
	Τακτικός Προϋπολογισμός	318	305
	ΠΔΕ	53	44

Πίνακας 3.14 Ανώτατα όρια δαπανών Φορέων Κρατικού Προϋπολογισμού σε ταμειακή και δεδουλευμένη βάση σύμφωνα με τη μεθοδολογία του ESA για τα έτη 2018-2019 (σε εκατ. ευρώ)

Φορέας		2018	2019
		Εκτιμήσεις	Προβλέψεις
	Ταμειακό Σύνολο	686	757
11 Υπουργείο Οικονομικών	Τακτικός Προϋπολογισμός	678	735
	ΠΔΕ	8	22
	Ταμειακό Σύνολο	10.924	11.902
12 Γενικές Κρατικές Δαπάνες	Τακτικός Προϋπολογισμός	10.924	11.902
	ΠΔΕ	0	0
	Ταμειακό Σύνολο	1.069	1.110
13 Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων	Τακτικός Προϋπολογισμός	337	258
	ΠΔΕ	732	852
	Ταμειακό Σύνολο	500	504
14 Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας	Τακτικός Προϋπολογισμός	85	84
	ΠΔΕ	415	420
	Ταμειακό Σύνολο	18.761	18.873
15 Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης	Τακτικός Προϋπολογισμός	18.376	18.533
	ΠΔΕ	385	340
	Ταμειακό Σύνολο	2.168	2.271
16 Υπουργείο Οικονομίας & Ανάπτυξης	Τακτικός Προϋπολογισμός	75	98
	ΠΔΕ	2.093	2.173
	Ταμειακό Σύνολο	2.580	2.343
17 Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών	Τακτικός Προϋπολογισμός	616	539
	ΠΔΕ	1.964	1.804
	Ταμειακό Σύνολο	385	385
18 Υπουργείο Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής	Τακτικός Προϋπολογισμός	343	339
	ΠΔΕ	42	46
	Ταμειακό Σύνολο	2.115	2.175
19 Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη	Τακτικός Προϋπολογισμός	2.046	2.114
	ΠΔΕ	69	61
	Ταμειακό Σύνολο	71	69
20 Υπουργείο Τουρισμού	Τακτικός Προϋπολογισμός	44	46
	ΠΔΕ	27	23
	Ταμειακό Σύνολο	77	79
21 Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής	Τακτικός Προϋπολογισμός	50	44
	ΠΔΕ	27	35
	Ταμειακό Σύνολο	114	89
22 Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών & Ενήμερωσης	Τακτικός Προϋπολογισμός	104	59
	ΠΔΕ	10	30
	Ταμειακό Σύνολο	178	163
23 Αποκεντρωμένες Διοικήσεις	Τακτικός Προϋπολογισμός	178	163
	ΠΔΕ	0	0
I Ταμειακό Σύνολο δαπανών Κρατικού Προϋπολογισμού		57.032	57.796
A Σύνολο δαπανών Τακτικού Προϋπολογισμού		50.282	51.046
i Πρωτογενείς δαπάνες		44.762	44.446
εκ των οποίων:			
α Δαπάνες ανάληψης δανείων από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (ΕΜΣ) και παράλληλες δαπάνες Δημοσίου Χρέους		143	40
β Αγορές οπλικών συστημάτων από προγράμματα εξοπλισμού		498	530
γ Καταπτώσεις εγγυήσεων (σε ακαθάριστη βάση)		966	405
ii Τόκοι		5.520	6.600
B Σύνολο ΠΔΕ		6.750	6.750
Γ Εθνικολογιστικές προσαρμογές¹		-1.240	840
II Σύνολο δαπανών Κρατικού Προϋπολογισμού κατά ESA		58.273	56.956

¹ Εθνικολογιστικές προσαρμογές: (+) μείωση δαπανών / (-) αύξηση δαπανών.

Πίνακας 3.15 Ανώτατα όρια δαπανών Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών φορέων των Υπουργείων (σε εκατ. ευρώ)

Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές	2018	2019
	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις
1 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ	14,7	9,1
α Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού	9,0	9,0
β Συνήγορος του Πολίτη	5,7	0,1
2 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ	4,8	5,5
α Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα	2,5	2,8
β Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών	2,3	2,7
3 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ	0,8	0,9
α Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	0,1	0,1
β Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση	0,7	0,7
γ Εθνικός Οργανισμός Εξετάσεων	0,1	0,1
4 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	449,2	496,1
α Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων	448,0	494,8
β Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες	1,2	1,2
5 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	1,8	1,9
α Συνήγορος του Καταναλωτή	1,8	1,9
6 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	1,7	1,7
α Επιτροπή Διερεύνησης Ατυχημάτων και Ασφάλειας Πτήσεων	0,7	0,7
β Επιτροπή Διερεύνησης Σιδηροδρομικών Ατυχημάτων και Συμβάντων	0,1	0,0
γ Ρυθμιστική Αρχή Σιδηροδρόμων	0,9	1,0
7 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ, ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ	2,1	2,0
α Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης	2,1	2,0
ΣΥΝΟΛΟ	475,1	517,1

Σημείωση: Οι ανωτέρω δαπάνες των ΑΔΑ είναι μέρος των ανωτάτων ορίων των δαπανών των Υπουργείων (βλ. πίνακα 3.14) και αφορούν δαπάνες Τακτικού Προϋπολογισμού.

Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης

Οι πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου, πέραν των λειτουργικών του δαπανών, προβλέπεται να καλύψουν και δαπάνες του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, του Ανωτάτου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ) και του Συνηγόρου του Πολίτη, καθώς και την επιχορήγηση του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ).

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων του φορέα χρηματοδοτούν κυρίως δράσεις που αφορούν τον τομέα της διοικητικής μεταρρύθμισης, τη βελτίωση της παραγωγικότητας και ποιότητας των δημοσίων υπηρεσιών, την ανάπτυξη της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και έργα που χρηματοδοτούνται μέσω της ΚτΠ.

Υπουργείο Εσωτερικών

Οι πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού, μεταξύ άλλων, προβλέπεται να καλύψουν δαπάνες χρηματοδότησης των πολιτικών κομμάτων, διεξαγωγής των αυτοδιοικητικών και βουλευτικών εκλογών, ευρωεκλογών, επιχορήγησης του Κέντρου Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ).

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων του φορέα χρηματοδοτούν δράσεις για την τοπική αυτοδιοίκηση και τις κοινωνικές της υποδομές (π.χ. Πρόγραμμα Φιλόδημος Ι και ΙΙ, κ.ά), την

πρόληψη και αντιμετώπιση ζημιών/καταστροφών που προκαλούνται από θεομηνίες, την ενίσχυση της διαπεριφερειακής συνεργασίας, την αναβάθμιση των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ), κ.λπ.

Οι μεταβιβάσεις πόρων για κάλυψη δαπανών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Δήμοι - Περιφέρειες), αφορούν:

- την απόδοση των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (ΚΑΠ),
- την ειδική επιχορήγηση ενίσχυσης των ΟΤΑ α' βαθμού για την κάλυψη μισθοδοσίας δημοτικών αστυνομικών,
- τις λοιπές επιχορηγήσεις σε ΟΤΑ α' και β' βαθμού,
- τις λοιπές αποδόσεις σε ΟΤΑ α' βαθμού.

Ειδικότερα:

Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (ΚΑΠ) και μεταβιβάσεις στους ΟΤΑ α' και β' βαθμού

Η βασικότερη πηγή εσόδων των ΟΤΑ α' και β' βαθμού είναι οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (ΚΑΠ). Οι ΚΑΠ αποδίδονται μέσω του Τακτικού Προϋπολογισμού του Υπουργείου Εσωτερικών και προσδιορίζονται βάσει σχετικών διατάξεων με σκοπό την κάλυψη λειτουργικών και επενδυτικών δαπανών τους. Οι ΟΤΑ α' βαθμού λαμβάνουν περαιτέρω ειδική επιχορήγηση για την κάλυψη συγκεκριμένων, εξειδικευμένων δαπανών και επιχορήγηση για την οικονομική ενίσχυση όσων περιέρχονται σε κατάσταση ανάγκης συνεπεία θεομηνίας και λοιπών φυσικών καταστροφών. Άλλη πηγή εσόδων των ΟΤΑ α' βαθμού αποτελούν οι λοιπές αποδόσεις.

Πίνακας 3.16 Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (ΚΑΠ) των ΟΤΑ α' και β' βαθμού, ειδική επιχορήγηση Δήμων, λοιπές αποδόσεις σε Δήμους και λοιπές επιχορηγήσεις σε ΟΤΑ α' και β' βαθμού (σε εκατ. ευρώ)		
Κατηγορία	2018	2019
	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις
A. ΟΤΑ Α' βαθμού – Δήμοι (I + II + III + IV)	2.459	1.786
I. ΚΑΠ Δήμων (α + β + γ)	2.402	1.760
α. Απόδοση στους Δήμους ποσοστού επί του φόρου προστιθέμενης αξίας	1.000	729
β. Απόδοση στους Δήμους ποσοστού επί των καθαρών συνολικών ετήσιων εισπράξεων του φόρου εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων	1.235	901
γ. Απόδοση στους Δήμους ποσοστού επί του ΕΝΦΙΑ	167	130
II. Ειδική επιχορήγηση σε ΟΤΑ α' βαθμού	39	21
III. Λοιπές αποδόσεις σε ΟΤΑ α' βαθμού	4	3
IV. Λοιπές επιχορηγήσεις σε ΟΤΑ α' βαθμού	14	2
B. ΟΤΑ Β' βαθμού – Περιφέρειες (I + II)	738	665
I. ΚΑΠ Περιφερειών (α+β)	738	665
α. Απόδοση στις Περιφέρειες ποσοστού επί του φόρου προστιθέμενης αξίας	410	370
β. Απόδοση στις Περιφέρειες ποσοστού επί των καθαρών συνολικών ετήσιων εισπράξεων του φόρου εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων	328	295
II. Λοιπές επιχορηγήσεις σε ΟΤΑ β' βαθμού	1	0
Γ. ΚΑΠ ΟΤΑ α' και β' βαθμού (A.I + B.I)	3.140	2.425
Δ. Σύνολο μεταβιβάσεων από τον Τακτικό Προϋπολογισμό του Υπ. Εσωτερικών (A + B)	3.198	2.451

Για τους Δήμους, το 2018 οι ΚΑΠ εκτιμάται να διαμορφωθούν στα 2.402 εκατ. ευρώ και για το 2019 προβλέπονται στα 1.760 εκατ. ευρώ λόγω νομοθετικών παρεμβάσεων (καταβολή προνοιακών επιδομάτων από τον ΟΠΕΚΑ). Επιπλέον, οι Δήμοι το 2018 θα λάβουν ειδική επιχορήγηση ύψους 39 εκατ. ευρώ, η οποία αφορά τη δαπάνη μισθοδοσίας της Δημοτικής Αστυνομίας. Για το 2019, η ειδική

επιχορήγηση προβλέπεται στα 21 εκατ. ευρώ, διότι δεν περιλαμβάνεται το κόστος μισθοδοσίας του προσωπικού καθαριότητας των σχολικών μονάδων για το σχολικό έτος 2019-2020, το οποίο θα βαρύνει το Υπουργείο Παιδείας.

Για τις Περιφέρειες, το 2018 οι ΚΑΠ εκτιμάται να διαμορφωθούν στα 738 εκατ. ευρώ και για το 2019 προβλέπονται στα 665 εκατ. ευρώ, μειωμένοι κυρίως λόγω καταβολής του διατροφικού επιδόματος από τον ΟΠΕΚΑ.

Πρώην Υπουργείο Μακεδονίας και Θράκης

Οι πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού θα καλύψουν πέραν των λειτουργικών του δαπανών και την επιχορήγηση των εποπτευόμενων νομικών προσώπων: Κέντρο Διαφύλαξης Αγιορείτικης Κληρονομιάς (ΚΕΔΑΚ) και Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας ΑΕ.

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων του φορέα χρηματοδοτούν κυρίως δράσεις για την τοπική ανάπτυξη.

Υπουργείο Εξωτερικών

Οι πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού θα καλύψουν κυρίως δαπάνες για :

- τις εισφορές σε διεθνείς οργανισμούς, καθώς και τη συμμετοχή της χώρας στις δαπάνες των ειρηνευτικών αποστολών του ΟΗΕ,
- τις λειτουργικές δαπάνες της Γενικής Γραμματείας του Υπουργείου, της Γενικής Γραμματείας Απόδημου Ελληνισμού και των αρχών εξωτερικής υπηρεσίας και
- τις δράσεις στον τομέα της παροχής διμερούς αναπτυξιακής βοήθειας προς τρίτες χώρες.

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων του φορέα χρηματοδοτούν κυρίως οριζόντιες δράσεις για τον διοικητικό εκσυγχρονισμό των οικείων υπηρεσιών, την ενίσχυση της εξαγωγικής επιχειρηματικότητας, καθώς και δαπάνες στον μεταναστευτικό τομέα στο πλαίσιο της αρμοδιότητας του Υπουργείου.

Υπουργείο Εθνικής Άμυνας

Στον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου έχουν προβλεφθεί πιστώσεις που θα καλύψουν δαπάνες για:

- την περίθαλψη των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων,
- την εκπαίδευση και κατάρτιση του προσωπικού,
- τη συμμετοχή των Ενόπλων Δυνάμεων σε ειρηνευτικές αποστολές,
- την προμήθεια καυσίμων και υγειονομικού υλικού για τα στρατιωτικά νοσοκομεία,
- τις εθνικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τη συμμετοχή της Ελλάδας στο ΝΑΤΟ,
- τις εισφορές της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας σε Διεθνείς Οργανισμούς και
- τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την υλοποίηση εξοπλιστικών προγραμμάτων.

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων του φορέα χρηματοδοτούν δαπάνες στρατιωτικών έργων και δαπάνες στον μεταναστευτικό τομέα στο πλαίσιο της αρμοδιότητας του Υπουργείου.

Υπουργείο Υγείας

Στον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου προβλέπονται πιστώσεις για την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία των υπηρεσιών παροχής πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας φροντίδας υγείας της χώρας.

Στο πλαίσιο αυτό οι μεταβιβάσεις προς τα νοσηλευτικά ιδρύματα, τις μονάδες υγείας του συστήματος Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (ΠΦΥ) και τον ΕΟΠΥΥ αποσκοπούν στη διαρκή βελτίωση του επιπέδου των προσφερόμενων υπηρεσιών, στην αναβάθμιση του επιπέδου εξυπηρέτησης των ασθενών, στην ανανέωση και τον εκσυγχρονισμό τόσο του ιατρικού εξοπλισμού όσο και των κτιριακών υποδομών, καθώς και στην εξασφάλιση της απρόσκοπτης διαδικασίας εφοδιασμού με ιατροφαρμακευτικό υλικό.

Ως προς τους εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου, οι πιστώσεις θα καλύψουν δαπάνες για τις πάσης φύσεως ανάγκες τους (λειτουργικές δαπάνες και εξειδικευμένες δραστηριότητες κατά τομέα), αποσκοπώντας σε ευρύτερο πλαίσιο στην εύρυθμη λειτουργία των μονάδων ψυχικής υγείας, στην απρόσκοπτη συνέχιση των δράσεων για την καταπολέμηση των ναρκωτικών, όπως επίσης και στην έγκαιρη και αποτελεσματική αντιμετώπιση περιστατικών έκτακτου χαρακτήρα και απρόβλεπτων υγειονομικών καταστάσεων.

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων του φορέα χρηματοδοτούν δαπάνες για την υγεία-πρόνοια που περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, δαπάνες για εξοπλισμό των νοσοκομείων, για δημιουργία δομών αποασυλοποίησης ψυχικά ασθενών, όπως και δομών παροχής φροντίδας ψυχικής υγείας, δαπάνες για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών, καθώς και δαπάνες στον μεταναστευτικό τομέα στο πλαίσιο της αρμοδιότητας του Υπουργείου.

Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Οι πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού θα καλύψουν εκτός των άλλων λειτουργικών δαπανών και δαπάνες για τη λειτουργία των Ανεξάρτητων Αρχών (Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών).

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων του φορέα χρηματοδοτούν κυρίως οριζόντιες δράσεις για τον διοικητικό εκσυγχρονισμό των οικείων υπηρεσιών και δομών.

Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

Στον τακτικό προϋπολογισμό έχουν προβλεφθεί πιστώσεις για την κάλυψη των πολιτικών και δράσεων του Υπουργείου που αφορούν το σύνολο του εκπαιδευτικού συστήματος (και τις 3 βαθμίδες), αλλά και τους τομείς της Δια Βίου Μάθησης και της Έρευνας και Τεχνολογίας.

Ειδικότερα, έχουν προβλεφθεί οι απαραίτητες πιστώσεις για:

- τη συνέχιση του προγράμματος ενισχυτικής διδασκαλίας για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση,
- την ειδική ενίσχυση, μέσω των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, των φοιτητών που σπουδάζουν μακριά από τον τόπο κατοικίας τους, καθώς και την κάλυψη των δαπανών σίτισης αυτών,
- την απρόσκοπτη λειτουργία των επιχορηγούμενων από το Υπουργείο φορέων (ΑΕΙ, ΤΕΙ, ερευνητικοί φορείς κ.λπ.), προκειμένου να αναπτύξουν τις δράσεις τους,
- τη λειτουργία του Ελληνικού Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας,
- την καταβολή των εισφορών σε διεθνείς οργανισμούς, υποχρεώσεις που αφορούν κυρίως τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας,
- τη στήριξη των ερευνητικών φορέων,
- την κάλυψη λειτουργίας των δημόσιων ΙΕΚ,
- την κάλυψη διαφοράς κομίστρου από την παροχή του δικαιώματος μειωμένης μετακίνησης φοιτητών ΑΕΙ και ΤΕΙ της χώρας και
- την προμήθεια φοιτητικών συγγραμμάτων.

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων του φορέα χρηματοδοτούν έργα υποδομής, κτηριακές εγκαταστάσεις και εξοπλισμό των ΑΕΙ, των ΤΕΙ, και των σχολικών μονάδων

πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Επίσης, η διαρκής ανάγκη απόκτησης νέων γνώσεων και δεξιοτήτων υπηρετείται μέσω των δράσεων των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων του ΕΣΠΑ που αφορούν στην Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων υλοποιεί το συγκεκριμένο Υπουργείο. Από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων του Υπουργείου χρηματοδοτούνται επίσης δράσεις για την έρευνα και την τεχνολογία, για την ανάπτυξη βιομηχανικών ερευνών, καθώς και για την ενίσχυση του ερευνητικού δυναμικού. Τέλος από το ΠΔΕ του Υπουργείου καλύπτονται δαπάνες στον μεταναστευτικό τομέα στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς του.

Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

Οι πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού θα καλύψουν κυρίως δαπάνες:

- μισθοδοσίας του προσωπικού και πρόσληψης εποχικού προσωπικού για τη φύλαξη των μουσείων και των αρχαιολογικών χώρων,
- συντήρησης, διαμόρφωσης και προστασίας των αρχαιολογικών χώρων και μουσείων, με στόχο την προστασία και την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς,
- λειτουργικών αναγκών των αρχαιολογικών υπηρεσιών,
- επιχορηγήσεων φορέων που προάγουν τον πολιτισμό και τον αθλητισμό,
- κάλυψης πολιτιστικών εκδηλώσεων, συνεδρίων και προγραμμάτων διάδοσης του ελληνικού πολιτισμού,
- προβολής των πολιτιστικών θησαυρών της χώρας με σκοπό την καθιέρωσή της ως προορισμό υψηλού πολιτιστικού ενδιαφέροντος.

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων του φορέα χρηματοδοτούν έργα, όπως η κατασκευή, βελτίωση και αναδιοργάνωση μουσείων, η συντήρηση μνημείων και αρχαιολογικών χώρων και η συνολική ανάδειξή τους, καθώς και η κατασκευή και βελτίωση αθλητικών εγκαταστάσεων.

Υπουργείο Οικονομικών

Στον προϋπολογισμό του Υπουργείου, πέραν των πιστώσεων που έχουν προβλεφθεί για τη λειτουργία των υπηρεσιών του, περιλαμβάνονται πιστώσεις και για τη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης, τη Γενική Γραμματεία του Πρωθυπουργού, τη Γενική Γραμματεία Συντονισμού, το πολιτικό γραφείο του Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, τα πολιτικά γραφεία των Υπουργών Επικρατείας, το πολιτικό γραφείο του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, καθώς και την Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.

Επίσης, στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομικών περιλαμβάνονται και οι πιστώσεις για την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων και την Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες.

Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων

Με το ν. 4389/2016 από 1/1/2017 καταργήθηκε η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων και συστάθηκε Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή με την επωνυμία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), της οποίας ο προϋπολογισμός περιλαμβάνεται στον Κρατικό Προϋπολογισμό και ειδικότερα στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομικών.

Στο πλαίσιο αυτό, σε ειδικούς φορείς του προϋπολογισμού του Υπουργείου Οικονομικών έχουν προβλεφθεί οι σχετικές πιστώσεις για την ΑΑΔΕ.

Ειδικότερα στον προϋπολογισμό έχουν προβλεφθεί πιστώσεις ύψους 494,8 εκατ. ευρώ έναντι της πρότασής της για πιστώσεις ύψους 500,4 εκατ. ευρώ. Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο επανασχεδιασμού

του βαθμολογίου-μισθολογίου του προσωπικού της ΑΑΔΕ βάσει της περιγραφής θέσεων και αξιολόγησης, έχουν περιληφθεί στην κατηγορία «Παροχές σε εργαζόμενους» συνολικές πιστώσεις ύψους 38,8 εκατ. ευρώ (συμπεριλαμβανομένων των εργοδοτικών εισφορών).

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Σημαντικό μέρος των πιστώσεων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων θα διατεθεί για:

- τη χορήγηση ενισχύσεων στους αγρότες στο πλαίσιο υλοποίησης προγραμμάτων Πολιτικής Σχεδίασης Έκτακτης Ανάγκης (ΠΣΕΑ) και άλλων προγραμμάτων,
- την κατοχύρωση της μέγιστης δυνατής ασφάλειας των παραγομένων και των εισαγόμενων τροφίμων στη χώρα,
- την αύξηση της προστιθέμενης αξίας και την προώθηση του εξαγωγικού προσανατολισμού των αγροτικών προϊόντων,
- την ανάπτυξη και τη βελτίωση των συνθηκών παραγωγής και του επιχειρηματικού περιβάλλοντος του αγροτικού τομέα,
- την κάλυψη του ελλείμματος του Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (ΕΛΕΓΕΠ).

Σημειώνεται ότι συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα αρμοδιότητας του Υπουργείου ύψους 192,9 εκατ. ευρώ, θα υλοποιηθούν από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Οι πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου θα καλύψουν κυρίως :

- την επιχορήγηση των εποπτευόμενων από το υπουργείο φορέων (ΕΚΠΑΑ, ΙΓΜΕ, ΚΑΠΕ, Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών) για να συνεχιστεί απρόσκοπτα το επιστημονικό και ερευνητικό τους έργο,
- τις αποδόσεις εσόδων στο Πράσινο Ταμείο και στον Ελληνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης (ΕΟΑΝ) και
- τη χρηματοδότηση προγραμμάτων προστασίας του δασικού πλούτου της χώρας.

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων του φορέα χρηματοδοτούν έργα που συμβάλλουν στην προστασία και αναβάθμιση του περιβάλλοντος και τη βιώσιμη οικιστική ανάπτυξη, καθώς και την προστασία των δασών. Στις δαπάνες για ενέργεια περιλαμβάνονται οι επιχορηγήσεις σε ενδιαμέσους φορείς (όπως το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας-ΚΑΠΕ) για την πραγματοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Το μεγαλύτερο μέρος των πιστώσεων του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου προβλέπεται να διατεθεί σε Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης (ΟΚΑ) για τη στήριξη του ασφαλιστικού συστήματος της χώρας.

Παράλληλα, ενισχύεται η χρηματοδότηση του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ), μέσω του οποίου καταβάλλονται:

- το επίδομα παιδιού,
- το Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης (ΚΕΑ),
- το επίδομα κοινωνικής αλληλεγγύης ανασφάλιστων υπερηλίκων και η παροχή σε ανασφάλιστους υπερήλικες,
- οι προνοιακές παροχές σε χρήμα σε άτομα με αναπηρία (από 1/1/2019),

- λοιπά προγράμματα, δράσεις και ενέργειες που αφορούν προνοιακές πολιτικές του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Επιπρόσθετα, οι πιστώσεις αναμένεται να διατεθούν για την κάλυψη αναγκών όπως:

- η καταβολή του επιδόματος στέγασης,
- η ενίσχυση δράσεων κοινωνικής προστασίας, όπως η διευκόλυνση μετακίνησης ευάλωτων κοινωνικών ομάδων (ΑμΕΑ, πολύτεκνοι, κ.ά) με συγκοινωνιακά μέσα,
- η χρηματοδότηση των Κέντρων Κοινωνικής Πρόνοιας και των λοιπών προνοιακών φορέων,
- η συνέχιση της χρηματοδότησης του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» με σκοπό την υποβοήθηση συνταξιούχων και ηλικιωμένων ατόμων,
- η εφαρμογή προγραμμάτων ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης από τον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) με σκοπό την περαιτέρω μείωση της ανεργίας,
- η επιδότηση ασφαλιστικών εισφορών για νέους εργαζόμενους με στόχο τη βελτίωση της πρόσβασής τους στην αγορά εργασίας.

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων του φορέα χρηματοδοτούν δράσεις που αφορούν στη λειτουργία παιδικών σταθμών και γηροκομείων, στην προώθηση της απασχόλησης, την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού.

Το ΠΔΕ στηρίζει τις παραπάνω δράσεις μέσω χρηματοδοτικών ενισχύσεων για την ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών σε όλους σχεδόν τους τομείς οικονομικής δραστηριότητας, με προτεραιότητα σε κλάδους και τομείς της οικονομίας που ενσωματώνουν την καινοτομία. Θεματικά εργαστήρια, υπηρεσίες καθοδήγησης, ενδυνάμωση της επιχειρηματικής υποστήριξης, καθώς και παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης (mentoring) των νέων, αποτελούν κάποια από τα μέσα επίτευξης των παραπάνω στόχων. Ειδικά για τους νέους ενισχύονται συστηματικά προγράμματα μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, ώστε να υποστηριχθεί η απόκτηση πρώτης εργασιακής εμπειρίας, καθώς και η προώθηση της επιχειρηματικότητας. Τέλος, από το ΠΔΕ του Υπουργείου καλύπτονται δαπάνες στον μεταναστευτικό τομέα στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς του.

Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης

Οι πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου προβλέπεται να καλύψουν κυρίως δαπάνες για:

- τη συνεισφορά του Ελληνικού Δημοσίου για την προστασία της κύριας κατοικίας των υπερχρεωμένων νοικοκυριών,
- την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, την προσέλκυση παραγωγικών ιδιωτικών επενδύσεων και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας,
- τη δημιουργία κατάλληλου επιχειρηματικού περιβάλλοντος για την ανάπτυξη της καινοτομίας, της βιομηχανίας και των μεσαίων, μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων,
- την εξασφάλιση της λειτουργίας των βιομηχανικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων και άσκησης των τεχνικών επαγγελμάτων, καθώς και την ενίσχυση της ασφάλειας και της ποιότητας των βιομηχανικών προϊόντων και υπηρεσιών,
- τη χάραξη στρατηγικής διεθνούς εμπορίου, την ανάπτυξη των διεθνών εμπορικών και οικονομικών σχέσεων και της διεθνούς συνεργασίας για την προώθηση των ελληνικών προϊόντων και υπηρεσιών στη διεθνή αγορά,
- την προσέλκυση, υποστήριξη και διατήρηση επενδύσεων στην Ελλάδα,
- την ανάπτυξη και προώθηση των εξαγωγών,
- τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς προς όφελος των καταναλωτών και του υγιούς ανταγωνισμού των επιχειρήσεων, καθώς και την προάσπιση των δικαιωμάτων των καταναλωτών, την πληροφόρηση και ενημέρωσή τους,
- τη λειτουργία της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους και
- τη λειτουργία της Ανεξάρτητης Αρχής του Συνηγόρου του Καταναλωτή.

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων του φορέα χρηματοδοτούν πολιτικές ενίσχυσης των ιδιωτικών επενδύσεων μέσω της χρηματοδότησης δράσεων στους τομείς βιομηχανίας-βιοτεχνίας, τουρισμού, προστασίας του περιβάλλοντος και στον πρωτογενή τομέα. Βασικό πλαίσιο για την υλοποίηση των πολιτικών ενίσχυσης των ιδιωτικών επενδύσεων αποτελούν οι αναπτυξιακοί νόμοι.

Επίσης, για την ανάπτυξη και ενίσχυση των υπηρεσιών εμπορίου ενισχύονται από το ΠΔΕ δράσεις που αφορούν τον εκσυγχρονισμό χερσαίων εμπορευματικών και οδικών μεταφορών.

Επιπλέον, μέσα από την υλοποίηση του ΠΔΕ, το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης παρεμβαίνει για να χρηματοδοτήσει δράσεις στήριξης της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, με υλοποίηση προγραμμάτων ενίσχυσης μικρομεσαίων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στους τομείς της μεταποίησης, του τουρισμού, του εμπορίου και των υπηρεσιών. Τέλος, το Υπουργείο αναπτύσσει παρεμβάσεις γενικότερου οικονομικού σχεδιασμού και δράσεις για την τεχνική υποστήριξη εφαρμογής του προγράμματος. Επιπλέον, από το ΠΔΕ του Υπουργείου καλύπτονται και δαπάνες στον μεταναστευτικό τομέα στο μέτρο της αρμοδιότητάς του.

Θα πρέπει να επισημανθεί ότι, μέσω του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων του Υπουργείου διατίθενται πόροι για τη χρηματοδότηση των έργων των 13 αιρετών Περιφερειών της χώρας. Για το λόγο αυτό έχουν προϋπολογισθεί το 2019 πιστώσεις ύψους 1.350 εκατ. ευρώ (1.150 εκατ. ευρώ για έργα συγχρηματοδοτούμενα από την ΕΕ και 200 εκατ. ευρώ για έργα χρηματοδοτούμενα αμιγώς από εθνικούς πόρους), ποσό το οποίο αποτελεί το 20% του συνόλου των πιστώσεων του ΠΔΕ 2019.

Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών

Οι πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου προβλέπεται να καλύψουν κυρίως δαπάνες για:

- την επιχορήγηση των συγκοινωνιακών φορέων,
- την επιδότηση της ΤΡΑΙΝΟΣΕ ΑΕ,
- την επιχορήγηση των λοιπών φορέων εποπτείας του (Κτιριακές Υποδομές ΑΕ, Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας),
- τη λειτουργία της Ρυθμιστικής Αρχής Σιδηροδρόμων,
- τη λειτουργία της Επιτροπής Διερεύνησης Ατυχημάτων και Ασφάλειας Πτήσεων και
- τον εξοπλισμό, εκτέλεση εργασιών, κατασκευή έργων, συντήρηση, βελτίωση και επέκταση των εγκαταστάσεων των αερολιμένων.

Το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων του Υπουργείου περιλαμβάνει δράσεις που αφορούν στην κατασκευή των εθνικών οδικών αξόνων, στην κατασκευή των έργων μετρό, στην κατασκευή νέου σιδηροδρομικού δικτύου και στην επέκταση/βελτίωση του ήδη υπάρχοντος, στην κατασκευή της επέκτασης του προαστιακού σιδηροδρόμου Αθηνών, στα λιμενικά έργα και στα έργα για τα αεροδρόμια, στα εγγειοβελτιωτικά έργα, καθώς και στα έργα του συνολικού εθνικού και επαρχιακού οδικού δικτύου της χώρας. Επίσης, περιλαμβάνονται έργα κτιριακών υποδομών που συμβάλλουν σημαντικά στη βελτίωση των τομέων της υγείας, παιδείας και δικαιοσύνης (νοσοκομεία, σχολεία, δικαστικά μέγαρα, φυλακές), καθώς και έργα για τη βελτίωση των υποδομών ύδρευσης και αποχέτευσης.

Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής θα καλύψουν κυρίως δαπάνες για:

- την επιδότηση των άγονων γραμμών για την απρόσκοπτη μετακίνηση του επιβατικού κοινού στη νησιωτική επικράτεια,
- τη φύλαξη των θαλασσίων οδών εισόδου στη χώρα και την κάλυψη των αναγκών που σχετίζονται με τις μεταναστευτικές και προσφυγικές ροές,
- τις δράσεις που συνδέονται με τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας στον τομέα της ναυτιλίας,
- την τριτοβάθμια εκπαίδευση των στελεχών του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής και τη ναυτική εκπαίδευση,
- τη χορήγηση στεγαστικού επιδόματος σε σπουδαστές των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού που σπουδάζουν μακριά από τον τόπο κατοικίας τους,
- την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας και την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής στη θάλασσα,
- τις δράσεις που συνδέονται με τον πολιτισμό, τον αθλητισμό, την προστασία της εθνικής κληρονομιάς και της αρχιτεκτονικής των νησιωτικών περιοχών του Αιγαίου και
- την απόδοση εσόδων στη Δημόσια Αρχή Λιμένων.

Το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων χρηματοδοτεί δράσεις του Υπουργείου με αντικείμενο την ανάπτυξη των νησιωτικών περιοχών και την κάλυψη των τοπικών κοινωνικών αναγκών, καθώς και δράσεις στον μεταναστευτικό τομέα, στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς του.

Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη

Έχουν προβλεφθεί πιστώσεις που θα καλύψουν δαπάνες για:

- τη λειτουργία των αστυνομικών επιχειρησιακών μονάδων, την αστυνόμευση και προστασία των πολιτών, την προμήθεια σύγχρονων και αποτελεσματικών μέσων προστασίας του προσωπικού, τη συντήρηση, προμήθεια ανταλλακτικών και τεχνική υποστήριξη των υπηρεσιακών οχημάτων και εξοπλισμού,
- την προστασία των δασών από πυρκαγιές με τη χρήση επίγειων μονάδων και εναερίων μέσων του Πυροσβεστικού Σώματος,
- τη σίτιση, περίθαλψη και διαμονή των αλλοδαπών στα προαναχωρησιακά κέντρα, σε εναρμόνιση με τις διεθνώς επικρατούσες συνθήκες,
- την αντιμετώπιση δαπανών πολιτικής προστασίας.

Το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων παρέχει σημαντική χρηματοδότηση δράσεων του Υπουργείου στον μεταναστευτικό τομέα, στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς του.

Υπουργείο Τουρισμού

Οι πιστώσεις για τον τουρισμό θα καλύψουν κυρίως δαπάνες για:

- την προβολή της χώρας στο εξωτερικό ως σημαντικού και ελκυστικού τουριστικού προορισμού,
- την τουριστική εκπαίδευση και κατάρτιση,
- τη λειτουργία των Σχολών Ξεναγών,
- τη χορήγηση στεγαστικού επιδόματος των φοιτητών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης Σχολών Τουριστικών Επαγγελματιών που σπουδάζουν μακριά από τον τόπο κατοικίας τους,
- την αδειοδότηση και έλεγχο των τουριστικών επιχειρήσεων, καθώς και τη διασφάλιση ποιότητας του παρεχόμενου τουριστικού προϊόντος,
- την προώθηση αναπτυξιακών πρωτοβουλιών στον τομέα του τουρισμού, και
- την επιχορήγηση και απόδοση εσόδων στον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού.

Σημαντικό μέρος της χρηματοδότησης της δράσης του Υπουργείου προέρχεται από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων.

Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής

Έχουν προβλεφθεί πιστώσεις που θα καλύψουν δαπάνες για:

- τον σχεδιασμό και την εφαρμογή της εθνικής πολιτικής για τη μετανάστευση, τόσο σχετικά με την νόμιμη είσοδο, διαμονή και κοινωνική ένταξη των πολιτών τρίτων χωρών στην ελληνική επικράτεια, όσο και σχετικά με την ταυτοποίηση και υποδοχή πολιτών τρίτων χωρών που εισέρχονται στη χώρα χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις,
- τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της εθνικής πολιτικής για τη χορήγηση ασύλου ή άλλων μορφών διεθνούς προστασίας και την παροχή προστασίας των αιτούντων άσυλο και των ατόμων που διαπιστωμένα χρήζουν διεθνούς προστασίας.

Το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων παρέχει σημαντική χρηματοδότηση δράσεων του Υπουργείου στο μέτρο της αρμοδιότητάς του.

Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης

Στον προϋπολογισμό του Υπουργείου έχουν προβλεφθεί πιστώσεις για την εκτέλεση της αποστολής του Υπουργείου και ειδικότερα για τη χάραξη και εφαρμογή εθνικής επικοινωνιακής και ψηφιακής πολιτικής, την ανάπτυξη τηλεπικοινωνιακών και ταχυδρομικών υπηρεσιών υψηλής ποιότητας, καθώς και τη συμμετοχή στη διαμόρφωση κατάλληλου θεσμικού πλαισίου σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Επίσης, έχουν προβλεφθεί πιστώσεις για την κάλυψη της ετήσιας συνδρομής της χώρας για τη συμμετοχή της στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος καθώς με το άρθρο 28 του Ν. 4508/2017 το εν λόγω Υπουργείο έχει αναλάβει τη σχετική αρμοδιότητα.

Τέλος, στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης περιλαμβάνονται και οι πιστώσεις για το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης (ΕΣΡ) ως ανεξάρτητης αρχής.

Το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων παρέχει σημαντική χρηματοδότηση δράσεων του Υπουργείου στον τομέα της ψηφιακής σύγκλισης.

Αποκεντρωμένες Διοικήσεις

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων προβλέπεται, μεταξύ άλλων, να καλύψουν δαπάνες για:

- τις υπηρεσίες που αφορούν θέματα πολιτικής αλλοδαπών και μετανάστευσης,
- τη χωροταξία, την περιβαλλοντική πολιτική και την εποπτεία, προστασία και εκμετάλλευση των δασών.

5. Νομικά Πρόσωπα Κεντρικής Κυβέρνησης**5.1 Λοιπά νομικά πρόσωπα**

Ο προϋπολογισμός των λοιπών νομικών προσώπων της Κεντρικής Κυβέρνησης απεικονίζεται στους πίνακες 3.17, 3.18, 3.19 και 3.20.

Πίνακας 3.17 Προϋπολογισμός λοιπών νομικών προσώπων Κεντρικής Κυβέρνησης (περιλαμβάνονται οι ΑΔΑ και το ΑΚΑΓΕ) (σε εκατ. ευρώ)		
	2018	2019
	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις
Έσοδα	5.887	6.082
Έσοδα υπέρ τρίτων	69	77
Πωλήσεις	474	481
Έσοδα από τόκους ¹	488	448
Μεταβιβάσεις από Τακτικό Προϋπολογισμό	1.369	1.401
Μεταβιβάσεις από ΠΔΕ	419	489
Λοιπά έσοδα	3.068	3.186
Δαπάνες	4.304	4.284
Αμοιβές προσωπικού	611	661
Αποδόσεις εσόδων υπέρ τρίτων	77	86
Λοιπές μεταβιβάσεις	681	270
Τόκοι	140	141
Δαπάνες επενδύσεων	375	534
Λοιπές δαπάνες	2.420	2.593
Ισοζύγιο	1.583	1.798
Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων ²	-18	48
Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	-63	10
Ισοζύγιο κατά ESA	1.502	1.856

¹ Δεν συμπεριλαμβάνονται οι πρόσδοδοι του ΑΚΑΓΕ ύψους 168 και 180 εκατ. ευρώ για τα έτη 2018 και 2019, αντίστοιχα, οι οποίες απεικονίζονται στη γραμμή «λοιπά έσοδα».

² Το θετικό πρόσημο στη μεταβολή των απλήρωτων υποχρεώσεων σημαίνει βελτίωση του αποτελέσματος.

Με βάση την πορεία εξέλιξης των μεγεθών των προϋπολογισμών των λοιπών νομικών προσώπων Κεντρικής Κυβέρνησης, το ισοζύγιο για το 2018 εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί σε πλεόνασμα ύψους 1.502 εκατ. ευρώ, ενώ για το 2019 προβλέπεται ότι θα ανέλθει στα 1.856 εκατ. ευρώ, αυξημένο κατά 354 εκατ. ευρώ. Η βελτίωση του αποτελέσματος οφείλεται κατά βάση στη μείωση των δαπανών του ΑΚΑΓΕ από την πρόβλεψη της μη ύπαρξης αναγκαιότητας μεταβίβασης πόρων στους φορείς κοινωνικής ασφάλισης.

Στον πίνακα 3.17 εμφανίζονται τα αποτελέσματα (στόχοι), που αναμένεται να πετύχουν οι φορείς για το έτος 2019. Στους στόχους αυτούς περιλαμβάνονται οι προσαρμογές που αφορούν στη μεταβολή των απλήρωτων υποχρεώσεων, καθώς και οι λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές.

**Πίνακας 3.18 Ισοζύγιο λοιπών νομικών προσώπων Κεντρικής Κυβέρνησης
(εκτός ΑΔΑ και ΑΚΑΓΕ) ανά Υπουργείο
(σε εκατ. ευρώ)**

		2018	2019
		Εκτιμήσεις	Προβλέψεις
1	Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης	0	0
	Ισοζύγιο	0	0
	Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων	0	0
2	Υπουργείο Εσωτερικών	2	0
	Ισοζύγιο	2	0
	Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων	0	0
2α	πρώην Υπουργείο Εσωτερικών	0	0
	Ισοζύγιο	0	0
	Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων	0	0
2β	πρώην Υπουργείο Μακεδονίας και Θράκης	2	0
	Ισοζύγιο	2	0
	Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων	0	0
3	Υπουργείο Εξωτερικών	0	0
	Ισοζύγιο	0	0
	Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων	0	0
4	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	2	0
	Ισοζύγιο	2	0
	Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων	0	0
5	Υπουργείο Υγείας	19	19
	Ισοζύγιο	51	-17
	Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων	-32	36
6	Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	27	8
	Ισοζύγιο	29	2
	Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων	-2	5
7	Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων	44	37
	Ισοζύγιο	39	36
	Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων	5	2
8	Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού	32	39
	Ισοζύγιο	25	36
	Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων	7	3
9	Υπουργείο Οικονομικών	363	298
	Ισοζύγιο	353	288
	Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων	0	0
	Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	10	10
10	Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	12	9
	Ισοζύγιο	10	9
	Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων	2	0
11	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	49	4
	Ισοζύγιο	49	4
	Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων	0	0
12	Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης	-1	-1
	Ισοζύγιο	-2	-3
	Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων	2	2
13	Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης	-67	6
	Ισοζύγιο	6	6
	Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων	0	0
	Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	-73	0
14	Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών	48	49
	Ισοζύγιο	48	49
	Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων	0	0
15	Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής	5	4
	Ισοζύγιο	5	4
	Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων	0	0
16	Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη	0	0
	Ισοζύγιο	0	0
	Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων	0	0
17	Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης	0	0
	Ισοζύγιο	0	0
	Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων	0	0
	Σύνολο Υπουργείων κατά ESA	537	472
	Ισοζύγιο	618	414
	Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων ¹	-18	48
	Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	-63	10

¹ Το θετικό πρόσημο στη μεταβολή των απλήρωτων υποχρεώσεων σημαίνει βελτίωση του αποτελέσματος.

Νομικά πρόσωπα ανά υπουργείο πλην ΑΔΑ και ΑΚΑΓΕ**Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης**

Ο προϋπολογισμός του νομικού προσώπου, «Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης» (ΕΚΔΔΑ), προβλέπεται να είναι κατά βάση ισοσκελισμένος για το έτος 2019.

Υπουργείο Εσωτερικών

Στα νομικά πρόσωπα εποπτείας του εν λόγω Υπουργείου περιλαμβάνονται το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ), η Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας ΑΕ, καθώς και το Κέντρο Διαφύλαξης Αγιορείτικης Κληρονομιάς (ΚΕΔΑΚ), το σύνολο των δαπανών των οποίων θα καλυφθεί από τα έσοδά τους το 2019.

Υπουργείο Εξωτερικών

Ο προϋπολογισμός του νομικού προσώπου «Ελληνική Εθνική Επιτροπή για την UNESCO» προβλέπεται να είναι ισοσκελισμένος για το έτος 2019.

Υπουργείο Εθνικής Άμυνας

Στην εποπτεία του Υπουργείου περιλαμβάνονται συνολικά έξι (6) νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και η υπό ειδική εκκαθάριση εταιρεία «Ηλεκτρομηχανική Κύμης ΕΠΕ», το σύνολο των οποίων προβλέπεται να εμφανίσει έλλειμμα ύψους 0,1 εκατ. ευρώ. Το κυριότερο μέρος των εσόδων των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου προέρχεται από ίδια έσοδα, ενώ οι δαπάνες τους αφορούν κυρίως επενδύσεις και αποδόσεις εσόδων υπέρ τρίτων.

Υπουργείο Υγείας

Τα νομικά πρόσωπα εποπτείας του Υπουργείου Υγείας, στα οποία περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, το Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (ΕΚΑΒ), ο Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων (ΕΟΦ), το Εθνικό Κέντρο Αιμοδοσίας (ΕΚΕΑ), η Ανώνυμη Εταιρεία Μονάδων Υγείας (ΑΕΜΥ) ΑΕ, ο Οργανισμός Κατά των Ναρκωτικών (ΟΚΑΝΑ), το Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕΘΕΑ), το Ελληνικό Κέντρο Ψυχικής Υγιεινής και Ερευνών (ΕΚΕΨΥΕ) και ο Εθνικός Οργανισμός Μεταμοσχεύσεων (ΕΟΜ), αναμένεται να εμφανίσουν τόσο για το 2018 όσο και για το 2019 θετικό αποτέλεσμα ύψους 19 εκατ. ευρώ, προερχόμενο κατά κύριο λόγο από τον ΕΟΦ.

Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Το αποτέλεσμα των εποπτευόμενων από το εν λόγω Υπουργείο νομικών προσώπων, το οποίο προέρχεται κατά βάση από τη δραστηριότητα του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑΧΔΙΚ), προβλέπεται να είναι θετικό ύψους 27 εκατ. ευρώ για το 2018 και 7,5 εκατ. ευρώ για το 2019.

Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

Στην εποπτεία του Υπουργείου περιλαμβάνονται τόσο νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ΑΕΙ, ΑΤΕΙ, βιβλιοθήκες και ερευνητικά κέντρα) όσο και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (Ειδικοί Λογαριασμοί Κονδυλίων Έρευνας κ.λπ.), το σύνολο των οποίων προβλέπεται για το 2019 να παρουσιάσει πλεόνασμα ύψους 37 εκατ. ευρώ.

Επισημαίνεται ότι κύρια πηγή εσόδων για τα ΑΕΙ, τα ΑΤΕΙ και τις βιβλιοθήκες αποτελούν οι μεταβιβάσεις από τον κρατικό προϋπολογισμό, καθώς και οι πόροι από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

Από τη δραστηριότητα των νομικών προσώπων που εποπτεύονται από το εν λόγω Υπουργείο, προβλέπεται ότι το 2019 θα προκύψει θετικό αποτέλεσμα ύψους περίπου 39 εκατ. ευρώ, το οποίο θα προέλθει κυρίως από το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων (ΤΑΠΑ), τόσο λόγω της αυξανόμενης τουριστικής δραστηριότητας και επισκεψιμότητας στους αρχαιολογικούς χώρους, όσο και λόγω της επέκτασης της χρήσης του ηλεκτρονικού εισιτηρίου από τον Ιούνιο του 2018.

Υπουργείο Οικονομικών

Στα εποπτευόμενα νομικά πρόσωπα του Υπουργείου περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, η Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας (ΕΕΣΥΠ) ΑΕ, το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ) ΑΕ, η Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου (ΕΤΑΔ) ΑΕ και το Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων (ΤΕΚΕ).

Οι φορείς του εν λόγω Υπουργείου προβλέπεται να εμφανίσουν για το έτος 2019 πλεόνασμα ύψους 298 εκατ. ευρώ, το οποίο θα προέλθει κυρίως από το ΤΕΚΕ, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και την ΕΤΑΔ ΑΕ.

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Το Υπουργείο έχει υπό την εποπτεία του, μεταξύ άλλων νομικών προσώπων, το Ταμείο Γεωργίας και Κτηνοτροφίας (ΤΓΚ), το οποίο διαχειρίζεται και διαθέτει τους πόρους του και τα περιουσιακά του στοιχεία με σκοπό τη γεωργική ανάπτυξη της χώρας και τον Ενιαίο Φορέα Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ) με βασική αποστολή του τη διασφάλιση της εισαγωγής, παραγωγής και διακίνησης υγιεινών τροφίμων. Στους εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου περιλαμβάνεται και ο Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός "ΔΗΜΗΤΡΑ" (ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ), ο οποίος διασφαλίζει την ποιότητα του γάλακτος και μεριμνά για την πιστοποίηση των αγροτικών προϊόντων, καθώς και για την προαγωγή της έρευνας και της επαγγελματικής κατάρτισης στον τομέα της γεωργίας.

Τα νομικά πρόσωπα του εν λόγω Υπουργείου προβλέπεται να εμφανίσουν το 2019 πλεόνασμα ύψους 9 εκατ. ευρώ, το οποίο προέρχεται κυρίως από το ΤΓΚ και τον ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ.

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Τα νομικά πρόσωπα εποπτείας του Υπουργείου για το 2019 προβλέπεται να εμφανίσουν θετικό αποτέλεσμα, ύψους 4 εκατ. ευρώ, το οποίο προέρχεται κυρίως από το πλεόνασμα που εμφανίζει η Ελληνική Διαχειριστική Εταιρεία Υδρογονανθράκων (ΕΔΕΥ) ΑΕ, που μεριμνά για την παραχώρηση «οικοπέδων» για την έρευνα υδρογονανθράκων, καθώς και ο Εθνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης (ΕΟΑΝ), με κύριο σκοπό το σχεδιασμό και την εφαρμογή της πολιτικής για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων.

Σημειώνεται ότι στους εποπτευόμενους φορείς του εν λόγω Υπουργείου περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων, το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΚΑΠΕ), το Εθνικό Κέντρο Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΕΚΠΑΑ), καθώς και το ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ως καθολικός διάδοχος της εταιρείας «Εθνικό Κτηματολόγιο και Χαρτογράφηση» (ΕΚΧΑ) ΑΕ (ν. 4512/2018), το οποίο προβλέπεται να παρουσιάσει οριακά θετικό δημοσιονομικό αποτέλεσμα το 2019, καθώς και είκοσι οκτώ (28) φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών.

Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Στους εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου περιλαμβάνονται τα Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφερειών (ΚΚΠΠ), το Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών (ΚΕΑΤ), το Εθνικό Ίδρυμα Κωφών (ΕΙΚ), το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ), καθώς επίσης και το Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού (ΕΙΕΑΔ).

Για το έτος 2019 οι ανωτέρω φορείς προβλέπεται να παρουσιάσουν αρνητικό αποτέλεσμα ύψους 0,9 εκατ. ευρώ.

Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης

Στα νομικά πρόσωπα του Υπουργείου, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνονται το Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (ΕΤΕΑΝ) ΑΕ, που έχει ως βασικό σκοπό την προώθηση της επιχειρηματικότητας και ειδικότερα την ενίσχυση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση για την ίδρυση νέων και καινοτόμων επιχειρήσεων και η Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου ΑΕ, με κύριο στόχο την προσέλκυση, την υποδοχή και τη διατήρηση επενδύσεων στην Ελλάδα, καθώς και την προώθηση και ανάπτυξη κάθε είδους εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών. Επίσης, περιλαμβάνεται το Ταμείο Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας (ΤΑΝΕΟ) ΑΕ, με σκοπό τη μειοψηφική συμμετοχή σε επενδυτικά σχήματα, τα οποία θα πρέπει να επενδύουν αποκλειστικά σε καινοτόμες μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην Ελλάδα.

Για το 2019 προβλέπεται πλεόνασμα ύψους 6 εκατ. ευρώ, το οποίο θα προέλθει κυρίως από το ΕΤΕΑΝ ΑΕ και την Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου ΑΕ.

Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών

Οι εποπτευόμενοι φορείς του Υπουργείου για το έτος 2019 προβλέπεται να εμφανίσουν πλεόνασμα, ύψους 49 εκατ. ευρώ, το οποίο προέρχεται κυρίως από την εταιρεία Κτιριακές Υποδομές (ΚΤΥΠ) ΑΕ, η οποία αποτελεί τον ενιαίο κατασκευαστικό φορέα του Ελληνικού Δημοσίου.

Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

Τα νομικά πρόσωπα εποπτείας του Υπουργείου, στα οποία περιλαμβάνονται Οργανισμοί Λιμένων και Λιμενικά Ταμεία, προβλέπεται να εμφανίσουν πλεόνασμα ύψους 4 εκατ. ευρώ, το οποίο προέρχεται κυρίως από τους Οργανισμούς Λιμένων. Οι φορείς αυτοί υλοποιούν σημαντικού ύψους επενδυτικά προγράμματα εκσυγχρονισμού και ασφάλειας των εγκαταστάσεών τους, τα οποία χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και από ίδιους πόρους. Επίσης, περιλαμβάνεται και η νεοσύστατη αυτοτελής και ανεξάρτητη υπηρεσιακή μονάδα, Δημόσια Αρχή Λιμένων, που έχει ως βασικό σκοπό την επίτευξη των προγραμματικών στόχων του ελληνικού λιμενικού συστήματος.

Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη

Ο προϋπολογισμός του νομικού προσώπου «Κέντρο Μελετών Ασφάλειας» (ΚΕΜΕΑ) αναμένεται να παρουσιάσει οριακά θετικό δημοσιονομικό αποτέλεσμα το 2019.

Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης

Το Υπουργείο εποπτεύει το Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων - Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων (ΑΠΕ-ΜΠΕ) ΑΕ και το Εθνικό Κέντρο Οπτικοακουστικών Μέσων και Ενημέρωσης (ΕΚΟΜΕ) ΑΕ, που λειτουργεί ως φορέας ανάπτυξης της βιομηχανίας των οπτικοακουστικών μέσων, της επιστημονικής έρευνας, της μελέτης και της προώθησης νέων τεχνολογιών. Οι προϋπολογισμοί των ανωτέρω φορέων προβλέπεται να είναι ισοσκελισμένοι για το έτος 2019.

Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές (ΑΔΑ)

Στο ισοζύγιο των λοιπών νομικών προσώπων της Κεντρικής Κυβέρνησης συμπεριλαμβάνεται και το αποτέλεσμα των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών (ΑΔΑ), που έχουν νομική προσωπικότητα και είναι οι ακόλουθες:

Εθνική Αναλογιστική Αρχή

Η Εθνική Αναλογιστική Αρχή έχει ως βασική αποστολή την εξασφάλιση της βιωσιμότητας και της κοινωνικής ανταποδοτικότητας του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης. Οι αρμοδιότητές της περιλαμβάνουν κυρίως τη σύνταξη αναλογιστικών εκθέσεων αναφορικά με τη βιωσιμότητα του εν λόγω συστήματος, τον καθορισμό των προδιαγραφών των αναλογιστικών μελετών, τον έλεγχο της οικονομικής λειτουργίας και βιωσιμότητας των ταμείων επαγγελματικής ασφάλισης αναφορικά με το πρόγραμμα παροχών και επενδύσεων και τη γνωμοδότηση για ειδικότερα θέματα αναλογιστικής αποτίμησης ασφαλιστικών οργανισμών.

Για το έτος 2019 η Αρχή προβλέπεται να παρουσιάσει πλεόνασμα ύψους 0,6 εκατ. ευρώ.

Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ)

Η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων αποτελεί τον εθνικό ρυθμιστή που εποπτεύει και ελέγχει την αγορά ηλεκτρονικών επικοινωνιών, στην οποία δραστηριοποιούνται οι εταιρείες σταθερής και κινητής τηλεφωνίας, ασύρματων επικοινωνιών και διαδικτύου, καθώς και την ταχυδρομική αγορά, στην οποία δραστηριοποιούνται οι εταιρείες παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών και υπηρεσιών ταχυμεταφοράς. Επιπλέον, η Αρχή ασκεί αρμοδιότητες για τις συνθήκες ανταγωνισμού στις εν λόγω αγορές.

Το έλλειμμα ύψους 76,9 εκατ. ευρώ που εκτιμάται ότι θα εμφανίσει η Αρχή για το έτος 2018, οφείλεται στην υποχρέωση απόδοσης στο Ελληνικό Δημόσιο ποσοστού του αποτελέσματος της τρέχουσας χρήσης και αδιάθετου ποσού του αποθεματικού παρελθόντων οικονομικών ετών ύψους 107,5 εκατ. ευρώ.

Για το έτος 2019 προβλέπεται θετικό αποτέλεσμα ύψους 0,4 εκατ. ευρώ.

Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ)

Η Ελληνική Στατιστική Αρχή έχει ως σκοπό τη συστηματική παραγωγή επίσημων στατιστικών, καθώς και τη διενέργεια επιστημονικών ερευνών και την κατάρτιση μελετών, οι οποίες αφορούν όλους τους τομείς της δραστηριότητας του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, υποστηρίζουν τη διαδικασία λήψης αποφάσεων, χάραξης και αξιολόγησης πολιτικών της Κυβέρνησης και των φορέων του Δημοσίου (δείκτες αξιολόγησης), υποβάλλονται σε διεθνείς φορείς σύμφωνα με τις υποχρεώσεις της χώρας και αφορούν στο γενικό κοινό ή σε κατηγορίες χρηστών στατιστικών στοιχείων στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό.

Ο προϋπολογισμός της Αρχής για το 2019 προβλέπεται να είναι ισοσκελισμένος.

Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο

Το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο έχει ως κύριες αρμοδιότητες την αξιολόγηση των μακροοικονομικών προβλέψεων, στις οποίες βασίζονται το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΜΠΔΣ) και ο ετήσιος Κρατικός Προϋπολογισμός, την αξιολόγηση της εφαρμογής των δημοσιονομικών κανόνων που ενσωματώνονται στο εθνικό πλαίσιο δημοσιονομικής διαχείρισης, καθώς επίσης και την παρακολούθηση ως προς τη συμμόρφωση με τους αριθμητικούς δημοσιονομικούς κανόνες.

Το 2019 προβλέπεται ισοσκελισμένος προϋπολογισμός για την Αρχή.

Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΑΔΗΣΥ)

Η Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων έχει ως βασικό σκοπό τη διασφάλιση της διαφάνειας, της αποτελεσματικότητας, της συνοχής και της εναρμόνισης των διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων με το εθνικό και το ευρωπαϊκό δίκαιο, τη διαρκή βελτίωση του νομικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, καθώς και τον έλεγχο της τήρησής του από το Δημόσιο και τις αναθέτουσες αρχές.

Για το 2019 η Αρχή προβλέπεται να εμφανίσει έλλειμμα ύψους 1,1 εκατ. ευρώ.

Επιτροπή Ανταγωνισμού

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού έχει ως βασική αποστολή τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς και την εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού, που οδηγεί σε μείωση των τιμών, βελτίωση της ποιότητας και του εύρους των παρεχόμενων προϊόντων και υπηρεσιών, διεύρυνση των επιλογών για τους καταναλωτές και αύξηση της αγοραστικής τους δύναμης, καθώς και σε ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και ανάπτυξη της οικονομίας.

Ο προϋπολογισμός της Αρχής για το 2019 προβλέπεται να είναι ισοσκελισμένος.

Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων (ΕΕΕΠ)

Η Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων έχει ως αποστολή τη ρύθμιση, την εποπτεία και τον έλεγχο των αγορών παροχής υπηρεσιών διεξαγωγής παιγνίων, τη μέριμνα για την προστασία των παικτών και του κοινωνικού συνόλου, ειδικότερα δε των ανηλίκων και των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, καθώς και τον έλεγχο της απόδοσης των δημόσιων εσόδων.

Για το έτος 2019 προβλέπεται θετικό αποτέλεσμα ύψους 3,9 εκατ. ευρώ βελτιωμένο κατά 3 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2018.

Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ)

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας παρακολουθεί και εποπτεύει τη λειτουργία της αγοράς ενέργειας και γνωμοδοτεί στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και στις αρμόδιες αρχές για τη χορήγηση αδειών στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων που αφορούν την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού και την προστασία των καταναλωτών.

Για το έτος 2019 η Αρχή προβλέπεται να εμφανίσει πλεόνασμα ύψους 2 εκατ. ευρώ.

Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων (ΡΑΛ)

Η Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων έχει ως αποστολή την εποπτεία και τη διασφάλιση της νομιμότητας των σχέσεων μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων του εθνικού λιμενικού συστήματος με έμφαση στην τήρηση της συμβατικής τάξης και την εφαρμογή της νομοθεσίας περί ελεύθερου ανταγωνισμού.

Ο προϋπολογισμός της Αρχής για το 2019 προβλέπεται να είναι ισοσκελισμένος.

Πίνακας 3.19 Ισοζύγιο Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών (ΑΔΑ) (σε εκατ. ευρώ)		
	2018 Εκτιμήσεις	2019 Προβλέψεις
Εθνική Αναλογιστική Αρχή	0	1
Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων	-77	0
Ελληνική Στατιστική Αρχή	5	0
Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο	0	0
Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων	-1	-1
Επιτροπή Ανταγωνισμού	-1	0
Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων	1	4
Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας	2	2
Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων	0	0
Ισοζύγιο	-70	6

Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (ΑΚΑΓΕ)

Το ΑΚΑΓΕ συστάθηκε με το άρθρο 149 του ν. 3655/2008 με βασικό σκοπό τη δημιουργία αποθεματικών στο πλαίσιο της διασφάλισης των συντάξεων των νέων γενεών.

Οι βασικές πηγές εσόδων του ΑΚΑΓΕ είναι η επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, καθώς και τα έσοδα από την Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (ΕΑΣ) που προέρχονται από την κύρια και την επικουρική σύνταξη.

Το δημοσιονομικό αποτέλεσμα του ΑΚΑΓΕ για το 2019 προβλέπεται να διαμορφωθεί σε πλεόνασμα ύψους 1.378 εκατ. ευρώ, βελτιωμένο έναντι του 2018 κατά 343 εκατ. ευρώ. Η μεταβολή οφείλεται στην πρόβλεψη της μη ύπαρξης αναγκαιότητας μεταβίβασης πόρων στους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης.

Πίνακας 3.20 Προϋπολογισμός ΑΚΑΓΕ (σε εκατ. ευρώ)		
	2018 Εκτιμήσεις	2019 Προβλέψεις
Έσοδα	1.470	1.418
Εισφορά αλληλεγγύης συνταξιούχων (κύρια σύνταξη)	718	630
Εισφορά αλληλεγγύης συνταξιούχων (επικουρική σύνταξη)	20	18
Έσοδα από τόκους και από προσόδους κινητών αξιών	210	230
Μεταβιβάσεις από τον κρατικό προϋπολογισμό (ν. 4254/2014)	522	540
Δαπάνες	435	40
Μεταβιβάσεις σε ΦΚΑ	395	0
Μεταβιβάσεις για το Πρόγραμμα "Βοήθεια στο σπίτι"	40	40
Ισοζύγιο (αποτέλεσμα)	1.035	1.378

5.2 Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμοί

Στον υποτομέα των νομικών προσώπων της Κεντρικής Κυβέρνησης περιλαμβάνονται και οι προϋπολογισμοί των επανασταξινομημένων Δημόσιων Επιχειρήσεων και Οργανισμών, του ΕΛΕΓΕΠ, καθώς και των πέντε (5) συμβάσεων παραχώρησης αυτοκινητοδρόμων. Οι φορείς αυτοί, ανά Υπουργείο, εμφανίζονται στον πίνακα 3.21.

Πίνακας 3.21 ΔΕΚΟ ανά Υπουργείο	
1	Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης
	Κοινωνία της Πληροφορίας (ΚιΠ) ΑΕ
2	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας
	Ελληνικά Άμυντικά Συστήματα (ΕΑΣ) ΑΒΕΕ
3	Υπουργείο Υγείας
	Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ΚΕΕΛΠΝΟ)
4	Υπουργείο Οικονομικών
	Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία (ΕΑΒ) ΑΕ
5	Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
	Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛΓΑ)
	Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ)
	Ειδικός Λογαριασμός Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (ΕΛΕΓΕΠ)
6	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
	Πράσινο Ταμείο
7	Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης
	Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (ΜΟΔ) ΑΕ
8	Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών
	ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ ΑΕ
	ΟΣΕ ΑΕ
	ΕΡΓΟΣΕ ΑΕ
	Ελληνική Εταιρεία Συντήρησης Σιδηροδρομικού Τροχαίου Υλικού (ΕΕΣΣΤΥ) ΑΕ
	Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών (ΟΑΣΑ) ΑΕ
	Οδικές Συγκοινωνίες (ΟΣΥ) ΑΕ
	Σταθερές Συγκοινωνίες (ΣΤΑΣΥ) ΑΕ
	ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ ΑΕ
	Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (ΟΑΣΘ) υπό εκκαθάριση
	Συμβάσεις παραχώρησης αυτοκινητοδρόμων
9	Υπουργείο Τουρισμού
	Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού (ΕΟΤ)
10	Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης
	Ελληνική Ραδιοφωνία Τηλεόραση (ΕΡΤ) ΑΕ

Στον πίνακα 3.22 αποτυπώνονται τα συνολικά οικονομικά μεγέθη των προϋπολογισμών των ανωτέρω φορέων για τα έτη 2018 και 2019, ενώ στον πίνακα 3.23 απεικονίζεται το ισοζύγιό τους ανά υπουργείο, σύμφωνα με την μεθοδολογία ESA.

Πίνακας 3.22 Προϋπολογισμός ΔΕΚΟ κατά ESA (σε εκατ. ευρώ)		
	2018 Εκτιμήσεις	2019 Προβλέψεις
Έσοδα	3.452	2.988
Έσοδα από πωλήσεις	1.073	1.185
Έσοδα από τόκους	118	90
Μεταβιβάσεις από Τακτικό Προϋπολογισμό	365	392
Μεταβιβάσεις από ΠΔΕ	1.424	844
Λοιπά έσοδα	472	478
Δαπάνες	2.826	2.939
Αμοιβές προσωπικού	597	589
Τόκοι	381	331
Δαπάνες επενδύσεων	735	878
Λοιπές δαπάνες	1.112	1.142
Ισοζύγιο (προ καταπτώσεων εγγυήσεων)	626	49
Έσοδα από το κράτος (καταπτώσεις εγγυήσεων*)	924	365
Ισοζύγιο κατά ESA (με καταπτώσεις εγγυήσεων)	1.550	414

* Οι καταπτώσεις εγγυήσεων είναι σε ακαθάριστη βάση.

Πίνακας 3.23 Ισοζύγιο ΔΕΚΟ ανά Υπουργείο κατά ESA (σε εκατ. ευρώ)		
	2018 Εκτιμήσεις	2019 Προβλέψεις
1 Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης	0	0
Ισοζύγιο	0	0
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0
2 Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	44	32
Ισοζύγιο	-5	-7
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	50	38
3 Υπουργείο Υγείας	-4	0
Ισοζύγιο	-4	0
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0
4 Υπουργείο Οικονομικών	43	10
Ισοζύγιο	-15	10
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	58	0
5 Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	-44	27
Ισοζύγιο	-44	27
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0
6 Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	220	177
Ισοζύγιο	220	177
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0
7 Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης	0	0
Ισοζύγιο	0	0
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0
8 Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών	1.265	139
Ισοζύγιο	448	-187
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	816	327
9 Υπουργείο Τουρισμού	17	5
Ισοζύγιο	17	5
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0
10 Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης	8	24
Ισοζύγιο	8	24
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0
Σύνολο Υπουργείων κατά ESA (με καταπτώσεις εγγυήσεων)	1.550	414
Ισοζύγιο (προ καταπτώσεων εγγυήσεων)	626	49
Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές (καταπτώσεις εγγυήσεων)	924	365

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του ανωτέρω πίνακα 3.23 το ισοζύγιο των ΔΕΚΟ κατά ΕΣΑ (με καταπτώσεις εγγυήσεων), προβλέπεται σε πλεόνασμα ύψους 414 εκατ. ευρώ στο έτος 2019, έναντι πλεονάσματος ύψους 1.550 εκατ. ευρώ των εκτιμήσεων του έτους 2018.

Η μείωση αυτή προκύπτει ως συνδυαστικό αποτέλεσμα της διαμόρφωσης στο έτος 2019 του ποσού των καταπτώσεων εγγυήσεων σε πολύ χαμηλότερα επίπεδα έναντι του έτους 2018 (365 εκατ. ευρώ στο έτος 2019, έναντι 924 εκατ. ευρώ στο έτος 2018), καθώς και των εκτιμώμενων αυξημένων μεταβιβάσεων από το ΠΔΕ προς τις ΔΕΚΟ του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών κατά το έτος 2018.

Κύριες πηγές εσόδων των ανωτέρω φορέων, αποτελούν τα έσοδα από πωλήσεις υπηρεσιών, οι επιχορηγήσεις του ΠΔΕ για την υλοποίηση επενδυτικών δαπανών, ιδιαίτερα στους τομείς των μεταφορών, των υποδομών, της πληροφορικής, των επικοινωνιών και των νέων τεχνολογιών.

Η ανάλυση των ΔΕΚΟ ανά Υπουργείο, έχει ως εξής:

- Στο Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης, περιλαμβάνεται η «Κοινωνία της Πληροφορίας (ΚτΠ) ΑΕ», η οποία έχει καταστεί φορέας υλοποίησης και διαχειριστής της παραγωγικής λειτουργίας των έργων τα οποία υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο προηγούμενων προγραμματικών περιόδων. Η εταιρεία λειτουργεί ως φορέας που με οριζόντιο τρόπο καλύπτει κοινές ανάγκες των φορέων του Δημοσίου σε υποδομές πληροφορικής και επικοινωνιών, επιτυγχάνοντας έτσι σημαντικές οικονομίες κλίμακας για τον δημόσιο τομέα και παρουσιάζει ισοσκελισμένο προϋπολογισμό στα έτη 2018 και 2019.
- Στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας περιλαμβάνεται η εταιρεία «Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα (ΕΑΣ) ΑΒΕΕ», το θετικό δημοσιονομικό αποτέλεσμα της οποίας προβλέπεται να διαμορφωθεί στο ποσό των 32 εκατ. ευρώ στο έτος 2019.
- Στο Υπουργείο Υγείας εποπτευόμενη ΔΕΚΟ είναι το Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ΚΕΕΛΠΝΟ), με σκοπό την προστασία και την προαγωγή της δημόσιας υγείας, την επιδημιολογική επιτήρηση λοιμωδών νοσημάτων, τη λειτουργία μονάδων ειδικών λοιμώξεων, την αντιμετώπιση έκτακτων κινδύνων για τη δημόσια υγεία, καθώς και την υποστήριξη ειδικών και ευαίσθητων κοινωνικών ομάδων του πληθυσμού. Για το έτος 2018 το ΚΕΕΛΠΝΟ αναμένεται να εμφανίσει έλλειμμα ύψους περίπου 4 εκατ. ευρώ, οφειλόμενο σε δαπάνες για την αντιμετώπιση των προσφυγικών ροών, το οποίο θα καλυφθεί από τα ταμειακά διαθέσιμα του φορέα, ενώ για το έτος 2019 προβλέπεται ισοσκελισμένο αποτέλεσμα.
- Στο Υπουργείο Οικονομικών περιλαμβάνεται ο φορέας «Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία (ΕΑΒ) ΑΕ», το πλεόνασμα της οποίας στο έτος 2019 προβλέπεται να διαμορφωθεί στο ποσό των 10 εκατ. ευρώ, έναντι εκτιμήσεων ύψους 43 εκατ. ευρώ του έτους 2018. Η μείωση του πλεονάσματος οφείλεται αποκλειστικά στην εξάλειψη στο έτος 2019 του ποσού των καταπτώσεων των εγγυημένων από το Ελληνικό Δημόσιο δανείων της εταιρείας, σε σχέση με το αντίστοιχο ποσό του έτους 2018, ύψους 58 εκατ. ευρώ.
- Στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων υπάγονται ο «Ελληνικός Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛΓΑ)», ο οποίος αποτελεί κεντρικό φορέα ασφαλιστικής κάλυψης των γεωργικών εκμεταλλεύσεων στην Ελλάδα, ο «Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ)», με σκοπό τη διαχείριση των εισροών από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ), το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ), καθώς και ο «Ειδικός Λογαριασμός Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (ΕΛΕΓΕΠ). Στη βελτίωση του δημοσιονομικού αποτελέσματος στο έτος 2019 συμβάλλουν τα πλεονάσματα των φορέων «ΕΛΕΓΕΠ» και «ΕΛΓΑ».

- Στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας περιλαμβάνεται ο φορέας «Πράσινο Ταμείο» τα έσοδα του οποίου προέρχονται κυρίως από τη ρύθμιση αυθαιρέτων κτισμάτων, τα τέλη διαδικασιών περιβαλλοντικής αδειοδότησης, τα πρόστιμα από παραβάσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, καθώς και τα έσοδα από πρόστιμα που επιβάλλονται στους παραβάτες της δασικής νομοθεσίας. Το αποτέλεσμα του Πράσινου Ταμείου στο έτος 2019 προβλέπεται να διαμορφωθεί στα 177 εκατ. ευρώ και είναι μειωμένο σε σχέση με το έτος 2018, λόγω αύξησης των προγραμμάτων και των δράσεων που χρηματοδοτεί ο εν λόγω φορέας με σκοπό την ενίσχυση της ανάπτυξης μέσω της προστασίας του περιβάλλοντος.
- Στις ΔΕΚΟ του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης περιλαμβάνεται η Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων ΑΕ (ΜΟΔ ΑΕ), με αποστολή τη στήριξη και ενίσχυση της Δημόσιας Διοίκησης για την αποτελεσματική διαχείριση και εφαρμογή των συγχρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, καλύπτοντας κυρίως ανάγκες σε εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό, συστήματα, εργαλεία και διαδικασίες, μεταφορά τεχνογνωσίας και υλικοτεχνική υποδομή. Η ΜΟΔ ΑΕ προβλέπεται ότι θα παρουσιάσει ισοσκελισμένο προϋπολογισμό για το έτος 2019.
- Στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών περιλαμβάνονται οι φορείς: «ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ ΑΕ», «Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος (ΟΣΕ) ΑΕ», «ΕΡΓΟΣΕ ΑΕ», «Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών (ΟΑΣΑ) ΑΕ», «Οδικές Συγκοινωνίες (ΟΣΥ) ΑΕ», «Σταθερές Συγκοινωνίες (ΣΤΑΣΥ) ΑΕ», «Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (ΟΑΣΘ) - υπό εκκαθάριση», «ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ ΑΕ», οι συμβάσεις παραχώρησης πέντε (5) αυτοκινητοδρόμων και η «Ελληνική Εταιρεία Συντήρησης Σιδηροδρομικού Τροχαίου Υλικού (ΕΕΣΣΤΥ) ΑΕ». Στο έτος 2019 δεν περιλαμβάνονται τα οικονομικά μεγέθη της ΕΕΣΣΤΥ, λόγω της επικείμενης ολοκλήρωσης της αποκρατικοποίησής της. Το ισοζύγιο των φορέων του εν λόγω Υπουργείου στο έτος 2019 προβλέπεται θετικό ύψους 139 εκατ. ευρώ, έναντι εκτιμώμενου πλεονάσματος 1.265 εκατ. ευρώ στο έτος 2018. Κύριοι λόγοι για τη μείωση του πλεονάσματος είναι η σημαντικότητα μείωση στο έτος 2019 του ποσού για καταπτώσεις εγγυήσεων του ΟΣΕ (327 εκατ. ευρώ στο έτος 2019, έναντι 816 εκατ. ευρώ του έτους 2018), σε συνδυασμό με τις ιδιαίτερα αυξημένες μεταβιβάσεις από το ΠΔΕ στις ΔΕΚΟ στο έτος 2018 για υποδομές.
- Στο Υπουργείο Τουρισμού περιλαμβάνεται ο εποπτευόμενος φορέας «Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού (ΕΟΤ)», κυριότερη δράση του οποίου αποτελεί η διαφήμιση και προβολή της χώρας στο εσωτερικό και εξωτερικό ως τουριστικού προορισμού. Τα έσοδα του ΕΟΤ προέρχονται κυρίως από την απόδοση ποσοστού επί των μικτών κερδών του δημοσίου από τα Καζίνο Κέρκυρας και Πάρνηθας, καθώς και από την ενίσχυσή του από τον κρατικό προϋπολογισμό για κάλυψη τόσο των λειτουργικών όσο και των επενδυτικών δαπανών, συμπεριλαμβανομένης και της αναφερόμενης ανωτέρω κύριας δραστηριότητας. Η δημοσιονομική επίδοση του οργανισμού για το 2018 εκτιμάται να διαμορφωθεί στο ποσό των 17,4 εκατ. ευρώ και για το 2019 προβλέπεται να διαμορφωθεί στο ποσό των 5,4 εκατ. ευρώ.
- Στο Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης εποπτευόμενος φορέας είναι η «Ελληνική Ραδιοφωνία Τηλεόραση (ΕΡΤ) ΑΕ», στόχος της οποίας είναι η αναβάθμιση του προγράμματός της με έμφαση στον αθλητισμό, τον πολιτισμό και την ενημέρωση, με ελεύθερη πρόσβαση του περιεχομένου της σε όλες τις μορφές μετάδοσης, τόσο πανελλαδικά όσο και για την ομογένεια στο εξωτερικό. Το θετικό δημοσιονομικό αποτέλεσμα της ΕΡΤ για το έτος 2019 προβλέπεται στο ποσό των 24 εκατ. ευρώ, στο οποίο περιλαμβάνεται και απόδοση μερίσματος στο Ελληνικό Δημόσιο.

5.3 Νοσοκομεία – Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (ΠΦΥ)

Στον τομέα της υγείας οι προσπάθειες επικεντρώνονται στη συνέχιση των διαρθρωτικών δράσεων που έχουν ήδη δρομολογηθεί, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνεχιζόμενη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους ασφαλισμένους και τους ανασφάλιστους πολίτες.

Πίνακας 3.24 Προϋπολογισμοί Νοσοκομείων και ΠΦΥ*
(σε εκατ. ευρώ)

	2018 Εκτιμήσεις	2019 Προβλέψεις
I. Νοσοκομεία		
Έσοδα	2.595	2.541
Ίδια έσοδα	155	156
Μεταβιβάσεις από Τακτικό Προϋπολογισμό	1.219	1.154
Μεταβιβάσεις από φορείς κοινωνικής ασφάλισης	888	874
Μεταβιβάσεις από ΠΔΕ	50	50
Αντικριζόμενα έσοδα	283	307
Έξοδα	2.897	3.139
Αγαθά	1.637	1.845
εκ των οποίων Φάρμακο	782	892
Υγειονομικό υλικό	423	503
Ορθοπεδικό υλικό	88	101
Αντιδραστήρια	210	231
Λοιπές κατηγορίες	134	118
Δαπάνες προσωπικού	458	518
Υπηρεσίες	470	407
Δαπάνες για επενδύσεις	49	52
Αντικριζόμενα έξοδα	283	307
Λοιπά έξοδα	0	10
Ταμειακό ισοζύγιο	-302	-598
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	468	676
Ισοζύγιο κατά ESA	165	78
II. Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (ΠΦΥ)		
Έσοδα	168	216
Ίδια έσοδα	34	34
Μεταβιβάσεις από Τακτικό Προϋπολογισμό	92	126
Μεταβιβάσεις από φορείς κοινωνικής ασφάλισης	0	14
Μεταβιβάσεις από ΠΔΕ	10	10
Αντικριζόμενα έσοδα	32	33
Έξοδα	172	218
Αγαθά	36	61
εκ των οποίων Φάρμακο	2	4
Υγειονομικό υλικό	9	15
Ορθοπεδικό υλικό	0	0
Αντιδραστήρια	11	19
Λοιπές κατηγορίες	13	22
Δαπάνες προσωπικού	65	65
Υπηρεσίες	29	49
Δαπάνες για επενδύσεις	10	10
Αντικριζόμενα έξοδα	32	33
Λοιπά έξοδα	0	0
Ταμειακό ισοζύγιο	-4	-2
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	20
Ισοζύγιο κατά ESA	-4	18
Νοσοκομεία & ΠΦΥ συγκεντρωτικά (I+II)		
Έσοδα	2.762	2.757
Ίδια έσοδα	189	190
Μεταβιβάσεις από Τακτικό Προϋπολογισμό **	1.310	1.280
Μεταβιβάσεις από φορείς κοινωνικής ασφάλισης	888	888
Μεταβιβάσεις από ΠΔΕ	60	60
Αντικριζόμενα έσοδα	315	339
Έξοδα	3.069	3.357
Αγαθά	1.673	1.906
εκ των οποίων Φάρμακο	785	897
Υγειονομικό υλικό	432	519
Ορθοπεδικό υλικό	89	101
Αντιδραστήρια	221	249
Λοιπές κατηγορίες	147	140
Δαπάνες προσωπικού	523	583
Υπηρεσίες	499	456
Δαπάνες για επενδύσεις	59	62
Αντικριζόμενα έξοδα	315	340
Λοιπά έξοδα	0	10
Ταμειακό ισοζύγιο νοσοκομείων & ΠΦΥ	-307	-600
Εθνικολογιστικές προσαρμογές νοσοκομείων & ΠΦΥ	468	696
Ισοζύγιο νοσοκομείων & ΠΦΥ κατά ESA	161	96

* Τα μεγέθη αποτυπώνονται σε ταμειακή βάση και όχι σε εθνικολογιστική (δεδολευμένη) όπως στο ΜΠΔΣ 2019-2022.

** Στις μεταβιβάσεις από τον Τακτικό Προϋπολογισμό για το 2018 περιλαμβάνονται και επιχορηγήσεις για αγορά ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού (επενδύσεις), ύψους 18 εκατ. ευρώ.

Τα δημόσια νοσοκομεία και το σύστημα Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (ΠΦΥ) αναμένεται στο τέλος του 2018 να εμφανίσουν θετικό δημοσιονομικό αποτέλεσμα ύψους 161 εκατ. ευρώ, ελαφρώς βελτιωμένο σε σχέση με τις αντίστοιχες εκτιμήσεις όπως αυτές αποτυπώθηκαν στο ΜΠΔΣ 2019-2022. Ως προς τα έσοδα, σημειώνεται ότι αν και οι συνολικές μεταβιβάσεις από τον Κρατικό Προϋπολογισμό ήταν μειωμένες σε σχέση προς τα αντίστοιχα μεγέθη του 2017, οι επιδράσεις από την εν λόγω μείωση εμφανίζονται εξισορροπημένες από την περαιτέρω ομαλοποίηση των μεταβιβάσεων του ασφαλιστικού συστήματος (ΕΟΠΥΥ).

Στο έτος 2019 προβλέπεται η εμφάνιση θετικού δημοσιονομικού αποτελέσματος ύψους 96 εκατ. ευρώ, με πρόβλεψη αυξημένων πληρωμών κατά 1.074 εκατ. ευρώ, σε σχέση προς τα αντίστοιχα μεγέθη του ΜΠΔΣ (2.283 εκατ. ευρώ), καθώς στο σκέλος των πληρωμών έχουν ενσωματωθεί το σύνολο των αντικριζόμενων εξόδων και οι εκτιμώμενες απλήρωτες υποχρεώσεις στο τέλος του τρέχοντος οικονομικού έτους. Η εν λόγω εξέλιξη, αν και συμβάλλει στη διαμόρφωση αρνητικού ταμειακού αποτελέσματος ύψους 600 εκατ. ευρώ, συνδυάζεται με μείωση των απλήρωτων υποχρεώσεων ύψους 696 εκατ. ευρώ, στοιχείο που αναμένεται να συνεισφέρει ουσιαστικά στη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης των δημόσιων νοσοκομείων.

Στο οικονομικό έτος 2019 το Υπουργείο Υγείας αναμένεται, μεταξύ άλλων, να συνεχίσει σειρά διαρθρωτικών παρεμβάσεων για: α) τη μεταρρύθμιση στην ΠΦΥ με την επιπλέον επέκταση των Τοπικών Μονάδων Υγείας (ΤΟΜΥ) και την αναβάθμιση των υφιστάμενων δομών της πρωτοβάθμιας περίθαλψης, β) τη λειτουργική υποστήριξη (ενίσχυση του ΕΣΥ με επιπλέον ανθρώπινους και υλικούς πόρους) του πολιτικού σχεδίου της καθολικής κάλυψης του πληθυσμού και της ισότιμης υγειονομικής φροντίδας των ανασφάλιστων πολιτών, γ) την παγίωση της νέας φαρμακευτικής πολιτικής με προτεραιότητα στην εδραίωση του νεοσύστατου μηχανισμού της αξιολόγησης της φαρμακευτικής καινοτομίας και των τεχνολογιών υγείας (ΗΤΑ), σε συνδυασμό με τη διαπραγμάτευση προσιτών τιμών για τα ακριβά φάρμακα για τα οποία παρέχεται αποζημίωση από τον ΕΟΠΥΥ, και τη δημιουργία επιπλέον υποχρεωτικών θεραπευτικών πρωτοκόλλων στο σύστημα ηλεκτρονικής συνταγογράφησης, δ) την τροποποίηση των Οργανισμών των νοσοκομείων, ε) την ενίσχυση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης του Συστήματος Υγείας, στ) την έμφαση στον καθολικό εμβολιασμό του παιδικού πληθυσμού και την αναβαθμισμένη υγειονομική φροντίδα των προσφύγων-μεταναστών. Τέλος, η έναρξη λειτουργίας της Εθνικής Κεντρικής Αρχής Προμηθειών Υγείας (ν. 4472/2017) προβλέπεται να συνεισφέρει σημαντικά προς την κατεύθυνση της δημιουργίας ενός κεντρικού συστήματος προμηθειών, αναφερόμενο στο σύνολο των νοσοκομείων του ΕΣΥ και του συστήματος ΠΦΥ, καθώς και των λοιπών δομών παροχής φροντίδας υγείας.

6. Κοινωνικός προϋπολογισμός**Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης**

Ο προϋπολογισμός των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης, για το 2019, χαρακτηρίζεται από τη μη εφαρμογή των παρεμβάσεων για τις περικοπές των συντάξεων οι οποίες είχαν συμπεριληφθεί στο ΜΠΔΣ 2019-2022, αλλά και από τις βελτιωμένες προβλέψεις για την πορεία των ασφαλιστικών εισφορών.

Παράλληλα, δαπάνες όπως το Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης και τα προνοιακά επιδόματα ΑμΕΑ θα πραγματοποιηθούν μέσω του ΟΠΕΚΑ και όχι μέσω του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης και των ΟΤΑ αντίστοιχα.

Συνεχίζονται οι προσπάθειες για την περαιτέρω άμβλυνση των κοινωνικών συνεπειών από την οικονομική κρίση στον τομέα της απασχόλησης, με βασικό άξονα τις πολιτικές που σχεδιάζονται και εφαρμόζονται από τον ΟΑΕΔ.

Τέλος, διασφαλίζεται η απρόσκοπτη ροή των ασφαλιστικών εισφορών από τα ασφαλιστικά ταμεία προς τον ΕΟΠΥΥ, γεγονός που αποτυπώνεται τόσο στην ομαλή εξυπηρέτηση των πληρωμών του φορέα για τις παρεχόμενες υπηρεσίες στους ασφαλισμένους του, όσο και των υποχρεώσεών του προς τα δημόσια νοσοκομεία, αλλά και τους ιδιώτες παρόχους υπηρεσιών υγείας.

Πίνακας 3.25 Ενοποιημένος προϋπολογισμός φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (σε εκατ. ευρώ)		
	2018 Εκτιμήσεις	2019 Προβλέψεις
Έσοδα	41.012	41.788
Ασφαλιστικές εισφορές	21.447	21.602
Έσοδα από τόκους	344	343
Λοιπά έσοδα	1.464	1.389
Μεταβιβάσεις από Τακτικό Προϋπολογισμό	17.232	18.254
Μεταβιβάσεις από ΠΔΕ	130	200
Μεταβιβάσεις από άλλους φορείς Γενικής Κυβέρνησης	395	0
Έξοδα	39.369	40.348
Αμοιβές προσωπικού	356	363
Συντάξεις ⁽²⁾	28.807	28.532
Λοιπές μεταβιβάσεις σε τρίτους ⁽³⁾	1.889	3.606
Λοιπές δαπάνες ⁽⁴⁾	7.417	6.947
Μεταβιβάσεις σε λοιπούς φορείς ΓΚ εκτός κοινωνικού προϋπολογισμού ⁽⁵⁾	900	900
Ταμειακό Ισοζύγιο⁽¹⁾	1.644	1.440
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	533	233
Ισοζύγιο κατά ESA 2010	2.177	1.673

(1) Περιλαμβάνεται το ισοζύγιο των ΟΚΑ.

(2) Περιλαμβάνονται και οι παροχές σε ανασφάλιστους υπερήλικες που καταβάλλονται από τον ΟΠΕΚΑ.

(3) Περιλαμβάνονται κυρίως οι δαπάνες για τα προγράμματα απασχόλησης του ΟΑΕΔ, τα οικογενειακά επιδόματα, το Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης, το στεγαστικό επίδομα και τα επιδόματα ΑμΕΑ που καταβάλλονται από τον ΟΠΕΚΑ.

(4) Περιλαμβάνονται και η φαρμακευτική δαπάνη, καθώς και η δαπάνη για παροχές ασθένειας του ΕΟΠΥΥ και τα επιδόματα ανεργίας του ΟΑΕΔ.

(5) Αφορά τις μεταβιβάσεις του ΕΟΠΥΥ προς τα δημόσια νοσοκομεία και το ΕΚΑΒ.

Τα συνολικά έσοδα του ενοποιημένου κοινωνικού προϋπολογισμού στο 2019 προβλέπονται αυξημένα κατά 776 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2018, κυρίως λόγω της αναμενόμενης αύξησης των εσόδων από τις ασφαλιστικές εισφορές των μισθωτών, τόσο του ιδιωτικού, όσο και του δημόσιου τομέα. Παράλληλα, τα συνολικά έσοδα από μεταβιβάσεις από τον Τακτικό Προϋπολογισμό είναι αυξημένα σε σχέση με το 2018 κατά 1.022 εκατ. ευρώ.

Τα συνολικά έξοδα προβλέπονται επίσης αυξημένα κατά 979 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2018, κυρίως λόγω της αύξησης των μεταβιβάσεων σε τρίτους κατά 1.717 εκατ. ευρώ. Οι αυξημένες μεταβιβάσεις αφορούν τα προγράμματα απασχόλησης του ΟΑΕΔ, καθώς και το επίδομα παιδιού, το Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης, το στεγαστικό επίδομα και τα προνοιακά επιδόματα ΑμΕΑ που πλέον καταβάλλονται από τον ΟΠΕΚΑ.

Για το 2018 το ταμειακό ισοζύγιο των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης (Ασφαλιστικά Ταμεία, Οργανισμοί Απασχόλησης, ΕΟΠΥΥ) εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί σε πλεόνασμα ύψους 1.644 εκατ. ευρώ, ενώ σε δημοσιονομική βάση αναμένεται να ανέλθει σε πλεόνασμα ύψους 2.177 εκατ. ευρώ. Αντίστοιχα, για το έτος 2019 προβλέπεται σε 1.440 εκατ. ευρώ και 1.673 εκατ. ευρώ (πίνακας 3.25).

Ασφαλιστικά Ταμεία

Το ισοζύγιο των ασφαλιστικών ταμείων για το 2019 προβλέπεται να παρουσιάσει πλεόνασμα ύψους 910 εκατ. ευρώ, μειωμένο κατά 344 εκατ. ευρώ έναντι των εκτιμήσεων για το 2018.

Η μεταβολή αυτή οφείλεται κυρίως:

- Στην αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών κατά 144 εκατ. ευρώ, κυρίως λόγω της αύξησης της απασχόλησης. Σημειώνεται ότι παρά τη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών των ελεύθερων επαγγελματιών τα έσοδα από εισφορές αναμένονται αυξημένα λόγω αναμενόμενης βελτίωσης των εισφορών από τους μισθωτούς.
- Στη μείωση της συνταξιοδοτικής δαπάνης κατά 275 εκατ. ευρώ και ειδικότερα στη μείωση της δαπάνης για τις κύριες συντάξεις κατά 348 εκατ. ευρώ, παράλληλα με την αύξηση της δαπάνης για τις επικουρικές συντάξεις κατά 74 εκατ. ευρώ. Η αυξημένη δαπάνη για τις κύριες συντάξεις το 2018 οφείλεται κατά κύριο λόγο στην εκκαθάριση και αποπληρωμή μεγάλου αριθμού εκκρεμών αιτήσεων συνταξιοδότησης, γεγονός που συμπαρασύρει το 2019 και τη δαπάνη για τις επικουρικές συντάξεις λόγω εκκαθάρισης εκκρεμών αιτήσεων.
- στη μείωση της κρατικής χρηματοδότησης κατά 935 εκατ. ευρώ.

Μετά την πάροδο διετίας από την έναρξη λειτουργίας του ΕΦΚΑ, η σταθεροποιούμενη αύξηση των εσόδων από ασφαλιστικές εισφορές σε συνδυασμό με την προβλεπόμενη μείωση της δαπάνης για τις κύριες συντάξεις, παρά τη μη εφαρμογή των συνταξιοδοτικών παρεμβάσεων, επιτρέπει τη μείωση της κρατικής χρηματοδότησης, διασφαλίζοντας παράλληλα την ομαλή καταβολή του συνόλου των ασφαλιστικών παροχών από το ασφαλιστικό σύστημα.

Για τους παραπάνω λόγους το 2019 δεν αναμένεται να μεταβιβαστούν πόροι από το ΑΚΑΓΕ στο ασφαλιστικό σύστημα.

**Πίνακας 3.26 Προϋπολογισμοί φορέων κοινωνικής ασφάλισης
(σε εκατ. ευρώ)**

	2018 Εκτιμήσεις	2019 Προβλέψεις
Φορείς κοινωνικής ασφάλισης		
α) Ασφαλιστικά Ταμεία		
Έσοδα	44.154	42.755
Ασφαλιστικές εισφορές	13.477	13.690
Ρύθμιση οφειλών	1.178	1.109
Μεταβιβάσεις από ΑΚΑΓΕ	395	0
Κοινωνικοί πόροι	677	694
Μεταβιβάσεις από τακτικό προϋπολογισμό ⁽¹⁾	14.790	13.855
Αντικριζόμενα έσοδα		
Απόδοση περιουσίας	1.149	1.149
Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και τρίτων	12.282	12.063
Λοιπά έσοδα	206	196
Έξοδα	42.900	41.854
Συντάξεις	28.662	28.387
Κύριας ασφάλισης	25.275	24.927
Επικουρικής ασφάλισης	3.387	3.461
Λοιπές παροχές ασθένειας	204	205
Προνοιακές παροχές	680	658
Λοιπές μεταβιβάσεις σε τρίτους	444	25
Απόδοση εισπράξεων τρίτων	12.282	12.063
Λοιπές δαπάνες	421	305
Δαπάνες προσωπικού	207	211
Ταμειακό ισοζύγιο	1.254	901
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	9
Ισοζύγιο κατά ESA	1.254	910
β) ΟΑΕΔ		
Έσοδα	2.990	3.097
Ασφαλιστικές εισφορές	1.878	1.930
Ρύθμιση οφειλών	211	196
Μεταβιβάσεις από τακτικό προϋπολογισμό	505	556
Μεταβιβάσεις από ΠΔΕ	130	200
Απόδοση περιουσίας	58	58
Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και τρίτων	95	98
Λοιπά έσοδα	113	58
Έξοδα	2.417	2.578
Επιδόματα ανεργίας	1.060	997
Προγράμματα απασχόλησης	360	551
Λοιπές προνοιακές παροχές	98	103
Μεταβιβάσεις στο ΙΚΑ	597	607
Απόδοση εισπράξεων τρίτων	95	98
Δαπάνες προσωπικού	98	98
Λοιπές δαπάνες	109	124
Ταμειακό ισοζύγιο	573	518
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0
Ισοζύγιο κατά ESA	573	518
γ) ΕΟΠΥΥ		
Έσοδα	5.160	5.139
Ασφαλιστικές εισφορές	4.508	4.483
Ρύθμιση οφειλών	188	186
Κοινωνικοί πόροι	0	0
Μεταβιβάσεις από τακτικό προϋπολογισμό	88	100
Απόδοση περιουσίας	50	50
Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και τρίτων	300	300
Λοιπά έσοδα	26	20
Έξοδα	5.371	5.095
Φαρμακευτική δαπάνη	2.130	2.200
Λοιπές παροχές ασθένειας	1.901	1.520
Απόδοση εισπράξεων τρίτων	300	300
Δαπάνες προσωπικού	40	42
Διοικητικές δαπάνες	100	133
Μεταβιβάσεις προς φορείς Γενικής Κυβέρνησης	900	900
εκ των οποίων σε νοσοκομεία	888	888
Ταμειακό ισοζύγιο	-211	45
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	533	224
Ισοζύγιο κατά ESA	322	269

**Πίνακας 3.26 Προϋπολογισμοί φορέων κοινωνικής ασφάλισης
(σε εκατ. ευρώ)**

	2018 Εκτιμήσεις	2019 Προβλέψεις
δ) ΟΠΕΚΑ, ΝΑΤ (μη ασφαλιστικές αρμοδιότητες)		
Έσοδα	1.285	3.179
Ασφαλιστικές εισφορές	7	7
Απόδοση περιουσίας	8	8
Μεταβιβάσεις από τακτικό προϋπολογισμό	1.270	3.164
Έξοδα	1.258	3.203
Παροχές σε ανασφάλιστους υπερήλικες	145	145
Οικογενειακά επιδόματα	1.020	961
Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης	0	850
Επιδόματα ΑμΕΑ	0	740
Στεγαστικό επίδομα	0	400
Λοιπά προγράμματα	65	79
Δαπάνες προσωπικού	11	11
Διοικητικές δαπάνες	17	17
Ταμειακό ισοζύγιο	27	-24
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0
Ισοζύγιο κατά ΕΣΑ	27	-24
Συνολικό ταμειακό ισοζύγιο ΦΚΑ	1.644	1.440
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	533	233
Συνολικό ισοζύγιο ΦΚΑ κατά ΕΣΑ	2.177	1.673

(1) Συμπεριλαμβάνεται η επιχορήγηση καταβολής εφάπαξ ποσού σε συνταξιούχους ύψους 419 εκατ. ευρώ περίπου για το 2018.

Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού

Το δημοσιονομικό αποτέλεσμα του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) για το 2019 εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε πλεόνασμα ύψους 518 εκατ. ευρώ, μειωμένο κατά 55 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2018.

Η εξέλιξη αυτή οφείλεται κυρίως στην αυξημένη δαπάνη κατά 140 εκατ. ευρώ για τα προγράμματα απασχόλησης σε σχέση με το 2018, η οποία εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί σε 500 εκατ. ευρώ περίπου, ενώ επιπρόσθετα 51 εκατ. ευρώ προβλέπεται να διατεθούν μέσω ισόποσης αύξησης της κρατικής επιχορήγησης για την υλοποίηση της δράσης επιδότησης των εργοδοτικών εισφορών για νέους εργαζόμενους ως 24 ετών.

Οι αυξημένες κατά 110 εκατ. ευρώ δαπάνες του ΟΑΕΔ, πλην της ανωτέρω δράσης, εκτιμάται ότι θα χρηματοδοτηθούν κυρίως από την προβλεπόμενη αύξηση κατά 70 εκατ. ευρώ των μεταβιβάσεων από το ΠΔΕ και από την εκτιμώμενη κατά 37 εκατ. ευρώ αύξηση των εσόδων από ασφαλιστικές εισφορές σε σχέση με το 2018.

Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ)

Ο οργανισμός αναμένεται να εμφανίσει θετικό δημοσιονομικό αποτέλεσμα ύψους 322 εκατ. ευρώ το 2018. Το αποτέλεσμα αυτό αποτυπώνει τη συνεχιζόμενη προσπάθεια μείωσης των απλήρωτων υποχρεώσεων του ΕΟΠΥΥ σε τρίτους, η οποία εκτιμάται ότι θα επιτευχθεί τόσο μέσω της επιτάχυνσης των πληρωμών από τα ταμειακά του διαθέσιμα, όσο και από το συμψηφισμό υποχρεώσεων του οργανισμού με οφειλόμενα ποσά από τους μηχανισμούς αυτόματων επιστροφών και κλιμακούμενου ποσοστού επιστροφής (rebate και clawback).

Αντίστοιχα, για το 2019, το δημοσιονομικό αποτέλεσμα του ΕΟΠΥΥ αναμένεται να διαμορφωθεί σε πλεόνασμα ύψους 269 εκατ. ευρώ. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη συγκράτηση της φαρμακευτικής δαπάνης και της δαπάνης των παρόχων υγείας σε δεδουλευμένη βάση εντός του ορίου των 2.001 εκατ. ευρώ και 1.455 εκατ. ευρώ αντίστοιχα, κυρίως με τη χρήση των μηχανισμών αυτόματων επιστροφών (clawback) και του κλιμακούμενου ποσοστού επιστροφής (rebate).

ΟΠΕΚΑ – NAT

Σύμφωνα με το ν. 4520/2018, ο Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΟΓΑ) μετονομάστηκε σε Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ), ο οποίος συνιστά ενιαίο φορέα υλοποίησης πολιτικών που αναπτύσσονται στο πλαίσιο του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης, όπως αυτό περιγράφεται στις σχετικές διατάξεις του ν.4387/2016.

Κύριος σκοπός του φορέα είναι:

- α) η χορήγηση χρηματοδοτούμενων, μέσω επιχορηγήσεων από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, προνοιακών παροχών, επιδομάτων, οικονομικών ενισχύσεων και κοινωνικών υπηρεσιών για την οικονομική στήριξη και κοινωνική ένταξη οικογενειών και ευπαθών ομάδων του πληθυσμού. Ενδεικτικά αναφέρονται το επίδομα παιδιού, το κοινωνικό εισόδημα αλληλεγγύης, η επιδότηση στέγασης, το επίδομα κοινωνικής αλληλεγγύης ανασφάλιστων υπερηλίκων και η παροχή σε ανασφάλιστους υπερήλικες, καθώς και οι προνοιακές παροχές σε χρήμα σε άτομα με αναπηρία (από 1/1/2019) και
- β) η υλοποίηση, εκτέλεση και διαχείριση προγραμμάτων, δράσεων και ενεργειών που αφορούν προνοιακές πολιτικές του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Για το έτος 2019, το ύψος της δαπάνης του επιδόματος παιδιού εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε 961 εκατ. ευρώ έναντι 1.020 εκατ. ευρώ για το 2018, λαμβάνοντας όμως υπόψη ότι η υπολειπόμενη δαπάνη των 59 εκατ. ευρώ αφορά υποχρεώσεις του οικονομικού έτους 2017 που καταβλήθηκαν εντός του 2018.

Αυξημένη κατά 40 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2018 αναμένεται και η συνολική δαπάνη του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης για το έτος 2019, η οποία εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε 850 εκατ. ευρώ. Σημειώνεται ότι για το 2018 το εν λόγω επίδομα ύψους 810 εκατ. ευρώ καταβλήθηκε απευθείας από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Επιπρόσθετα, από 1/1/2019 μεταφέρεται η αρμοδιότητα καταβολής των προνοιακών παροχών σε χρήμα σε άτομα με αναπηρία ύψους 740 εκατ. ευρώ από τους ΟΤΑ στον ΟΠΕΚΑ, ενώ το 2019 ξεκινά και η καταβολή του στεγαστικού επιδόματος, το οποίο προβλέπεται να ανέλθει στο ποσό των 400 εκατ. ευρώ.

Τέλος, σύμφωνα με το ν. 4387/2016, το NAT διατηρεί αυτοτελή νομική προσωπικότητα για την άσκηση των μη ασφαλιστικών αρμοδιοτήτων του.

Σε αυτό το πλαίσιο το ισοζύγιο των προϋπολογισμών των ανωτέρω δύο φορέων αναμένεται να διαμορφωθεί σε πλεόνασμα ύψους 27 εκατ. ευρώ για το 2018 και σε έλλειμμα ύψους 24 εκατ. ευρώ για το 2019, κυρίως εξαιτίας της μη έγκαιρης ολοκλήρωσης του προγράμματος για τα σχολικά γεύματα ύψους 40 εκατ. ευρώ από τον ΟΠΕΚΑ εντός του 2018 και στη μεταφορά μέρους των πληρωμών στο 2019.

7. Ενοποιημένος προϋπολογισμός Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) αποτελούν υποτομέα της Γενικής Κυβέρνησης. Ο εν λόγω υποτομέας αποτελείται από τους Δήμους (ΟΤΑ α' βαθμού), τις Περιφέρειες (ΟΤΑ β' βαθμού) και τα νομικά πρόσωπα αυτών, τα οποία είναι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης. Για την εκπλήρωση της αποστολής και της άσκησης των αρμοδιοτήτων τους μεταφέρονται πόροι από τον Κρατικό Προϋπολογισμό οι οποίοι είναι αναγκαίοι για την εύρυθμη λειτουργία τους.

Τα έσοδα διακρίνονται σε τακτικά και έκτακτα, εκ των οποίων τις κυριότερες πηγές αποτελούν οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (ΚΑΠ), οι οποίοι αποδίδονται μέσω του Τακτικού Προϋπολογισμού του Υπουργείου Εσωτερικών, οι επιχορηγήσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) και τα λοιπά ίδια έσοδα. Οι ΟΤΑ α' βαθμού λαμβάνουν περαιτέρω ειδική επιχορήγηση για την κάλυψη συγκεκριμένων, εξειδικευμένων δαπανών και επιχορήγηση για την οικονομική ενίσχυση όσων περιέρχονται σε κατάσταση ανάγκης συνεπεία θεομηνίας και λοιπών φυσικών καταστροφών. Άλλη πηγή εσόδων των ΟΤΑ α' βαθμού αποτελούν οι λοιπές αποδόσεις. Αντίστοιχα, τα έξοδα διακρίνονται σε αμοιβές προσωπικού, δαπάνες για επενδύσεις και λοιπές δαπάνες.

Εκτιμήσεις 2018

Το ισοζύγιο του ενοποιημένου προϋπολογισμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για το 2018, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία αναμένεται να διαμορφωθεί στα 438 εκατ. ευρώ. Το αποτέλεσμα αυτό είναι χαμηλότερο από το αντίστοιχο του ΜΠΔΣ 2019-2022, ωστόσο το μεγαλύτερο μέρος της διαφοράς οφείλεται στην εκτίμηση διαφορετικής λογιστικής αντιμετώπισης ποσού που μεταβιβάστηκε από το ΠΔΕ στο πλαίσιο του πολυετούς επενδυτικού προγράμματος «Φιλόδημος II». Μικρότερο μέρος της εκτιμώμενης διαφοράς οφείλεται στις υψηλότερες λοιπές δαπάνες.

Προβλέψεις 2019

Το ισοζύγιο του ενοποιημένου προϋπολογισμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για το 2019, αναμένεται να διαμορφωθεί στα 244 εκατ. ευρώ, μειωμένο κατά 15 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2019-2022. Κύριος παράγοντας της διαφοροποίησης αυτής είναι η εκτίμηση μεταφοράς μέρους της επίπτωσης (carry-over) των αυξημένων λοιπών εξόδων του προηγούμενου έτους και στο 2019.

Επισημαίνεται ότι από το 2019, η αρμοδιότητα της καταβολής των προνοιακών επιδομάτων θα μεταφερθεί από τους Δήμους στον ΟΠΕΚΑ, νομικό πρόσωπο του Υπουργείου Εργασίας. Η μεταφορά αυτής της αρμοδιότητας δεν προκαλεί επίπτωση σε επίπεδο δημοσιονομικού αποτελέσματος, καθώς επιφέρει ισόποση μείωση στα έσοδα (επιχορηγήσεις από τον Τακτικό Προϋπολογισμό) και στις δαπάνες (κοινωνικές παροχές) του υποτομέα.

Πίνακας 3.27 Μεταβιβάσεις από τον Τακτικό Προϋπολογισμό στους ΟΤΑ (σε εκατ. ευρώ)		
Κατηγορία	2018	2019
	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις
I. Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (ΚΑΠ)	3.140	2.425
α. ΚΑΠ Δήμων	2.402	1.760
β. ΚΑΠ Περιφερειών	738	665
II. Επιχορήγηση σε ΟΤΑ α' και β' βαθμού	90	43
α. Ειδική επιχορήγηση σε Δήμους	39	21
β. Λοιπές επιχορηγήσεις (Υπουργείο Εσωτερικών και λοιπά Υπουργεία)	51	22
III. Λοιπές αποδόσεις σε ΟΤΑ α' βαθμού	4	3
Σύνολο μεταβιβάσεων από τον Τακτικό Προϋπολογισμό στους ΟΤΑ (I + II + III)	3.234	2.472

Πίνακας 3.28 Ενοποιημένος προϋπολογισμός ΟΤΑ
(σε εκατ. ευρώ)

Κατηγορία	2018		2019	
	ΜΠΔΣ	Εκτιμήσεις	ΜΠΔΣ	Προβλέψεις
A Έσοδα (1+2+3+4+5+6)	7.811	7.820	7.102	6.962
1 Μεταβιβάσεις από Τακτικό Προϋπολογισμό	3.193	3.234	2.510	2.472
2 Επιχορηγήσεις από ΠΔΕ	1.198	1.095	1.170	1.027
3 Τόκοι	48	48	51	51
4 Έσοδα από προγράμματα της ΕΕ	18	22	18	22
5 Λοιπά έσοδα	2.513	2.566	2.561	2.614
- Έσοδα από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα	1.092	1.098	1.107	1.113
- Έσοδα από φόρους, λοιπά τέλη, δικαιώματα και παροχή υπηρεσιών	518	540	532	555
- Λοιπά ίδια έσοδα	399	383	406	388
- Έσοδα ΠΟΕ	502	545	516	559
6 Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και τρίτων	842	856	792	775
B Έξοδα (1+2+3+4+5+6)	7.266	7.374	6.878	6.713
1 Αμοιβές προσωπικού	2.346	2.382	2.398	2.409
2 Προνοιακά επιδόματα	885	899	149	159
3 Τόκοι	64	61	60	57
4 Δαπάνες για επενδύσεις	1.341	1.241	1.580	1.404
5 Λοιπές δαπάνες	1.765	1.913	1.876	1.886
- Πληρωμές ΠΟΕ	236	275	359	291
- Μεταβιβάσεις σε τρίτους	228	246	229	247
- Λοιπές λειτουργικές δαπάνες	1.301	1.392	1.289	1.349
6 Αποδόσεις εσόδων υπέρ Δημοσίου και τρίτων	865	879	815	798
Γ Ταμειακό ισοζύγιο (Α – Β)	545	445	224	249
Δ Εθνικολογιστικές προσαρμογές	-63	-7	35	-5
Ε Ισοζύγιο κατά ESA (Γ + Δ)	482	438	259	244

8. Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις

Στο πλαίσιο της εποπτείας των οικονομικών των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους παρακολουθεί την πορεία των ληξιπρόθεσμων οφειλών τους προς τρίτους (φορείς εκτός Γενικής Κυβέρνησης) και δημοσιεύει σε μηνιαία βάση τα σχετικά στοιχεία.

Η τήρηση του Μητρώου Δεσμεύσεων, σε συνδυασμό με τη μηνιαία υποβολή στοιχείων στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, αποτελεί βασικό εργαλείο για την παρακολούθηση, τον έλεγχο και την ορθή εκτέλεση των δαπανών, καθώς και για την ακριβή και αξιόπιστη αποτύπωση των υποχρεώσεων της Γενικής Κυβέρνησης. Από τη θεσμοθέτησή του το 2010 μέχρι σήμερα, έχει σημειωθεί σημαντική βελτίωση, τόσο ως προς το ποσοστό των φορέων που το τηρούν και αποστέλλουν στοιχεία στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, όσο και ως προς την ποιότητα των στοιχείων.

Για την πληρέστερη καταγραφή και παρακολούθηση των υποχρεώσεων, των βασικών λόγων δημιουργίας ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, καθώς και των πληρωμών των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, το 2018 ανασχεδιάστηκε το Μητρώο Δεσμεύσεων, η σύνοψη αυτού και οι σχετικές μηνιαίες και τριμηνιαίες εκθέσεις αναφοράς που υποβάλλονται στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και παρασχέθηκαν αναλυτικές οδηγίες. Με την πλήρη εφαρμογή των ανωτέρω, από το σύνολο των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, θα καταστεί δυνατή η συλλογή αναλυτικότερων στοιχείων, ενισχύοντας το ρόλο εποπτείας του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους επί των δημοσιονομικών στοιχείων της Γενικής Κυβέρνησης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που συλλέγονται και δημοσιεύονται μηνιαίως από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, η πορεία των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της Γενικής Κυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων και των εκκρεμών επιστροφών φόρων, παρατίθεται στον πίνακα 3.29.

Πίνακας 3.29 Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις Γενικής Κυβέρνησης (σε εκατ. ευρώ)							
	Ιούν. 2016	Δεκ. 2016	Ιούν. 2017	Δεκ. 2017	Μάρ. 2018	Ιούν. 2018	Σεπτ. 2018
Κράτος	656	163	233	147	186	130	106
Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ)	374	327	370	240	327	278	264
Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης (ΟΚΑ)	3.144	2.346	2.348	1.531	1.314	918	833
εκ των οποίων ΕΟΠΥΥ	1.831	1.279	1.357	532	485	281	252
Νοσοκομεία	1.291	450	554	299	543	359	409
Νομικά Πρόσωπα	634	419	499	340	379	323	301
Γενική Κυβέρνηση	6.100	3.704	4.005	2.556	2.749	2.008	1.913
Εκκρεμείς επιστροφές φόρων	1.306	1.226	1.252	765	675	706	699
Σύνολο	7.405	4.930	5.257	3.322	3.424	2.714	2.612

Από το σύνολο των εκκρεμών υποχρεώσεων των φορέων, ως ληξιπρόθεσμες ορίζονται εκείνες οι οποίες δεν έχουν εξοφληθεί μετά την παρέλευση 90 ημερών από την ημερομηνία υποχρέωσης εξόφλησής τους. Οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του ΕΟΠΥΥ και των νοσοκομείων συμπεριλαμβάνουν ποσά από rebate και clawback που δεν έχουν συμψηφιστεί ακόμα. Τα στοιχεία για τις εκκρεμείς επιστροφές φόρων αναφέρονται σε εκκρεμείς επιστροφές φόρων για τις οποίες έχει εκδοθεί το σχετικό Ατομικό Φύλλο Έκπτωσης (ΑΦΕΚ) μέχρι και το τέλος του μήνα αναφοράς.

Η εξόφληση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της Γενικής Κυβέρνησης αποτελεί βασική προτεραιότητα για το Υπουργείο Οικονομικών, δεδομένου ότι συμβάλλει στην ενίσχυση της αξιοπιστίας των φορέων, στην εξυγίανση των προϋπολογισμών τους, αλλά και στην τόνωση της ρευστότητας της οικονομίας.

Στο πλαίσιο της Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ΕΜΣ) προβλέφθηκε η αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της Γενικής

Κυβέρνησης προς τρίτους, συμπεριλαμβανομένων και των εκκρεμών επιστροφών φόρων, καθώς και των εκκρεμών αιτήσεων συνταξιοδότησης, με παράλληλη ειδική χρηματοδότηση από τον ΕΜΣ.

Για τον σκοπό αυτό, από τον Ιούνιο του 2016, υλοποιείται πρόγραμμα εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης προς τρίτους, με έκτακτη χρηματοδότησή τους, ενώ παράλληλα παρέχεται η απαραίτητη ρευστότητα για την αποπληρωμή εκκρεμών επιστροφών φόρου. Από το 2017, το πρόγραμμα καλύπτει και την εκκαθάριση εκκρεμών, άνω των 90 ημερών, αιτήσεων συνταξιοδότησης. Η σχετική χρηματοδότηση από τον ΕΜΣ, από τον Ιούνιο του 2016, ανήλθε συνολικά σε 6.600 εκατ. ευρώ.

Οι χρηματοδοτήσεις των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης για εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων εμφανίζονται στον Κρατικό Προϋπολογισμό ως δαπάνη. Στους προϋπολογισμούς των φορέων οι χρηματοδοτήσεις εμφανίζονται ως ισόποση αύξηση των εσόδων τους και οι πληρωμές για εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων τους εμφανίζονται ως δαπάνη. Σε δημοσιονομική βάση επέρχεται αντίστοιχη μείωση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων τους προς τρίτους, καθιστώντας τη συνολική διαδικασία δημοσιονομικά ουδέτερη σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης.

Συνολικά, στο πλαίσιο του προγράμματος, έχουν μεταφερθεί πιστώσεις στους προϋπολογισμούς των Υπουργείων και των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης ύψους 4.634 εκατ. ευρώ. Επιπλέον, έχουν διατεθεί 1.217 εκατ. ευρώ για την αποπληρωμή εκκρεμών επιστροφών φόρων και 1.162 εκατ. ευρώ για την εκκαθάριση και εξόφληση εκκρεμών αιτήσεων συνταξιοδότησης. Από τα ποσά αυτά, ως και τον Σεπτέμβριο του 2018, έχουν εξοφληθεί ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις προς τρίτους ύψους 4.099 εκατ. ευρώ, εκκρεμείς επιστροφές φόρων καθαρού ποσού 911 εκατ. ευρώ και εκκρεμείς αιτήσεις συνταξιοδότησης ύψους 1.054 εκατ. ευρώ.

Οι ενισχύσεις πιστώσεων - επιχορηγήσεις και η διατεθείσα χρηματοδότηση για επιστροφές φόρων, καθώς και οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν αποτυπώνονται στον πίνακα 3.30, ανά έτος και ανά υποτομέα της Γενικής Κυβέρνησης.

Πίνακας 3.30 Πρόγραμμα εξόφλησης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων Ιούλιος 2016 έως Σεπτέμβριος 2018 (σε εκατ. ευρώ)								
	Ενισχύσεις πιστώσεων - Επιχορηγήσεις				Πληρωμές			
	Ιουλ.-Δεκ. 2016	Ιαν.-Δεκ. 2017	Ιαν.-Σεπτ. 2018	Σύνολο	Ιουλ.-Δεκ. 2016	Ιαν.-Δεκ. 2017	Ιαν.-Σεπτ. 2018	Σύνολο
Κράτος*	467	4	2	473	467	4	1	472
Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης	81	115	126	322	56	128	59	244
Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης εκ των οποίων ΕΟΠΥΥ	1.097	501	483	2.081	922	527	352	1.801
	675	0	0	674	504	94	25	623
Νοσοκομεία	1.148	43	72	1.264	1.035	127	10	1.171
Νομικά Πρόσωπα	270	122	103	495	268	117	26	410
Γενική Κυβέρνηση	3.063	786	785	4.634	2.748	903	447	4.099
Εκκρεμείς επιστροφές φόρων	405	172	640	1.217	380	194	337	911
Εκκρεμείς αιτήσεις συνταξιοδότησης	-	645	517	1.162	-	511	543	1.054
Σύνολο	3.468	1.602	1.942	7.012	3.129	1.608	1.327	6.064

* Το 2016 ενισχύθηκαν οι πιστώσεις κατά 420 εκατ. ευρώ περίπου και αποπληρώθηκαν αντίστοιχες υποχρεώσεις, χωρίς να απαιτηθεί παροχή ρευστότητας, καθώς το ποσό συμψηφίστηκε με υποχρεώσεις τρίτων προς το Δημόσιο.

Ως αποτέλεσμα, παρατηρείται σταδιακή μείωση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων και των εκκρεμών επιστροφών φόρων, καθώς τον Σεπτέμβριο του 2018 ανέρχονται σε 2.612 εκατ. ευρώ. Συνολικά, από τον Ιούνιο του 2016, έχει σημειωθεί μείωση κατά 4.793 εκατ. ευρώ, ήτοι κατά 65% περίπου.

Μέχρι την ολοκλήρωση του προγράμματος στο τέλος του 2018, εκτιμάται ότι οι φορείς θα μειώσουν περαιτέρω τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις τους. Με τη συνέχιση της προσπάθειας των φορέων για εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και από ίδιους πόρους, σε συνδυασμό με τη συνεχιζόμενη εποπτεία και παρακολούθηση από πλευράς του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, αναμένεται η ομαλοποίηση της αποπληρωμής των υποχρεώσεων της Γενικής Κυβέρνησης προς τρίτους, ενισχύοντας τη ρευστότητα της οικονομίας.

9. Μεταρρυθμίσεις στη δημοσιονομική διαχείριση

Επισκόπηση Δαπανών

Η επισκόπηση δαπανών συνιστά ένα από τα πλέον αποτελεσματικά δημοσιονομικά εργαλεία για την αξιολόγηση των δημοσίων δαπανών και την άσκηση ουσιαστικού ελέγχου επί αυτών. Μέσα από τη συγκέντρωση, επεξεργασία και κοστολόγηση προτάσεων για πολιτικές εξοικονόμησης πόρων, επιδιώκεται η δημιουργία δημοσιονομικού περιθωρίου, ώστε να ενισχυθούν οι δράσεις για την προστασία ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων.

Το εγχείρημα της επισκόπησης δαπανών απαιτεί την ενίσχυση των συνεργειών μεταξύ των φορέων και του Υπουργείου Οικονομικών. Αποτελεί δυναμική διαδικασία μεσοπρόθεσμου χαρακτήρα, καθώς συνδέεται με αλλαγή κρατικών λειτουργιών και απαιτεί τη συγκριτική αξιολόγηση κάθε δαπάνης. Με τη διεξαγωγή επισκοπήσεων σε τακτική βάση, στόχος είναι να διασφαλιστεί η υψηλή και μετρήσιμη κοινωνική ανταποδοτικότητα των διατιθέμενων δημόσιων πόρων.

Υλοποίηση δράσεων επισκόπησης δαπανών υπουργείων

Τα εγκεκριμένα ποσά από τις δράσεις εξοικονόμησης που προτάθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος επισκόπησης περιόδου 2016-2017, ενσωματώθηκαν στον κρατικό προϋπολογισμό έτους 2018 και στο Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΜΠΔΣ) 2019-2022.

Η παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης των δράσεων γίνεται από τη Διεύθυνση Αξιολόγησης Δράσεων Γενικής Κυβέρνησης (ΔΑΔΓΚ) της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικής Πολιτικής και Προϋπολογισμού του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Μέσα από τη δημιουργία ενός μόνιμου και τακτικού μηχανισμού παρακολούθησης της πορείας υλοποίησης του προγράμματος εξοικονόμησης, με μηνιαία υποβολή αναφορών, επιχειρήθηκε ο έγκαιρος εντοπισμός αποκλίσεων και η ανάπτυξη εναλλακτικών δράσεων σε περίπτωση απόκλισης από το στόχο. Επιπρόσθετα, δόθηκε έμφαση στην ουσιαστική αξιολόγηση της απόδοσης κάθε δράσης, ώστε να εντοπιστούν οι αιτίες τυχόν προβλημάτων κατά την υλοποίηση και να ληφθούν άμεσα τα αναγκαία μέτρα για την προώθηση των σχετικών πολιτικών.

Κύριους στόχους της παρακολούθησης, πέραν των αμιγώς δημοσιονομικών, συνιστούν οι εξής:

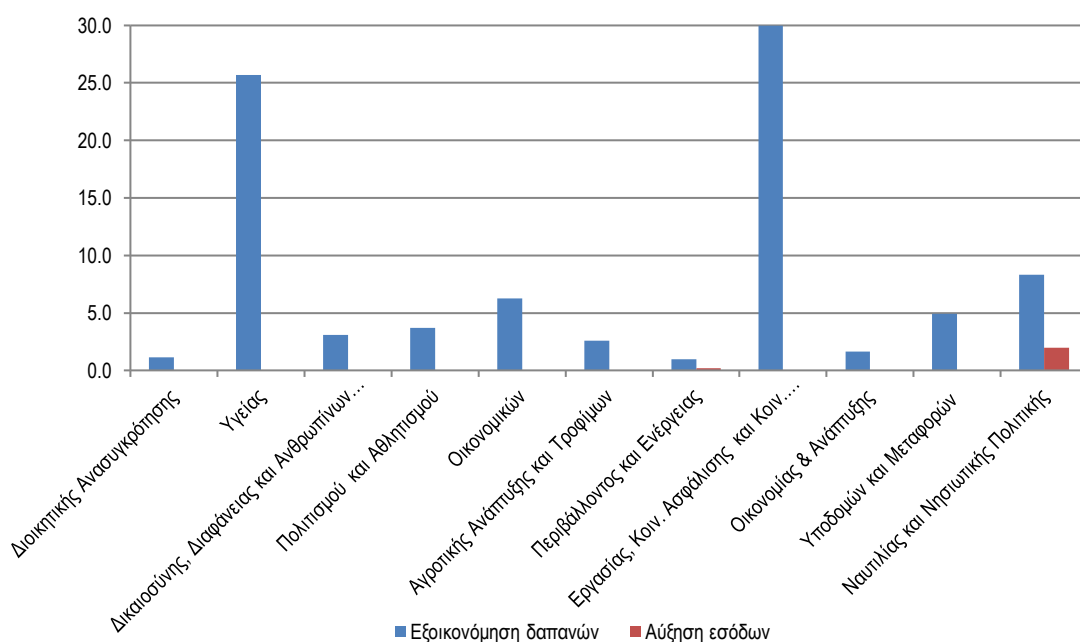
- εγκαθίδρυση κουλτούρας στους φορείς ότι η επισκόπηση δαπανών είναι μια συνεχής διαδικασία,
- εκπαίδευση των φορέων στη μεθοδολογία παρακολούθησης της επίτευξης των εξοικονομήσεων και
- προετοιμασία των φορέων για περαιτέρω εμβάθυνση στις διαδικασίες επισκόπησης και εντοπισμού αναποτελεσματικών δράσεων και πολιτικών.

Τα Υπουργεία που μετέχουν στο πρόγραμμα, οι δράσεις τους και οι αντίστοιχες εξοικονομήσεις παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 3.31 Εξοικονομήσεις δαπανών και αύξηση εσόδων που ενσωματώθηκαν στον προϋπολογισμό έτους 2018 (σε εκατ. ευρώ)

Υπουργείο - Φορέας	Δαπάνες	Έσοδα
Διοικητικής Ανασυγκρότησης	1,1	-
Υγείας	25,7	-
Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	3,1	-
Πολιτισμού και Αθλητισμού	3,7	-
Οικονομικών	6,3	-
Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	2,6	-
Περιβάλλοντος και Ενέργειας	1,0	0,2
Εργασίας, Κοιν. Ασφάλισης και Κοιν. Αλληλεγγύης	30,0	-
Οικονομίας & Ανάπτυξης	1,6	-
Υποδομών και Μεταφορών	4,9	-
Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής	8,3	2,0
Σύνολο	88,3	2,2

Διάγραμμα 3.1 Εξοικονόμηση δαπανών και αύξηση εσόδων που ενσωματώθηκαν στον προϋπολογισμό έτους 2018 (σε εκατ. ευρώ)

Παροχή έκπτωσης από παρόχους ηλεκτρικής ενέργειας

Η δαπάνη για ηλεκτρική ενέργεια αποτελεί σημαντική κατηγορία εξόδου για όλους τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης. Το Υπουργείο Οικονομικών ανέλαβε πρωτοβουλία για την προώθηση οριζόντιας δράσης, με στόχο τον εξορθολογισμό της σχετικής δαπάνης. Προκειμένου η ρύθμιση να λειτουργήσει τόσο προς όφελος των φορέων όσο και προς όφελος της αγοράς, καθορίστηκε η διαδικασία, οι όροι και οι προϋποθέσεις αναφορικά με τη χορήγηση χρηματικών προκαταβολών σε προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας, έναντι των συνολικών ετήσιων υποχρεώσεων της εκάστοτε

τρέχουσας χρήσης για δαπάνη εξόφλησης λογαριασμών ηλεκτρικού ρεύματος των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης. Οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας χορηγούν στο Ελληνικό Δημόσιο έκπτωση έναντι των προαναφερόμενων χρηματικών προκαταβολών. Το ποσοστό της συνολικής έκπτωσης καθορίστηκε σε ποσοστό 27% και αναλύεται σε 6% έκπτωση προπληρωμής, 15% έκπτωση συνέπειας και 6% έκπτωση όγκου.

Η δράση αυτή είναι διαρθρωτικού χαρακτήρα και σηματοδοτεί την εμπέδωση πρακτικών αναφορικά με την ανάπτυξη ενεργειών για την αποδοτικότερη λειτουργία του Δημοσίου και την επίτευξη εξοικονομήσεων μέσα από καλύτερη διαχείριση των υφιστάμενων πόρων.

Η αναμενόμενη εξοικονόμηση εκτιμάται σε τουλάχιστον 90 εκατ. ευρώ κατ' έτος, συναρτάται, ωστόσο, με την αντίστοιχη διακύμανση της κατανάλωσης.

Επισκόπηση δαπανών έτους 2018

Για το 2018, το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους (ΓΛΚ) εμβάθυνε περισσότερο επί της διαδικασίας επισκόπησης δαπανών. Το εγχείρημα κατά το έτος αυτό είχε περισσότερο στοχευμένο χαρακτήρα, εστιάζοντας σε συγκεκριμένα Υπουργεία και τομείς πολιτικής. Συγκεκριμένα, η επισκόπηση δαπανών έτους 2018 αφορά στα Υπουργεία Υγείας, Πολιτισμού & Αθλητισμού και Υποδομών & Μεταφορών, με έμφαση σε εποπτευόμενους αυτών φορείς.

Για την υλοποίηση του έργου, συστάθηκαν διυπουργικές επιτροπές με τη συμμετοχή εκπροσώπων του ΓΛΚ και του αρμόδιου κάθε φορά Υπουργείου με στόχο την επισκόπηση δαπανών, καθώς και την καταγραφή και αξιολόγηση δράσεων και διαδικασιών, προκειμένου:

- να εντοπιστούν δαπάνες μειωμένης αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας και να διαμορφωθούν κοινά αποδεκτές ποσοτικοποιημένες προτάσεις, ώστε να απελευθερωθούν πόροι και να κατανεμηθούν σε χρήσεις υψηλής κοινωνικής αποτελεσματικότητας,
- να διαμορφωθούν κοινά αποδεκτές προβλέψεις των εκτιμώμενων αποδόσεων κατά το χρονικό διάστημα του ισχύοντος Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΜΠΔΣ) και
- να τεθούν δείκτες παρακολούθησης της αποτελεσματικότητας των προτεινόμενων δράσεων.

Διάθεση δημιουργούμενου δημοσιονομικού οφέλους

Βασική διάσταση της επιτυχούς υλοποίησης της επισκόπησης δαπανών αποτελεί η ισχυρή δέσμευση των ίδιων των Υπουργείων προς τούτο. Για το σκοπό αυτό, το ΓΛΚ επέλεξε μέρος του δημοσιονομικού οφέλους που θα επιτευχθεί μέσα από τη διαδικασία αυτή από τα τρία πιλοτικά Υπουργεία (Υγείας, Πολιτισμού & Αθλητισμού και Υποδομών & Μεταφορών) κατά το 2019 να παραμείνει στο ίδιο το Υπουργείο που θα υλοποιήσει την εξοικονόμηση, ως δημοσιονομικός χώρος για την ανάπτυξη πολιτικών για την ενίσχυση των ασθενέστερων ομάδων και τη δημιουργία κοινωνικού οφέλους.

Λοιπές οριζόντιες δράσεις

Στο πλαίσιο του προγράμματος επισκόπησης δαπανών έτους 2018 διερευνήθηκε η δυνατότητα επίτευξης πρόσθετων εξοικονομήσεων στην τηλεπικοινωνιακή δαπάνη σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης, τόσο μέσα από καλύτερη εποπτεία και έλεγχο όσο και αξιοποιώντας περαιτέρω δυνατότητες του κυβερνητικού δικτύου «Σύζευξις», το οποίο αποτελεί έργο παροχής προηγμένων τηλεπικοινωνιακών και τηλεματικών υπηρεσιών ευρυζωνικού χαρακτήρα, υψηλής προστιθέμενης αξίας σε φορείς του Δημόσιου Τομέα σε όλη την ελληνική επικράτεια.

Μέσα στο επόμενο έτος, οι αρμόδιες υπηρεσίες θα οργανώσουν τα επόμενα βήματα και τις απαραίτητες ενέργειες για την επίτευξη της εξοικονόμησης.

Δράσεις επισκόπησης πιλοτικών υπουργείων 2018

Στη συνέχεια, παρουσιάζονται οι κυριότερες δράσεις που προέκυψαν στο πλαίσιο της επισκόπησης δαπανών των πιλοτικών υπουργείων του τρέχοντος έτους.

Υπουργείο Υγείας

Παρακολούθηση προγράμματος επισκόπησης περιόδου 2016-2017

Στο πλαίσιο της παρακολούθησης του προγράμματος επισκόπησης περιόδου 2016-2017, εξετάστηκε η πορεία υλοποίησης των συμφωνημένων δράσεων και η ανάγκη επικαιροποίησης των αποδόσεων τους τόσο για το 2018, όσο και για τα έτη του ΜΠΔΣ. Ειδικότερα, πρόκειται για τις κάτωθι δράσεις:

- αναδιάρθρωση πολιτικών διαχείρισης των υπηρεσιών καθαριότητας, φύλαξης και σίτισης στα νοσοκομεία,
- αναδιάρθρωση πολιτικών για τις συντηρήσεις μηχανημάτων,
- δημιουργία μονάδων παραγωγής οξυγόνου στα νοσοκομεία και
- εφαρμογή νέων πολιτικών για την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας και τις μισθώσεις ακινήτων.

Επισκόπηση δαπανών έτους 2018

Η Διυπουργική Επιτροπή για την επισκόπηση δαπανών, την καταγραφή, κοστολόγηση και αξιολόγηση δράσεων και διαδικασιών του Υπουργείου Υγείας και των εποπτευόμενων από αυτό φορέων, κατά τη διάρκεια των εργασιών της, για τον ιδιαίτερα ευαίσθητο τομέα της Υγείας, είχε ως βασική στόχευση την επικέντρωση σε δράσεις που σε καμία περίπτωση δεν οδηγούν σε οριζόντιες περικοπές στον τομέα αυτό αλλά, αντιθέτως, ενσωματώνουν καλύτερες πολιτικές διαχείρισης των περιορισμένων πόρων και ενίσχυσης της αποτελεσματικότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Οι κυριότερες νέες δράσεις επισκόπησης δαπανών υγείας, όπως συμφωνήθηκαν με το Υπουργείο Υγείας, έχουν συνοπτικά ως εξής:

- αναδιάρθρωση του συστήματος προμηθειών με κεντριοποίηση των προμηθειών των νοσοκομείων της χώρας (διαγωνιστικές διαδικασίες),
- αποδοτικότερη παρακολούθηση των αποθηκών-παρακαταθηκών των νοσοκομείων και
- αναβάθμιση - εκσυγχρονισμός του τρόπου λειτουργίας των ακτινοδιαγνωστικών εργαστηρίων με αντικατάσταση των ακτινολογικών φιλμ με χρήση συστήματος RIS-PACS και κατάλληλων πληροφοριακών συστημάτων.

Ακολουθεί η αναλυτική παρουσίαση των δράσεων.

- *Κεντριοποίηση προμηθειών των νοσοκομείων της χώρας*

Η κεντριοποίηση των προμηθειών των νοσηλευτικών ιδρυμάτων της χώρας συνιστά βασικό άξονα προτεραιότητας της επισκόπησης δαπανών του Υπουργείου Υγείας. Θα υλοποιηθεί με την ενεργοποίηση της Εθνικής Κεντρικής Αρχής Προμηθειών Υγείας (ΕΚΑΠΥ) που εστιάζει τόσο στην εφαρμογή επιστημονικών μεθόδων στρατηγικού και επιχειρησιακού σχεδιασμού των προμηθειών όσο και στη συστηματική παρακολούθηση του οικονομικού και εφοδιαστικού κύκλου του συστήματος προμηθειών, προϊόντων και υπηρεσιών του δημόσιου συστήματος υγείας. Η ΕΚΑΠΥ θα λειτουργήσει με κύριο πυλώνα τη διεξαγωγή κεντρικών διαγωνισμών για όλους τους φορείς του δημόσιου συστήματος υγείας με προτεραιότητα στην προμήθεια υγειονομικού υλικού

ευρείας κατανάλωσης και υλικών μεγάλης αξίας και στόχο, μέσα στην επόμενη τριετία, να αναδιαμορφώσει πλήρως το σύστημα προμηθειών.

- ***Παρακολούθηση αποθηκών-παρακαταθηκών των νοσοκομείων της χώρας***

Η ενεργοποίηση της ΕΚΑΠΥ συνδέεται και με αυτή τη δράση, η οποία αποτελεί, εξίσου, κύριο άξονα προτεραιότητας της επισκόπησης δαπανών του Υπουργείου Υγείας. Κύριο πυλώνα αυτής, συνιστά η αναβάθμιση των πληροφοριακών συστημάτων παρακολούθησης των αποθηκών-παρακαταθηκών των φορέων παροχής υπηρεσιών υγείας, με στόχο την αποτελεσματική παρακολούθηση του συστήματος, των διαδικασιών και των αποθεμάτων των αποθηκών-παρακαταθηκών, μέσα και από την ενοποίηση/ διασφάλιση διαλειτουργικότητας των υφιστάμενων πληροφοριακών συστημάτων παρακολούθησής τους, έτσι ώστε να αντλούνται ομοιογενή στοιχεία από όλα τα νοσοκομεία, που θα οδηγούν στην ορθή απογραφή και διαχείριση των αποθηκών.

Με την ενοποίηση των πληροφοριακών συστημάτων, στόχος είναι, μεταξύ των άλλων, να υλοποιηθεί και η απεικόνιση των αποθεμάτων του κάθε νοσοκομείου σε πραγματικό χρόνο, έτσι ώστε να είναι δυνατή η διακίνηση υλικών μεταξύ τους σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών.

- ***Εγκατάσταση συστήματος RIS-PACS για τη διαχείριση των ακτινοδιαγνωστικών εικόνων των Νοσοκομείων***

Η δράση αφορά στον εκσυγχρονισμό της διαχείρισης των ακτινοδιαγνωστικών εικόνων των νοσοκομείων με την εγκατάσταση συστήματος RIS-PACS σε όλα τα νοσοκομεία της χώρας. Το σύστημα αρχειοθέτησης και μετάδοσης εικόνων Picture Archiving and Communication System (PACS) είναι ένα ηλεκτρονικό σύστημα ψηφιακής αρχειοθέτησης, αποθήκευσης, διαχείρισης και διανομής ιατρικών εικόνων, τόσο μεταξύ διαφορετικών τμημάτων ενός νοσοκομείου όσο και μεταξύ διαφορετικών νοσοκομείων ή οργανισμών και θα αντικαταστήσει τον παραδοσιακό τρόπο απεικόνισης των ακτινογραφιών. Το σύστημα PACS σχετίζεται και με άλλα ιατρικά συστήματα πληροφοριών, όπως το ακτινολογικό σύστημα πληροφοριών: Radiology Information System (RIS).

Το έργο προβλέπεται να ολοκληρωθεί κατά τα έτη 2019-2020. Η χρηματοδότηση της προμήθειας και εγκατάστασης, θα καλυφθεί από πόρους του ΕΣΠΑ.

Η δράση αυτή αναμένεται να επιφέρει από το 2020 και εφεξής εξοικονόμηση, η οποία θα ανέλθει στα 12 εκατ. ευρώ κατ' έτος με την πλήρη εφαρμογή του μέτρου, απόδοση που θα προέλθει από τη μείωση της δαπάνης για την αγορά ακτινολογικών φιλμ.

Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

Παρακολούθηση προγράμματος επισκόπησης περιόδου 2016-2017

Οι δράσεις εξοικονόμησης αφορούν σε:

- μείωση του κόστους παροχής τηλεφωνικών υπηρεσιών λόγω ένταξης στο «Σύζευξις II»,
- μείωση λειτουργικού κόστους από ενοίκια και κοινόχρηστα,
- μείωση λειτουργικών δαπανών από συνενώσεις υπηρεσιών, ψηφιοποιήσεις αρχείων, καλύτερο προγραμματισμό θεματικών εκθέσεων, διενέργεια τηλεδιασκέψεων με περιορισμό των μετακινήσεων και εξορθολογισμό δαπανών παραγωγών.

Η εξοικονόμηση που ενσωματώθηκε στον προϋπολογισμό έτους 2018 αφορά σε δράσεις τόσο της κεντρικής διοίκησης του Υπουργείου, όσο και εποπτευόμενων από αυτό φορέων.

Επισκόπηση δαπανών έτους 2018

Η Διυπουργική Επιτροπή για την επισκόπηση δαπανών του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού (Τομέας Πολιτισμού) και των εποπτευόμενων από αυτό φορέων επικεντρώθηκε σε δράσεις βελτίωσης του οικονομικού αποτελέσματος του τομέα, μέσα από τη βελτίωση της λειτουργίας των φορέων, την ανάπτυξη της επιχειρηματικής τους δράσης και τη διασφάλιση της ανοδικής πορείας των εσόδων τους, αλλά και της είσπραξης των απαιτήσεών τους.

Οι δράσεις που προκρίθηκαν είναι διαρθρωτικές, με αναπτυξιακό προσανατολισμό και εστιάζουν στη βέλτιστη διαχείριση της περιουσίας του Υπουργείου και του Ταμείου Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων (ΤΑΠΑ), καθώς και στην προώθηση πολιτικών που οδηγούν στην αύξηση των εσόδων τους. Οι κυριότερες δράσεις έχουν ως εξής:

- εγκατάσταση ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης επιχειρησιακών πόρων (Enterprise Resource Planning - ERP), ηλεκτρονικού εισιτηρίου (e-Ticket), συστήματος ελέγχου πρόσβασης (Access Control) και συστήματος διαχείρισης πωλήσεων (Retail Management System) στους αρχαιολογικούς χώρους, τα μουσεία και τα μνημεία,
- αποτελεσματική διαχείριση και βελτίωση της λειτουργίας αναψυκτηρίων και πωλητηρίων στους αρχαιολογικούς χώρους, τα μουσεία και τα μνημεία της χώρας από το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων (ΤΑΠΑ),
- επικαιροποίηση της τιμολογιακής πολιτικής εισιτηρίων και των δικαιωμάτων εισόδου για τους αρχαιολογικούς χώρους, τα μουσεία και τα μνημεία,
- απόδοση ποσοστού από τα έσοδα εισιτηρίων του Μουσείου της Ακρόπολης στο Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων, όπως προβλέπεται από τον ιδρυτικό νόμο του Μουσείου,
- επικαιροποίηση του πλαισίου για τις διαδικασίες και τα τέλη παραχώρησης των αρχαιολογικών χώρων, των μουσείων και των μνημείων για πολιτιστικές εκδηλώσεις, κινηματογραφήσεις κ.λπ. και
- αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του Υπουργείου ή/και εποπτευόμενων από αυτό φορέων.

Ακολουθεί η αναλυτική παρουσίαση των δράσεων.

- *Αύξηση εσόδων από την εφαρμογή του ηλεκτρονικού εισιτηρίου (e-ticket)*

Η δράση περιλαμβάνει τη συνδυασμένη εγκατάσταση ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης επιχειρησιακών πόρων (Enterprise Resource Planning – ERP), ηλεκτρονικού εισιτηρίου (e-Ticket), συστήματος ελέγχου πρόσβασης (Access Control) και συστήματος διαχείρισης πωλήσεων (Retail Management System) στους αρχαιολογικούς χώρους, τα μουσεία και τα μνημεία που διαχειρίζεται το ΥΠΠΟΑ. Αξίζει να τονιστεί ότι η πρώτη φάση του έργου υλοποιήθηκε χωρίς δημοσιονομικό κόστος, μέσω δωρεών.

Τα αναμενόμενα οφέλη είναι τα ακόλουθα: (α) αποτελεσματικότερος έλεγχος της πρόσβασης των επισκεπτών, (β) δυνατότητα έκδοσης εισιτηρίων μέσω διαδικτύου, η οποία αναμένεται να αυξήσει περαιτέρω την επισκεψιμότητα και τα έσοδα, (γ) αναβάθμιση της διαχείρισης των πωλήσεων εκδόσεων και πολιτιστικών προϊόντων με την εισαγωγή συστήματος γραμμωτού κώδικα (barcode) και (δ) αναδιοργάνωση και αναβάθμιση των εσωτερικών οικονομικών, λογιστικών και διαχειριστικών λειτουργιών του ΤΑΠΑ, των διαδικασιών καταγραφής και ελέγχου των εισπράξεων και της διακίνησης εκδόσεων και πολιτιστικών προϊόντων, με την αυτοματοποιημένη σύνδεση του κεντρικού λογιστηρίου με τα εκδοτήρια των εισιτηρίων, τα πωλητήρια και την αποθήκη.

Στους χώρους όπου εφαρμόζεται σε πρώτο στάδιο το e-ticket (Ακρόπολη και γύρω αρχαιολογικοί χώροι του ιστορικού κέντρου της Αθήνας, Κνωσός και Μουσείο Ηρακλείου και αρχαιολογικός χώρος και μουσείο Αρχαίας Μεσσήνης) εκτιμάται αύξηση εσόδων για το 2019 συνολικού ύψους 8 εκατ. ευρώ.

- ***Αύξηση εσόδων από νέα τιμολογιακή πολιτική στα τέλη από φωτογράφιση, κινηματογράφιση κ.λπ., παραχωρήσεις αρχαιολογικών χώρων, μνημείων και μουσείων***

Με γνώμονα την ανάγκη της ολοκληρωμένης προστασίας του μνημειακού πλούτου και τη διαφύλαξη των δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου επί των μνημείων, η συγκεκριμένη δράση συμβάλλει στην επαναξιολόγηση της υφιστάμενης πολιτικής αναφορικά με την επιβολή τελών κινηματογράφησης και παραχώρησης χρήσης μνημείων, αρχαιολογικών χώρων, ιστορικών τόπων και χώρων μουσείων.

Με την υλοποίηση της δράσης, με έναρξη απόδοσης την 1/1/2019, προβλέπεται σταδιακή αύξηση των εσόδων του Ταμείου Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων από τα αντίστοιχα τέλη κατά 50%, ενώ παράλληλα ενισχύεται η προστασία του θεμελιώδους δικαιώματος των πολιτών και της κοινωνίας στη συμμετοχή στην πολιτιστική κληρονομιά της χώρας.

- ***Απόδοση ποσοστού των εσόδων από τα εισιτήρια του Μουσείου της Ακρόπολης στο Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων***

Η συγκεκριμένη δράση εντάσσεται στην ευρύτερη στρατηγική αξιοποίησης της πολιτιστικής κληρονομιάς και αποσκοπεί στην αύξηση των εσόδων του Ταμείου Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων.

Συγκεκριμένα, περιλαμβάνει τις ενέργειες για την επικαιροποίηση της τιμολογιακής πολιτικής του Μουσείου της Ακρόπολης και την απόδοση ποσοστού των εσόδων αυτού στο ΤΑΠΑ.

- ***Αύξηση εσόδων από την επικαιροποίηση της τιμολογιακής πολιτικής των εισιτηρίων και των δικαιωμάτων εισόδου***

Με την εφαρμογή της εν λόγω δράσης, επιχειρείται η επανεξέταση της τιμολογιακής πολιτικής και των δικαιωμάτων εισόδου σε μνημεία, οργανωμένους αρχαιολογικούς χώρους, ιστορικούς τόπους και μουσεία, με πρωταρχική μέριμνα να μην θιγούν οι ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες.

- ***Αξιοποίηση αναψυκτηρίων αρχαιολογικών χώρων, μνημείων και μουσείων***

Η συγκεκριμένη δράση έχει ως στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση των αναψυκτηρίων που διαχειρίζεται το ΤΑΠΑ στους αρχαιολογικούς χώρους, στα μνημεία και τα μουσεία με την άμεση επαναλειτουργία μέρους αυτών που παραμένουν σήμερα κλειστά, μέσω βραχυχρόνιων μεταβατικών συμβάσεων μέχρι να εγκατασταθούν οι διαχειριστές που θα προκύψουν μέσα από τις νέες διαγωνιστικές διαδικασίες, καθώς και από την εφαρμογή όσων προβλέπονται στη νομοθεσία για τη βέλτιστη αξιοποίηση αυτών (άρθρο 22, ν.4551/2018). Οι δράσεις εστιάζουν στην υψηλή ποιότητα παρεχόμενων υπηρεσιών και στην αξιοποίησή τους για την πραγματοποίηση πολιτιστικών εκδηλώσεων, μέτρα που θα συμβάλλουν σημαντικά στη διεθνή προβολή της χώρας και στην εθνική πολιτιστική στρατηγική. Περαιτέρω, αναμένεται αύξηση κερδών μέσω της δυνατότητας περισσότερων τύπων συμβάσεων, πέραν της εκμίσθωσης, όπως δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών, συμβάσεις παραχώρησης και παραχώρηση σε φορείς κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας.

- ***Αξιοποίηση των πωλητηρίων αρχαιολογικών χώρων, μνημείων και μουσείων***

Η συγκεκριμένη δράση περιλαμβάνει όλες τις ενέργειες που απαιτούνται για την επαναλειτουργία των κλειστών πωλητηρίων μουσείων, μνημείων και αρχαιολογικών χώρων, αλλά και τον σταδιακό εφοδιασμό αυτών με ποιοτικά ευπώλητα αναμνηστικά είδη (εκμαγεία, οδηγούς και λοιπά αναμνηστικά).

- ***Αξιοποίηση ακίνητης περιουσίας***

Η συγκεκριμένη δράση αποσκοπεί στη διερεύνηση επίτευξης περαιτέρω εξοικονομήσεων από μισθώματα και γενικότερα από την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού μέσω της καταγραφής των ακινήτων (ιδιόκτητων και μισθωμένων) του Υπουργείου και των εποπτευόμενων από αυτό φορέων, της επεξεργασίας του συνόλου των στοιχείων και της κατάρτισης συνολικής πρότασης ορθολογικότερης διαχείρισής τους, με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον και την εξοικονόμηση πόρων προς όφελος των πολιτών.

Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών

Παρακολούθηση προγράμματος επισκόπησης περιόδου 2016-2017

Οι κυριότερες δράσεις εξοικονόμησης αφορούν σε:

- μεταστέγαση υπηρεσιών,
- μεταρρύθμιση του καθεστώτος εξετάσεων αδειών οδήγησης και
- μείωση λειτουργικών δαπανών κεντρικής διοίκησης και εποπτευόμενων φορέων.

Επισκόπηση δαπανών έτους 2018

Η Διυπουργική Επιτροπή για την επισκόπηση δαπανών, την καταγραφή, κοστολόγηση και αξιολόγηση δράσεων και διαδικασιών του Υπουργείου και των εποπτευόμενων αυτού φορέων έδωσε ιδιαίτερη έμφαση κατά τις εργασίες της σε δράσεις για την αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη διαχείριση του τομέα των αστικών συγκοινωνιών. Στόχο αποτέλεσε η επίτευξη, σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα, ενός βελτιωμένου οικονομικού αποτελέσματος των εταιρειών αυτών και η βελτίωση της απεικόνισης των χρηματοοικονομικών ροών τους με το Κράτος. Επιπροσθέτως, εξετάστηκαν οι δυνατότητες εξεύρεσης αποδοτικότερων μεθόδων για την κάλυψη των επιχειρησιακών αναγκών του Υπουργείου στον τομέα των Μεταφορών.

Ειδικότερα, οι κυριότερες δράσεις είναι οι ακόλουθες:

- αύξηση των εσόδων μέσω δράσεων κατά της εισιτηριοδιαφυγής,
- επανεξέταση των κριτηρίων χορήγησης μειωμένων-δωρεάν μετακινήσεων, προκειμένου οι σχετικές παροχές να κατευθύνονται στις κοινωνικές ομάδες που έχουν μεγαλύτερη ανάγκη αυτών και
- αξιοποίηση ακίνητης περιουσίας.

Ακολουθεί η αναλυτική παρουσίαση των δράσεων.

- *Αύξηση εσόδων μέσω δράσεων κατά της εισιτηριοδιαφυγής*

Στο πλαίσιο της επισκόπησης δαπανών έτους 2018, διερευνήθηκαν τρόποι βελτίωσης του οικονομικού αποτελέσματος του ΟΑΣΑ, διασφαλίζοντας παράλληλα και την εύρυθμη επιχειρησιακή λειτουργία του Οργανισμού. Για το σκοπό αυτό εξετάστηκαν ενέργειες και δράσεις που συμβάλλουν στη μείωση της εισιτηριοδιαφυγής για την αύξηση των εσόδων του Οργανισμού. Στις ανωτέρω ενέργειες εντάσσεται η πλήρης και έγκαιρη αξιοποίηση του αυτόματου συστήματος για τη διέλευση από τις πύλες του μετρό, σε συνδυασμό και με την εισαγωγή ηλεκτρονικού εισιτηρίου (e-ticket) και την εντατικοποίηση των ελέγχων.

Οι δράσεις αυτές προβλέπεται να συνεισφέρουν πρόσθετα έσοδα 16,4 εκατ. ευρώ κατά το έτος 2019, σε σχέση με το 2018.

- *Επανεξέταση των κριτηρίων χορήγησης μειωμένων-δωρεάν μετακινήσεων, προκειμένου οι σχετικές παροχές να κατευθύνονται στις κοινωνικές ομάδες που έχουν μεγαλύτερη ανάγκη αυτών*

Οι υφιστάμενες πολιτικές για τη χορήγηση μειωμένων-δωρεάν μετακινήσεων αφορούν, σύμφωνα με εκτιμήσεις του ΟΑΣΑ, ποσοστό μεγαλύτερο από το ήμισυ του συνόλου των μετακινούμενων. Για λόγους εξορθολογισμού και δικαιότερης κατανομής των ανωτέρω παροχών, κρίθηκε σκόπιμο να επανεξεταστούν οι σχετικές παροχές, λαμβάνοντας υπόψη και πρόσθετα κριτήρια, με στόχο πάντα την προστασία των ευαίσθητων κοινωνικά ομάδων.

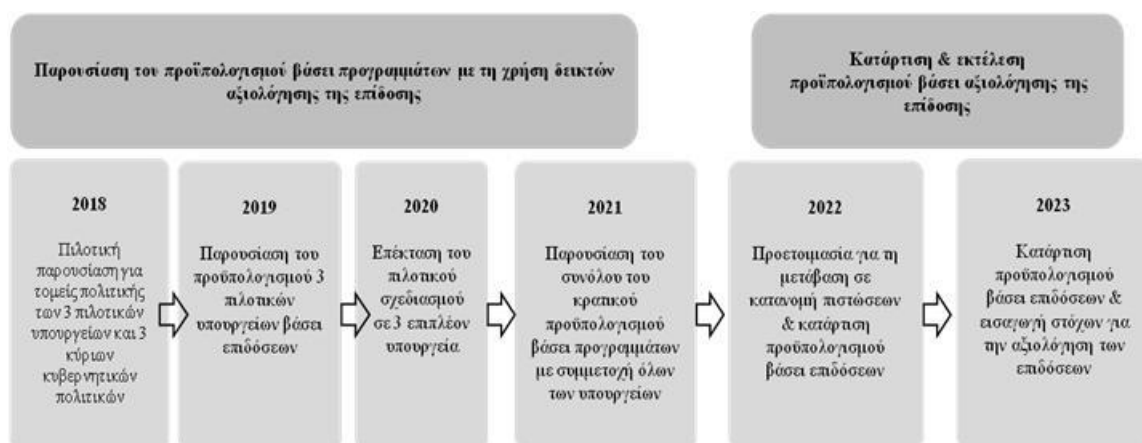
- Αξιοποίηση ακίνητης περιουσίας - μισθώματα

Η συγκεκριμένη δράση στοχεύει στην εξέταση της δυνατότητας περαιτέρω αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας του Υπουργείου και των εποπτευόμενων από αυτό φορέων. Για το σκοπό αυτό, αποφασίστηκε η αναλυτική καταγραφή στοιχείων τόσο των ακινήτων ιδιοκτησίας αυτών, όσο και κτιρίων που στεγάζονται οι ανωτέρω φορείς και δεν τους ανήκουν. Θα ακολουθήσει η επεξεργασία τους και η κατάρτιση συνολικής πρότασης για τη βέλτιστη αξιοποίηση αυτών, λαμβάνοντας υπόψη και τις ιδιαίτερες ανάγκες που θα πρέπει να εξυπηρετηθούν.

Μετάβαση σε προϋπολογισμό επιδόσεων (performance budgeting)

Οι επισκοπήσεις δαπανών αποτελούν ένα από τα εργαλεία του σύγχρονου δημοσιονομικού περιβάλλοντος των προϋπολογισμών επιδόσεων. Με την έξοδο της χώρας από το πρόγραμμα προσαρμογής, η αλλαγή στη φιλοσοφία της δημοσιονομικής διαχείρισης αποτελεί βασική προτεραιότητα και μονόδρομο στην κατεύθυνση της δημοσιονομικής εξυγίανσης. Με τη μεταρρύθμιση του υφιστάμενου συστήματος προϋπολογισμού από το Υπουργείο Οικονομικών, επιδιώκεται, πέραν των απαντήσεων στα ερωτήματα «ποιος» και «πόσο» ξοδεύει, να μπορεί πλέον να δοθεί και απάντηση στο ερώτημα «γιατί» δαπανώνται οι δημόσιοι πόροι, ποιες δράσεις χρηματοδοτούν και με ποιο αποτέλεσμα. Η μέτρηση και παρακολούθηση του βαθμού επίτευξης του επιδιωκόμενου αποτελέσματος των κυβερνητικών δράσεων ενισχύει σημαντικά τη διαφάνεια και υποστηρίζει τη διαδικασία λήψης αποφάσεων κατανομής των πόρων και τον ανασχεδιασμό αναποτελεσματικών κρατικών λειτουργιών.

Η αλλαγή του συστήματος κατάρτισης, εκτέλεσης και παρακολούθησης του κρατικού προϋπολογισμού αποτελεί σημαντική μεταρρύθμιση στη δημοσιονομική διαχείριση και σχεδιάζεται να υλοποιηθεί σε δύο στάδια, σε βάθος πενταετίας, ως εξής:

Παρουσίαση βάσει προγραμμάτων και εισαγωγή δεικτών αξιολόγησης του αποτελέσματος των πολιτικών επισκόπησης δαπανών έτους 2018

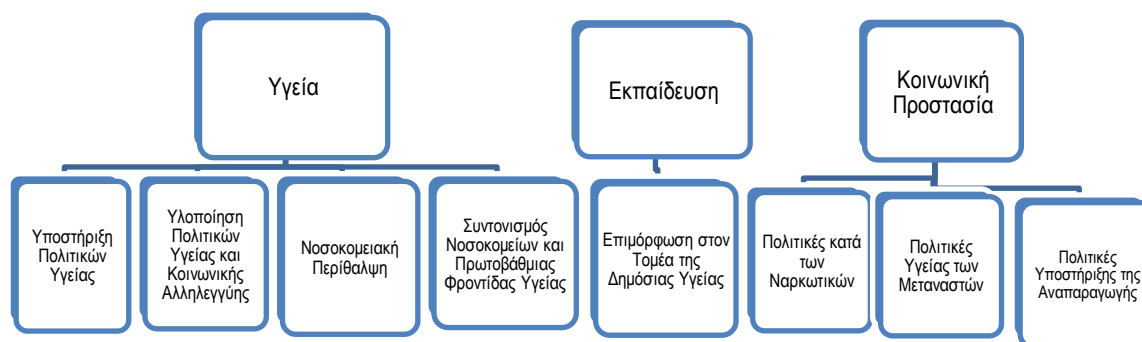
Στο πλαίσιο αυτό και σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στο π.δ.54/2018, αναφορικά με το λογιστικό σχέδιο της Γενικής Κυβέρνησης, για τους τομείς των πιλοτικών υπουργείων που εξετάστηκαν στο πλαίσιο της επισκόπησης του τρέχοντος έτους, επιχειρήθηκε μια πρώτη προσέγγιση αποτύπωσης του προϋπολογισμού τους με λειτουργική ταξινόμηση, με τις εξής δύο βασικές παραδοχές:

- ως πρώτο επίπεδο ταξινόμησης, ορίστηκε ο πρώτος βαθμός του Διεθνούς Προτύπου Ταξινόμησης των Κυβερνητικών Λειτουργιών COFOG (Classification Of the Functions Of Government),
- ως δεύτερο επίπεδο, καταρτίστηκαν προγράμματα που υλοποιούνται/χρηματοδοτούνται από τα υπουργεία, με τους περιορισμούς, σε αυτό το στάδιο, της υφιστάμενης διοικητικής και οικονομικής ταξινόμησης. Στόχος είναι, με την πλήρη ανάπτυξη του λογιστικού σχεδίου και τη βελτίωση της παρεχόμενης πληροφόρησης να βελτιωθεί και η ανάπτυξη των προγραμμάτων.

Περαιτέρω, στην επισκόπηση δαπανών περιόδου 2018, ενσωματώθηκαν για πρώτη φορά και στοιχεία δεικτών παρακολούθησης της πορείας υλοποίησης των δράσεων, συνοδευόμενα από τιμή-στόχο για το πρώτο έτος της υλοποίησης κάθε δράσης. Κύρια συνιστώσα της ανωτέρω προσπάθειας αποτελεί, η παρακολούθηση της πορείας των δεικτών, του βαθμού υλοποίησης των δράσεων αλλά και τυχόν αποκλίσεων, ώστε να λαμβάνονται έγκαιρα τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα.

Υπουργείο Υγείας

Διάγραμμα 3.2 Ταξινόμηση λειτουργιών του Υπουργείου Υγείας

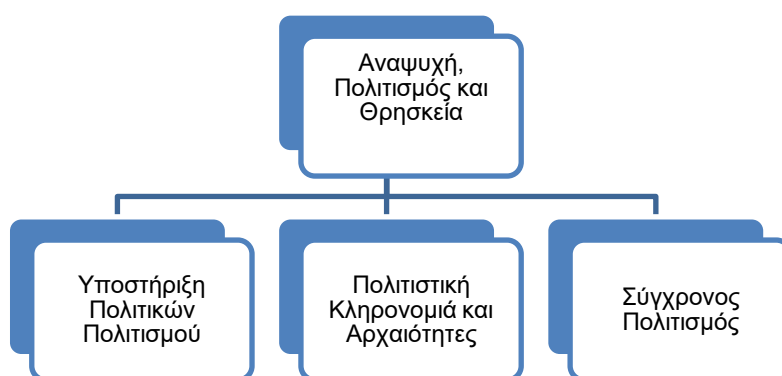
Για την παρακολούθηση της υλοποίησης των νέων δράσεων 2018 τίθενται πιλοτικά δείκτες, οι οποίοι έχουν ως εξής:

α/α δείκτη μέτρησης:	1	2	3
Ονομασία:	Παρακολούθηση υλοποίησης συστήματος ενιαίας κωδικοποίησης	Αριθμοδείκτης καταγραφής αναλώσεων	Αριθμοδείκτης εγκατάστασης συστημάτων RIS-PACS
Περιγραφή:	Με τον δείκτη αυτό θα μετρηθεί το ποσοστό των υλικών για τα οποία η ενιαία κωδικοποίηση έχει ενσωματωθεί στα συστήματα όλων των φορέων του συστήματος υγείας και χρησιμοποιείται για την εκτέλεση διαγνωστικών διαδικασιών, την καταγραφή αναλώσεων κ.λπ.	Η έγκαιρη καταγραφή των αναγκών και των αναλώσεων του συστήματος υγείας, ιατροτεχνολογικό υλικό και υπηρεσίες που το αναλώνουν, είναι κομβικής σημασίας για τη λειτουργία του συστήματος εποπτείας και συντονισμού των προμηθειών. Η δημιουργία προτύπων υποβολής αναγκών και αναλώσεων θα συμβάλει εξίσου στον καλύτερο προγραμματισμό και στη δημιουργία ενός εποπτικού συστήματος ελέγχου των αναγκών και των αναλώσεων των νοσοκομείων του ΕΣΥ.	Με τον δείκτη αυτό θα υπολογιστεί το ποσοστό εγκατάστασης συστημάτων RIS-PACS στα νοσοκομεία της χώρας. Το εν λόγω σύστημα αφορά στην αλλαγή του τρόπου διαχείρισης των ακτινοδιαγνωστικών εικόνων των νοσοκομείων.

Μονάδα μέτρησης:	Ποσοστό %	Ποσοστό %	Ποσοστό %
Τύπος:	[Υλικά που ενσωματώθηκαν/Συνολικό αριθμό υλικών]*100	[Αναλώσεις υλικών για τα οποία καταγράφηκαν συγκεντρωτικά οι αναλώσεις του συστήματος υγείας/Συνολικό αριθμό αναλώσεων]*100	[Αριθμός νοσοκομείων στα οποία εγκαταστάθηκε το σύστημα /Νοσοκομεία της χώρας] * 100
Συχνότητα διεξαγωγής μέτρησης:	Ανά τετράμηνο	Ανά εξάμηνο	Ανά τρίμηνο
Τιμή-στόχος για το 2019	Ολοκλήρωση κατά 20%	Ολοκλήρωση κατά 20%	Ολοκλήρωση κατά 50%

Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

Διάγραμμα 3.3 Ταξινόμηση λειτουργιών του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού

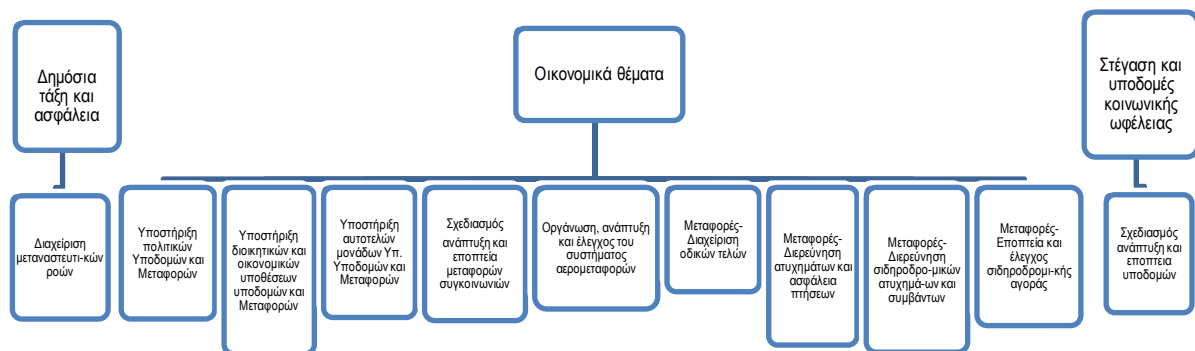
Για την παρακολούθηση της υλοποίησης των νέων δράσεων 2018 τίθενται πιλοτικά δείκτες, οι οποίοι έχουν ως εξής:

α/α δείκτη μέτρησης:	1	2
Ονομασία:	Αύξηση εσόδων από μίσθωση αναψυκτηρίων	Αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου ή μικτού κέρδους (από πωλητήρια)
Περιγραφή:	Με τον δείκτη αυτό θα υπολογιστεί το ποσό ή/και ποσοστό της αύξησης των εσόδων από την επαναλειτουργία των αναψυκτηρίων αρχαιολογικών χώρων, μουσείων και μνημείων.	Με τον δείκτη αυτό θα υπολογιστεί το ποσοστό της αύξησης ή μείωσης των μικτών κερδών από τα πωλητέα είδη πιθανόν λόγω αλλαγής της τιμολογιακής πολιτικής του ΤΑΠ ή του συστήματος προμηθειών αλλά κυρίως από την έγκαιρη έναρξη κλειστών πωλητηρίων των αρχαιολογικών χώρων, μουσείων και μνημείων.
Μονάδα μέτρησης:	Απόλυτος αριθμός ή /και ποσοστό %	%
Τύπος:	[Έσοδα από μισθώσεις των αναψυκτηρίων 2019-Έσοδα από μισθώσεις των αναψυκτηρίων 2018] Ή [Έσοδα από μισθώσεις των αναψυκτηρίων 2019/Έσοδα από μισθώσεις των αναψυκτηρίων 2018]*100 Σημειώνεται ότι ως έσοδα από αναψυκτήρια νοούνται τα έσοδα από	[Μικτά κέρδη /Κύκλο εργασιών (πωλήσεις)]*100 Σημειώνεται ότι ως μικτά κέρδη νοούνται τα έσοδα από πωλητέα είδη μείον το κόστος πωληθέντων.

	μισθώματα αυτών.	
Συχνότητα διεξαγωγής μέτρησης:	Ανά τετράμηνο	Ανά τετράμηνο
Τιμή-στόχος για το 2019	Η αύξηση των εσόδων κατά 20% μετά από την εφαρμογή της εν λόγω δράσης.	Η αύξηση του μικτού κέρδους των πωλητηρίων κατά 10% μετά από την εφαρμογή της εν λόγω δράσης.

Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών

Διάγραμμα 3.4 Ταξινόμηση λειτουργιών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών

Για την παρακολούθηση της υλοποίησης των νέων δράσεων 2018 τίθενται πιλοτικά δείκτες, οι οποίοι έχουν ως εξής:

α/α δείκτη μέτρησης:	1	2
Ονομασία:	Μέσος αριθμός ελέγχων εισιτηρίων ανά ελεγκτή	Αριθμοδείκτης πρόσθετης αύξησης εσόδων από την εφαρμογή e-ticket και την καταπολέμηση της εισιτηριοδιαφυγής.
Περιγραφή:	Με το δείκτη αυτό θα υπολογιστεί το μέσο πλήθος ελέγχων επικύρωσης των εισιτηρίων που διεξάγονται στα μέσα αστικών μεταφορών.	Με τον δείκτη αυτό θα υπολογιστεί το ποσοστό της αύξησης των εσόδων μετά από την εφαρμογή του ηλεκτρονικού εισιτηρίου στο μετρό και την καταπολέμηση της εισιτηριοδιαφυγής.
Μονάδα μέτρησης:	Απόλυτος αριθμός	%
Τύπος:	[Σύνολο ελέγχων επικυρώσεων που έχουν διενεργηθεί/Αριθμός ελεγκτών]	[(Έσοδα από εισιτήρια έτους 2019-Έσοδα από εισιτήρια έτους 2018)/Έσοδα από εισιτήρια έτους 2018]*100

Συχνότητα διεξαγωγής μέτρησης:	Ανά τρίμηνο	Ανά τρίμηνο
Τιμή-στόχος:	36.000 επικυρώσεις (χτυπήματα εισιτηρίων) ανά ελεγκτή στο τρίμηνο (δηλ. 400 περίπου οχήματα το μήνα *30 περίπου επικυρώσεις ανά όχημα *3 μήνες)	10%

Στόχος είναι κατά το επόμενο έτος να επεκταθεί περαιτέρω ο πιλοτικός σχεδιασμός και οι δράσεις προετοιμασίας των φορέων για την επίτευξη του στόχου της μετάβασης σε προϋπολογισμό επιδόσεων, σύμφωνα με το τεθέν χρονοδιάγραμμα.

Παρουσίαση με στοιχεία προϋπολογισμού επίδοσης τριών κύριων κυβερνητικών πολιτικών

Πέραν των δράσεων των πιλοτικών υπουργείων, επιχειρείται η παρουσίαση με στοιχεία προϋπολογισμού επίδοσης τριών πολιτικών, οι οποίες συνιστούν κύριες κυβερνητικές προτεραιότητες. Οι πολιτικές αυτές αφορούν στην:

- αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας,
- προώθηση πολιτικών για την ενίσχυση της απασχόλησης και
- ενίσχυση της βασικής εκπαίδευσης στην προσχολική ηλικία.

Από την παρουσίαση αυτή, επιχειρείται να αναδειχθεί η νέα διάσταση που εισάγεται στη δημοσιονομική διαχείριση και αφορά στην ενίσχυση της διαφάνειας και της πληροφόρησης τόσο του Ελληνικού Κοινοβουλίου όσο και των Ελλήνων πολιτών για το πού κατευθύνονται οι δημόσιοι πόροι και ποια είναι τα αποτελέσματα που επιτυγχάνονται.

Αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας

Η αποτελεσματική αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας αποτελεί βασική προτεραιότητα της κοινωνικής πολιτικής της κυβέρνησης. Ήδη καταγράφεται, με βάση τα στοιχεία που παρακολουθούνται από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, βελτίωση των βασικών δεικτών σε σχέση με το 2016. Συγκεκριμένα, παρατηρήθηκε ότι ο κίνδυνος φτώχειας, ο κίνδυνος κοινωνικού αποκλεισμού, η παιδική φτώχεια, το βάθος της φτώχειας, η υλική στέρηση και η υλική στέρηση παιδιών μειώθηκαν. Ιδιαίτερα η παιδική φτώχεια και η υλική στέρηση των παιδιών μειώθηκαν περισσότερο από την αντίστοιχη μείωση στο γενικό πληθυσμό.

Προς την κατεύθυνση περαιτέρω μείωσης της παιδικής φτώχειας, μεταξύ άλλων, αναμορφώθηκε, ήδη από το 2018, το καθεστώς που διέπει τα οικογενειακά επιδόματα, με την αντικατάστασή τους από ένα ενιαίο επίδομα παιδιού, για την ενίσχυση των κοινωνικών ομάδων που βρίσκονται σε πραγματική αδυναμία. Το ενιαίο αυτό επίδομα καταβάλλεται λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό των εξαρτώμενων τέκνων και το ισοδύναμο οικογενειακό εισόδημα, πραγματικό ή τεκμαρτό, από κάθε πηγή ημεδαπής και αλλοδαπής προέλευσης προ φόρων.

Η θετική επίδραση τόσο από τη συγκεκριμένη παρέμβαση όσο και από τις λοιπές δράσεις με την ίδια στόχευση αναμένεται να αποτυπωθεί στην εξέλιξη βασικών δεικτών.

Αρχικά, αναφέρεται ο συντελεστής Gini¹ για τη μέτρηση της ανισότητας στην κατανομή του εισοδήματος. Η εφαρμογή του εν λόγω μέτρου, αποτελεί μία από τις κύριες παρεμβάσεις που συμβάλλουν στη βελτίωση του συντελεστή στις οικογένειες με παιδιά κατά 0,009.

¹ Ο συντελεστής Gini κυμαίνεται μεταξύ 0 (όταν όλα τα εισοδήματα είναι ίσα) και 1 (ένα άτομο έχει όλο το εισόδημα). Είναι πιο ευαίσθητος σε αλλαγές στη μέση της κατανομής του εισοδήματος.

Έτος	2019
Υπεύθυνος Υλοποίησης Πολιτικής	Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Στόχος	Μείωση της άνισης κατανομής του εισοδήματος
Τιμή-στόχος	-0,009
Συχνότητα διεξαγωγής μέτρησης	Ετησίως
Μονάδα μέτρησης	Απόλυτος αριθμός
Πηγή	ΕΛΣΤΑΤ

Περαιτέρω, από τις ανωτέρω παρεμβάσεις, αναμένεται μείωση του δείκτη φτώχειας για την ηλικιακή ομάδα [0, 18] κατά 1,75.

Έτος	2019
Υπεύθυνος Υλοποίησης Πολιτικής	Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Στόχος	Βελτίωση του δείκτη φτώχειας για την ηλικιακή ομάδα [0,18]
Τιμή-στόχος	-1,75
Συχνότητα διεξαγωγής μέτρησης	Ετησίως
Μονάδα μέτρησης	Απόλυτος αριθμός
Πηγή	ΕΛΣΤΑΤ

Ενίσχυση της απασχόλησης

Δεύτερη βασική κυβερνητική προτεραιότητα που αναλύεται αποτελεί η ενίσχυση της απασχόλησης. Μεταξύ των κύριων παρεμβάσεων προς αυτή την κατεύθυνση, περιλαμβάνεται η επιδότηση κατά 50% των εργοδοτικών εισφορών των νέων εργαζομένων έως 24 ετών. Το μέτρο αποσκοπεί στη βελτίωση της πρόσβασης των νέων στην αγορά εργασίας και θα συμβάλλει στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Κατά συνέπεια, το μέτρο αναμένεται να έχει θετικό αντίκτυπο και στα ποσοστά φτώχειας σε αυτή την ηλικιακή ομάδα.

Ο προϋπολογισμός για την υλοποίηση της εν λόγω πολιτικής ανέρχεται στα 52 εκατ. ευρώ.

Έτος	2019
Υπεύθυνος Υλοποίησης Πολιτικής	Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Στόχος	Συμβολή στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας για νέους απασχολούμενους
Τιμή-στόχος	1.714 θέσεις εργασίας
Συχνότητα διεξαγωγής μέτρησης	Ετησίως
Μονάδα μέτρησης	Απόλυτος αριθμός
Πηγή	Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Ενίσχυση της βασικής εκπαίδευσης στην προσχολική ηλικία

Η Κυβέρνηση δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στην ενίσχυση της βασικής εκπαίδευσης στην προσχολική ηλικία. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται η ίδρυση και λειτουργία νέων παιδικών σταθμών, προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα τόσο σε εργαζόμενες μητέρες να ασκήσουν ελεύθερα το επάγγελμά τους, όσο και σε άνεργες μητέρες να ενταχθούν εκ νέου στην αγορά εργασίας. Δεν παραβλέπεται επίσης το γεγονός της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας για διάφορες ειδικότητες.

Η εν λόγω πολιτική εντάσσεται στις παρεμβάσεις που θα υλοποιηθούν όταν υπάρξει ο απαιτούμενος δημοσιονομικός χώρος.

Πρώτο έτος εφαρμογής του μέτρου	
Υπεύθυνος Υλοποίησης Πολιτικής	Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Στόχος	Ίδρυση νέων παιδικών σταθμών
Τιμή-στόχος	Δημιουργία 1.200 νέων παιδικών σταθμών
Συχνότητα διεξαγωγής μέτρησης	Ετησίως
Μονάδα μέτρησης	Απόλυτος αριθμός
Πηγή	Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

10. Νέο λογιστικό Πλαίσιο της Γενικής Κυβέρνησης

Ο στόχος της εν λόγω μεταρρύθμισης είναι η δημιουργία ενός ενιαίου λογιστικού σχεδίου για όλους τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, έτσι ώστε να ξεπεραστεί ο κατακερματισμός που ισχύει σήμερα (πέντε επιμέρους κλαδικά λογιστικά σχέδια που εφαρμόζονται στον δημόσιο τομέα, με τα ΠΔ 80/1997, 205/1998, 315/1999, 146/2003 και 15/2011) και να βελτιωθεί περαιτέρω η ποιότητα και η αξιοπιστία των δημοσιονομικών στοιχείων.

Τον Ιούνιο του 2018, με το ΠΔ 54/2018 δημοσιεύθηκε το νέο Λογιστικό Πλαίσιο, με το οποίο εισάγεται ως πρώτο βήμα της λογιστικής μεταρρύθμισης, νέα οικονομική και διοικητική ταξινόμηση για την Κεντρική Διοίκηση, με πρώτη εφαρμογή το οικονομικό έτος 2019. Η οικονομική ταξινόμηση θα είναι πλέον κοινή τόσο για την κατάρτιση του προϋπολογισμού όσο και για τη λογιστική, ενώ η χρήση της θα επεκταθεί σταδιακά και στους υπόλοιπους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης μέχρι το 2023.

Το νέο λογιστικό πλαίσιο, με τη σταδιακή υιοθέτηση των αρχών της δεδουλευμένης λογιστικής και των διεθνών προτύπων λογιστικής δημόσιου τομέα, θα διασφαλίσει την ακριβέστερη απεικόνιση των οικονομικών μεγεθών του κράτους και θα βοηθήσει να ξεπεραστούν οι όποιες στρεβλώσεις δημιουργούνται από τη χρήση της ταμειακής λογιστικής. Παράλληλα, στο πλαίσιο της λογιστικής μεταρρύθμισης θα καταρτιστεί λειτουργική ταξινόμηση των δαπανών, η οποία θα αποτελέσει τη βάση για τη μετάβαση σε προϋπολογισμό επιδόσεων.